

“เออ...รีบขึ้น” พี่เรนยิ้มฝืด ๆ

“อะไรเหรอพี่เรน ทำไมทำหน้านั้นนะ”

พี่เรนไม่พูดอะไรแต่พยักหน้าไปทางซ้ายมือของฉัน ฉันเลยหันไปมอง (/ / *-*)/ /

“แว้กกกกกกกกกก โอเค O_O

“หวัคคิ^O^” โอเคยิ้มหน้าแดง

“เออ...ตะกี้ นายได้ยินอะไรรีเปล่า >.,<” ฉันถามตะกุกตะกัก

“เออ...ไม่ค่อยได้ยินหรอก” โอเคตอบอ้อมแอ้ม

บ๊ืน ๆ ๆ ลึกกะฉัก ๆ ๆ // -.-, -// แ้ง ๆ ๆ ๆ อีแบบนี้ได้ยินชัด ๆ เลย แล้วฉันจะเอาหน้าไปไว้หนายัย กรีดค..ขอย้ายไอ้ก่อนขาว ๆ ที่ขามาพันหน้าไว้แทนได้มัยเนี่ย แง้งง >O<”

นอกจากภาษาปากแล้ว จะเห็นได้ว่ามีสัญลักษณ์แสดงแทนความรู้สึก ซึ่งผู้เขียนได้แทรกอยู่ในทุกบทบรรยายหรือบทสนทนาในเรื่อง

1.1.3 เรื่องรักสุดเซอร์ไพรส์ของยัยจีโม ผู้เขียนใช้ภาษาปากที่ใช้ในกลุ่มวัยรุ่น ดังนี้ (แสดงปีเบอรัร์, 2548 ค, หน้า 11-12)

“พร้อมแล้ว เอาเลย”

ใครคนนึงพูดขึ้น ก่อนที่เสียงเพลงแฮปปี้เบิร์ธเดย์จะดังพร้อมกันกระหึ่มงาน พอเพลงจบยัยเอพริลก็เป่าเทียนดังพรีค อี้! ใครจะไปกินลงยะนั้น น้ำลายลงไปกระจายเป็นหย่อม ๆ ทั่วเค้กเลยอะ > _ < คินะเนี่ยที่ฉันอยู่ในช่วงลดน้ำหนัก ไม่งั้นคงต้องกระเดือกเค้กหน้า น้ำลายนี้ไปอย่างทนทรมานแหง ๆ

“สุขสันต์วันเกิดเอพริล T ^ T” ฉันยื่นกล่องของขวัญให้

“ขอบใจจ้า” เอพริลทำท่าดีใจพลางเข้ามาขอบคุณ > _ < อี้ เฟลค เฟลค แหง ๆ

“ฉันซื้อมาตอนไปเที่ยวอังกฤษนะ - V - หวังว่าเธอคงจะถูกใจนะ”

อึ ๆ > _ < ลืมตัว > O < ไม้อีกแล้ว อ้อ ตอนที่ฉันหยุดเรียนไปอาทิตย์นึง T ^ T

ฉันไม่ว่าฉันไปอังกฤษกับครอบครัวมา แต่ที่จริงแล้วฉันเป็นอิสลามต่างหาก ยัยพวกนี้ก็เชื่อฉัน ฮ่า ๆ ๆ > O < ไร้เดียงสาจริงเชียว ป่านนี้พวกนี้คงคิดว่าฉันน่าจะลูกสาวมหาเศรษฐีชั้นแนวหน้าแหง ๆ คิแล้วละ เรื่องอะไรจะไปบอกคนอื่นล่ะว่าพ่อฉันเป็นแค่พนักงานบริษัทผลิตกระดาษกระจอก ๆ เท่า นั้นเอง ผู้บอกคนอื่นว่าเป็นท่านทูตก็ได้ โหะ ๆ เก่งมัยละฉัน ^O^

“ว้าว OoO! กระเป่า roxy เก๋เลย ชอบคุณมาก ๆ นะเรน โบว์ช้อของแพงให้ฉันเลยเหอ เกรงใจจ้จ ^” ยัยเอพริลยิ้มแป้นเมื่อแกะของขวัญของฉันออกดู

“แหม นาน ๆ จะถึงวันเกิดเพื่อนทั้งทีก็ต้องให้ของดีกันหน่อยละจ๊ะ จะให้ของกระจอก ๆ ได้ยังง” ฉันโอ้ (แต่ที่จริงแล้วฉันซื้อมาจากจตุจักรแหละราคาร้อยเก้าสิบเก้าเอง

แต่มันเหมือนของจริงมากเลยน้ำ ยัยเบ๊อะพวกนี้ดูไม่ออกหรอก)

ฉันเลยได้แต่ยิ้ม ไม่รู้จะพูดอะไร สายตาก็มองไปที่ของขวัญบน โต๊ะ มีใครให้แพงกว่าฉันบ้างมั้ยนะ คงไม่มีหรอก มีแต่ตุ๊กตาสารพัดสัตว์ทั้งนั้นเลย แมว หมี กระต่าย เพี้ยสันติ

ว้าย! แล้วนั่น นั่นอะไรนะ สะหรือนมาก นาฬิกาปลุกรูปแมวสีเหลืองอ้อยเลย ใครให้นะ รสนิยมเพี้ยสุด ๆ แล้วนั่น...เอ๊ย...นั่น O_o ใครนะเพิ่งเดินเข้ามา หล่อเป็นบ้าเลย กร๊ด ๆ ๆ คารารี่เป่ล่านะ หน้าเหมือนทาเคชิ คารานะในดวงใจฉันเลยนะ ในมือเค้าถือดอกกลีบลีล่ออะ เริ่มเลยด้วยตายแล้ว เค้าต้องเอามาให้ฉันแหง ๆ เลย ฮี ๆ ^O^

1.1.4 เรื่องสุมเบอร์โดยเจอร์ก ผู้เขียนใช้ภาษาปากที่ใช้ในกลุ่มวัยรุ่นในบทสนทนาดังนี้ (ทวีลิปสีฟ้า, 2548, หน้า 168)

“เฮ้ย!!” ฉันร้องเสียงหลง เมื่อเห็นว่าทุกคนจ้อง “ทำไมจ้องฉันกันแปลก ๆ อย่างงั้นล่ะ?”

“แกนั่นแหละ ไอ้ปลา เหมาะเหม็งเพ็งสะงอยที่สุดแล้ว” ก็ว่า

“ใช่ ๆ” มิกก็พูดเสริมอย่างเห็นด้วย

ส่วนเบนนี่ก็มองหน้าฉันอย่างพิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะออกปาก

“อาเหอะ! ถึงจะไม่สวยเท่าไรวะ แต่ก็พอ ๆ ไถ ๆ หลอกพ่อไปได้ซักระยะ

ล่ะนะ?”

หนอย! นังกะเทยหมีควายนี่ แกจะขอให้ฉันช่วยแล้วยังมาพูดจาแบบนี้อีกอะ!!?”

-- ~~~~~

“ไอ้เพื่อนเฮงชวย ทำไมต้องเป็นฉันด้วยล่ะ?”

“เพราะฉันเป็นญาติของเบนนี่นะสิ ส่วนก๊ิงนี่ก็คงไม่ไหว มั่นกับเบนนี่คงได้เปลอกกัดกันตายจนแผนแตกแหงชะะ” มิกก็ให้เหตุผล

“แต่แกก็รู้ว่าภาษาปะกิด ฉันไม่แข็งแรง” ฉันยังหาข้ออ้าง

ให้ช่วยอย่างอื่นฉันช่วยเต็มทีนะ แต่นี่กลับมาให้ช่วยเป็นแฟนกำมะลอหลอกผู้ใหญ่แบบนี้มันเกินไป ~ T^T

“เรื่องนั้นไม่ต้องห่วง ฉันจะเป็นล่ามให้เอง” มิกก็บอก มันคงคิดว่าฉันจะสบายใจขึ้น เปล่าเลย ฉันยิ่งโคตรเครียดหนักกว่าเดิมอีก

“อ้อ! ลืมบอกไปอย่างหนึ่ง” เบนนี่พูดขึ้นเหมือนเพิ่งนึกขึ้นได้ “พ่อกับแม่ของฉันจะแวะมาเมืองไทยวันพรุ่งนี้ก่อนจะบินไปเวียดนามต่อ”

“หาวาา ~!!” ฉันร้องออกมาอย่างไม่เก็บอาการ แทบจะลงไปในอนชักดิ้นชักงออยู่ที่พื้นชะด้วยซ้ำ

อือออออ ~ TTOTT ทำไมเวลาแห่งความโศกเศร้าของฉัน มันถึงได้มาถึงเร็วนัก
วะ ทำม้าย~~

1.2 คำภาษาถิ่น เป็นภาษาย่อยของภาษาที่คนส่วนใหญ่พูดกันในแต่ละท้องถิ่นของประเทศ เพื่อสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมกับตัวละคร เหตุการณ์ และความสมจริงในเรื่อง จากการศึกษาวรรณกรรมสำหรับเด็กวัยรุ่นเลือกอ่านพบว่า ผู้เขียนได้ใช้ ภาษาถิ่นอีสานในบทสนทนาได้แก่ เรื่องลูกอีสาน ดังนี้ (คำพูน บุญทวี, 2543, หน้า 111)

ขณะที่คุณแลดูหอกสามง่ามที่ฝังผายูสามค้ำม กุลาที่แก่กว่าเพื่อนพูดขึ้นว่า

“ดูเคยเห็นกุลาบ้อ”

“อ้อ พวกเจ้าเจาะหูไว้ใส่อียัง” จันดีว่า

“ใส่กรอกยาสูบกะได้ ใส่เงินห้าใบสับกะได้ แบบนี้ผู้สาวมักหลาย”

จันดีถามต่อทันทีว่า “พวกเจ้าเมียแล้วบ่ เมียพวกเจ้าคือสีใหญ่ ๆ คือกัน”

“อ้อ แต่บ่กันบ่พันมีเมีย” ลูกกาขี่มื่อใส่คนที่มิดมู

“กินข้าวกับอียัง คือโตใหญ่แท้ ๆ”

“กินกับหมูกับปลา กับกินยามี่แสงหลาย ๆ”

“มีแสงเท่าใด” จันดีขยับขาเปลี่ยนจากนั่งพับเพียบเป็นขัดสมาธิ

“ชกควายล้ม ถ้าง โยมมาบ้น พวกกูก็สิจับสองขาฟาดลงกับดินตายคือเจียด”

จันดีก็ไม่พูดอีกแล้ว

1.3 คำแสดงภาพ เป็นถ้อยคำที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจถึงรูปร่างลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ที่บรรยายหรือพรรณนาอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพของสิ่งนั้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จากการศึกษาวรรณกรรมสำหรับเด็กวัยรุ่นอ่านพบว่าผู้เขียนได้ใช้คำแสดงภาพเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจและมองเห็นภาพ ดังตัวอย่าง

1.3.1 เรื่องเจ้าหญิง ผู้เขียนใช้คำแสดงภาพ ดังนี้ (บินหลา สันการศิริ, 2548, หน้า 28)

“ใจกลางของแผ่นดินโปงนูนก่อนจะปริเป็นร่อง ร่องนั้นกว้างไม่มากกว่าความกว้างของโบสถ์ มีตมิดเร้นลับ แล้วครู่หนึ่งก็ปรากฏบางสิ่ง มิใช่ประกายสุกสว่าง แต่เป็นเงาสะทอนเลื่อนรางจากการที่แสงดาวต้องชีวิตซึ่งพยายามดันรนเหยียดกาย”

1.3.2 เรื่องเจ้าเดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ ผู้เขียนใช้คำแสดงภาพ ดังนี้ (ข้าเจ้า, 2548, หน้า 82)

“ทิพย์”

หญิงร้องไห้ มือไขว่คว้าขึ้นไปบนเพดาน ขณะที่น้ำทรุดลงไปกองกับพื้น ฉันไม่เห็นเธออีกต่อไป ตารึ้นน้ำของฉันจ้องมองไปที่เพดาน

ทิพย์อยู่ตรงนั้น ร่างและเปื้อนเลือดติดแน่นกับเพดาน ดวงตาเบิกโพลง คอบิดเบี้ยว ไปอีกข้างหนึ่ง ผมสีดำกระจ่ายไปทั่วเพดานห้อง และห้อยตกลงมาเป็นเส้น ๆ ข้อมือสองข้าง บิดเบี้ยวและมีรอยเลือดสีดำเหมือนเป็นเชือกห้อยตัวเธอติดกับเพดาน

1.3.3 เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า ผู้เขียนใช้คำแสดงภาพ ดังนี้ (การะบุหนิง, 2548, หน้า 64)

“เมื่อสามสาวจัดการล้างหน้าล้างตาพร้อมทั้งทำธุระส่วนตัวเรียบร้อยแล้ว ก็เดินกลับมาทางศาลาซึ่งมีคนจับจองที่นั่งกันอยู่ประปรายแล้ว และพบว่าสัมผัสกระทั่งหมดวงเรียงเป็นระเบียบอยู่บนเสื่อสามผืนที่ปูต่อกัน มีตามหนุ่มนั่ง ๆ นอน ๆ เรียงกันอยู่บนนั้นด้วย”

1.3.4 เรื่องปลูกลาง ผู้เขียนใช้คำแสดงภาพ ดังนี้ (โสภาค สุวรรณ, 2436, หน้า 45)

“ชุดน้ำชากระเบื้องที่ว่า มีขนาดกระจุมกระจิม เรียกว่าของเล่นตุ๊กตาก็ได้ เพราะไม่ใหญ่โตเท่าของจริง ตัวกลายเป็นเตาไม้เลื้อยสีฟ้าขอบทอง มีครบชุด ตั้งแต่ถ้วยและจานรองหูกู่ กาน้ำชา โถใส่น้ำตาลและนม พร้อมถาดกระเบื้องรองเข้าชุดกัน เด็กหญิงศุภราเดินเดินจนเห็นได้ชัดเจน มือเล็กบางขาวสะอาดลูบคลำไปมาไม่ว่างเว้น”

1.3.5 เรื่องเจ้าสวดครุฑนักข่าว ผู้เขียนใช้คำแสดงภาพ ดังนี้ (วลีวิไล, 2548, หน้า 95)

“นายตำรวจหนุ่มปรายตาไปทางแม่ปากกว้างที่นั่งหน้าเขาดอยู่หัวขบวน ดู ๆ ไปก็หน้าตาสวยดีหรืออก โกร่งหน้ารูปไข่ได้ส่วน ดวงตากลมโตและคมเข้ม แต่หน้าไม่จัดจ้านแก่พอหอมปากหอมคอ ผมขาวหยักศกรวบไว้ที่ท้ายทอยด้วยผ้าตัวนสีครีม หล่อนดูโดดเด่นในชุดกระโปรงยาวกรอมเท้าแบบบาห์ลีลายแปลกตา กับเสื้อผ้าตัวนสีครีมคอปกแขนสีล้วน สวมกำไลเงินวงเล็ก ๆ สีห้าวที่ข้อมือข้างขวา”

1.4 คำแสดงอาการ เป็นคำที่มีความหมายหรือให้ความเข้าใจในด้านการเคลื่อนไหวของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิต ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพการเคลื่อนไหวได้อย่างแจ่มชัดและรู้สึกคล้อยตามได้ จากการศึกษาวรรณกรรมที่เด็กวัยรุ่นอ่านพบว่า ผู้เขียนได้ใช้คำแสดงอาการบรรยายหรือพรรณนาสิ่งต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

1.4.1 เรื่องเดอะไวท์โรดเล่ม 1 ผู้เขียนใช้คำแสดงอาการดังนี้ (ดร.ปิ๊อบ, 2548, หน้า 269)

“พอลได้ยินเสียงระเบิดขึ้นด้านหลังหลายต่อหลายครั้ง นาที่ต่อมาลูกพลั้งขนาดใหญ่วิ่งเหยียดหัวเขาไป และพุ่งเข้าปะทะผนังถ้ำแตกกระจาย พอลก้มตัวหลบเศษหิน แล้ว

มุ่งหน้าต่อไป ขณะนี้เหลือร็อกเก็ตเพียงสิบลำ สาเหตุมาทั้งจากต่อสู้กันเอง และลำแม่พังไป ยิ่งเหลือน้อยเป้าหมายก็ยิ่งชัดเจนมากขึ้น”

1.4.2 เรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเล่ม 1 ผู้เขียนใช้คำแสดงอาการดังนี้ (ทิพย์วาทิ สนิทวงศ์, 2548, หน้า 42-44)

“หมาตัวหนึ่งที่บ้านของคุณตาก็ชอบกระโดดน้ำเล่นจริง ๆ มันทั้งตัวโครม ๆ มันจะเผลอคอมองดูพวกเด็ก ๆ ที่ปีนต้นไม้แล้วโดดลงมา มันเป็นหมาปีนต้นไม้ไม่ได้ ตะกุก ๆ อยู่แค่โคนต้นไม้เท่านั้น พวกเพื่อนคุณตาจึงช่วยกันดันกันมันขึ้นมาขึ้นข้างบนอยู่บนกิ่งไม้ มันคงจะใจสั้นไม่กล้ากระโดดน้ำ จึงต้องผลักมันลงมา มันกระเดือก ๆ น้ำเพราะความกลัว โดดจากตลิ่งไม่กลัว มันชอบเล่นน้ำจริง ๆ แต่เรื่องอาบน้ำมันไม่ชอบเลย พอมันเห็นสุนัขคาบอริคเหมีน ๆ มันจะวิ่งจู่ดต้องวิ่งไล่จับมันมาฟอกสบู่ โดยผูกมันไว้กับเสาหรือกิ่งไม้ แล้วชักรอกกับกิ่งไม้ให้ลงมาล้างในน้ำ มันร้องลั่นทุกครั้ง ทำเหมือนกลัวน้ำ”

1.4.3 เรื่องรักเธอชั่วชี้อยู่ ผู้เขียนใช้คำแสดงอาการดังนี้ (เอ็นเจวินัส, 2548, หน้า 37)

“ผมอยากจะรู้ว่าเรจิน่าจะทำยังไง แต่เรจิน่าไม่ทำอะไรเลย นอกจากก้มหน้างูต ๆ ลงไปเก็บหนังสือที่พื้น ผมเห็นอย่างนั้นก็ได้อ่อนน้อมใจ และตอนที่เรจิน่าลุกขึ้นยืนนั้นเอง ผมถึงได้เห็นว่าที่แก้มขวาของเธอ มีรอยแดง ๆ ช้ำ ๆ เหมือนไปกระแทกกับอะไรมาส์กอย่าง ผมมองแล้วก็ได้แต่สงสัยโดยที่ไม่ได้ถาม”

1.4.4 เรื่องสะตูดุครันักข่าว ผู้เขียนใช้คำแสดงอาการดังนี้ (วลีวิไล, 2548, หน้า 55)

“หญิงสาวกระโดดเกาะเขาแน่นอย่างถึมตัว ในโลกนี้ตัวอะไรที่จะเกลียดเท่าปลิง เป็นไม่มีอีกแล้ว ประดาพยายามจะให้เจ้าหล่อนหยุดกระที่บเท้าเพราะพลาดเหยียบเขาหลายครั้ง อีกอย่างถ้ายังกระโดดอยู่อย่างนี้ เขาจะช่วยแกะปลิงออกได้อย่างไร”

1.4.5 เรื่องอยู่กับกิ่ง ผู้เขียนใช้คำแสดงอาการดังนี้ (หยก บุรพา, 2546, หน้า 130-131)

“ฉันหน้ามิดชิดขึ้นทันที ตวัดผ้าชีวีร์กลับมา ปลายผ้าฟาดเข้าที่แก้มของมันพอดี เสียงคังผับ มันลุกพรวดขึ้นมา ปราดออกจากโต๊ะทะยานไล่ฉันทั้งหมัดทั้งตีน ฉันดิกรรเชียงถอยออกไปจนดิครกระดานดำเพราะตัวเล็กกว่าสู้แรงปะทะไม่ได้ เราปักหลักแลกหมัดกันอยู่ตรงนั้นเอง มันตอยหน้า ฉันล้วงท้องตู่เข้าไปที่ยังข้าวไม่ยั้งมือเหมือนกัน มันตัวงอจุกเสียด แต่ก็ทนทหายาดไม่ยอมถ่ม มีหน้าข้ายังกระหน้าหมัดเข้าโหนกแก้มและขมับของฉันได้จัง ๆ อีก”

1.5 คำแสดงความรู้สึก เป็นคำที่ให้ความหมายและความเข้าใจทางอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ บางครั้งอาจเป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ คำที่แสดงแสง สี กลิ่น มาเป็นสื่อชักจูงอารมณ์ให้ผู้อ่านมีความคล้อยตาม จากการศึกษาวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นพบว่าผู้เขียนได้ใช้คำแสดงความรู้สึกเพื่อดึงดูดใจให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นในเรื่องได้ ดังตัวอย่าง

1.5.1 เรื่องบันทึกสี่นามิ ผู้เขียนใช้คำแสดงความรู้สึกดังนี้ (คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2548, หน้า 63)

“พลังใจของอาสาสมัครกู้สถานการณ์ร้ายให้กลับสู่ปกติได้ เหตุการณ์ครั้งนี้มีปรากฏการณ์ของอาสาสมัครอย่างไม่น่าเชื่อ หมอสัมพันธ์หัวใจของคนทุกคนแล้วรู้สึกอึ้งใจ ทะลุไปถึงความภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทยซึ่งมีน้ำใจต่อกัน ลองมาฟังเรื่องราวของอาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ ดู”

1.5.2 เรื่องรักเธอชัณษา ผู้เขียนใช้คำแสดงความรู้สึกดังนี้ (เอ็นเจ วินัส, 2548, หน้า 15)

“เรจิน่ารีบลุกขึ้นจนเกือบจะทำให้เก้าอี้ที่อยู่ข้าง ๆ ล้ม ดูเธอตื่นกลัวและหวาดผวาไปซะทุกอย่างเลยจริง ๆ ผมเห็นเธอยืนสั่นก็เลยเดินนำออกมา เรจิน่าเดินตามหลังผมและพยายามอย่างยิ่งที่จะรักษาระยะห่างให้ไกล ผมหันไปมองเธอที่ค่อย ๆ ก้าวทีละก้าวอย่างหงุดหงิด เควว่าเธอคงจะกลัวผมน่าดู...”

1.5.3 เรื่องวิวาห์นี้มีรักแท้ ผู้เขียนใช้คำแสดงความรู้สึกดังนี้ (อัญชรี, 2548, หน้า 53)

“ความรู้สึกขยันทนา, รังเกียจตัวเอง, ครั่นเนื้อครั่นตัวแบบแปลก ๆ และความผิดหวัง ประเดประดังเข้ามาราวกับเพิงสำนักได้หลังจากทำความผิดใหญ่หลวงลงไปแล้ว เธอโทรศัพท์หาเขา แม้ว่าจะเกี่ยวข้องกับงาน แต่มันไม่ถูกต้องที่เธอติดต่อไปยังเบอร์ส่วนตัวของเขาซึ่งตัวเองแอบฉวยเอามาโดยเขาไม่รู้ตัว ทั้งที่จริงแล้วเธอต้องติดต่อไปยังสำนักงานของเขาเพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนที่สมควร”

1.5.4 เรื่องหวัชโมยแห่งบารามอส ผู้เขียนใช้คำแสดงความรู้สึกดังนี้ (เรบิต, 2548, หน้า 95)

“ตรงหน้าของคาโลบ่งบอกถึงความหงุดหงิดขณะที่ดวงหน้าของเฟรินแสดงถึงความไม่พอใจ ส่วนสีหน้าของคิตบอชัดถึงความขบขัน จากนั้นคาโลก็เริ่มร่ายเวทมนตร์ ทันใดเสียงทอไฟฟ้าก็ดราม่าขึ้น ฝนตกลงมาอย่างไม่ลืมหูลืมตาแล้วเสียงฟ้าก็ดังเปรี้ยงสนั่น ก่อนสายฟ้าจะฟาดโครมลง ณ บริเวณใกล้เตียงจนทุกคนพากันสะดุ้งโหยง”

1.5.5 เรื่องเหตุเกิดเพราะแสงจันทร์ ผู้เขียนใช้คำแสดงความรู้สึกดังนี้ (สิรินดา, 2547, หน้า 109)

“สนิศาถึมตาตื้นขึ้นมาจากความง่วงงุน เธอพบว่าตัวเองถูกพันนาการไว้ด้วย เชือกเส้นหนาที่มัดตัวเธอติดกับเสากลางห้อง เธอไม่รู้ว่าห้องนี้อยู่ในตึกเดียวกับตึกที่เธออยู่ก่อนหน้านี้หรือไม่ แต่จากความรู้สึก ห้องนี้มีบรรยากาศแตกต่างจากตึกกองบัญชาการลับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เธอเคยอยู่มากนัก

ห้องนี้มีบรรยากาศของความน่ากลัวและลึกลับแอบแฝงอยู่”

1.6 คำภาษาต่างประเทศ เป็นคำภาษาอื่นที่นำมาใช้ปะปนกับคำในภาษาไทย ผู้เขียนได้นำคำเหล่านี้มาใช้โดยมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ดังตัวอย่าง

1.6.1 เรื่องคู่กรรม ผู้เขียนใช้คำภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ดังนี้ (ทมยันตี, 2536, หน้า 98-99)

“เทพซุ ดัทเตะ กุดาซึย กรุณาช่วยผมหน่อยครับ”

คนพูด ๆ ประโยคในภาษาที่เคยปากอย่างลึกลับประโยคต่อไปจึงแปลเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้ง แต่ใบหน้าขานวลมีลักษณะกระด้างขำเย็นคล้ายหินอ่อนไม่แสดงอาการรับรู้หรือเข้าใจใด ๆ ทั้งสิ้น ดวงตาดำ ยาวรีเป็นประกายอย่างพิศวง ริมฝีปากสีสดยืมเงื่อนจางลง แต่แล้วชั่วครู่ก็มีอาการเหมือนหนึ่งจะเข้าใจ เขาก้อมีศีรษะลงน้อย ๆ พึมพำเบา ๆ ว่า

“โดโม อะริกาโต โกรยัมส เอละครับ ขอบคุณมาก”

ร่างล่ำสันในชุดสีทากิเกมเขียว หันกลับไปนั่งของ ๆ ที่เดิมพยายามส่งภาษาไปต่อไป คนขายจึงต่อรองว่า

“เอาไหม ลูกละห่าบาท”

พูดพลางกางนิ้วมือออกทั้งห้านิ้ว คราวนี้คนซื้อพยักหน้าอย่างเข้าใจ แต่ก็ยังยืมเห็นพื้นขาว ชูนิ้วขึ้นสี่นิ้ว

“ย้อท ทซุ?”

“สี่บาทไม่ได้ ต้องห้าบาท ไม่งั้นไม่ขาย”

ลูกค้าจำเป็นต้องล้วงกระเป๋า หยิบซองธนบัตรขึ้นมาส่งไปให้ใบหนึ่ง พลางคว้าแดงโมขึ้นมาอุ้มไว้สองลูก

“ยี่สิบบาท เอาไปสี่ลูกซิ”

คนขายกางนิ้วสี่นิ้ว แต่อีกฝ่ายหนึ่งทำท่าทาง ๆ จะหยิบเงินให้อีก

“ไม่ใช่เอาเงินอีก แต่ต้องเอาแดงโมไปสี่ลูก”

ครั้นเมื่อเห็นว่าจะไม่มีทางเข้าใจกันได้ เขาก็ส่ายหัวยืมน้อย ๆ อย่างขัน

ตัวเอง

“ซาโยนาระ อะริกาโต...ลาก่อน ขอบใจ...”

“ฮือ...บันไซไซโย แล้วมาซื้ออีกนะ ยังดี”

1.6.2 เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า ผู้เขียนใช้คำภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้ (การะบุหนิง, หน้า 54)

“อย่างตอนนี้ผมคิดว่าการท่องเที่ยวประเภททริปที่มีพาไปค่าน้ำดูปะการังก็กำลังน่าสนใจนะ คำแบบสน็อกเกิ้ลนะ คือแบบนี้ใคร ๆ ก็ทำได้ ไปเป็นหมู่คณะ เป็นคู่ หรือเป็นครอบครัวก็ได้หมด ผมว่าช่วงนี้กำลังฮิตเชียวล่ะ”

1.6.3 เรื่องบันทึกกลิ่นามิ ผู้เขียนใช้คำภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้ (คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2548, หน้า 84)

“ทีมงานในการสืบทีมที่สี่คือทีมงานปรับแต่งรูปหน้าหรือ **Facial Reconstruction** ซึ่งริเริ่มโดยคุณหมออุ๊ หอมฝรั่งหัวใจไทย นักร้องพุทธ เขาพยายามปรับแต่งใบหน้าให้ดูใกล้เคียงของจริง หมออุ๊บ๊าลงมือปฏิบัติโดยมีช่างภาพอาสาสมัครฝรั่งที่แะเข้ามาช่วย เขาเป็นมือโปรถ่ายรูปคนที่โค โซ โวมาแล้ว กล้องของเขาเยี่ยมมาก ถ่ายรูปเป็นไฟล์ดิจิทัล จากนั้นนำมาถ่ายลงเครื่อง ทีมงานอีกคนเป็นคนไทยเกิดและโตในอเมริกา พุดและฟังไทย ได้ยินน้อย มาตักแต่งภาพหรือที่เรียกว่ารีทัชให้ผิวสะอาดดูเนียนเหมือนผิวคน ช่วยทำให้ญาติจำศพได้มากขึ้น”

1.6.4 เรื่องวิวหานี้มีรักแท้ ผู้เขียนใช้คำภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้ (อัญชรีย์, 2548, หน้า 58)

“ด้วยแรงสปิริตของคนทำงาน หลังจากจัดการเรื่องที่พักเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายแฟชันก็เตรียมตัวเริ่มงานกันเลยทีเดียว โดยแฟชันชุดว่ายน้ำเซ็กซี่นี้มีนิชาภา สาวสวยเปรียววัย 21 ปี นิสิตจากรั้วมหาวิทยาลัยชื่อดังมาเป็นนางแบบ เธอกำลังมีชื่อเสียงเพราะเป็นสาวสวยที่เพิ่งได้รับรางวัลจากเวทีหนึ่งของการประกวดยังดีไซเนอร์เมื่อเดือนที่แล้ว”

1.6.5 เรื่องสืบจากศพ ผู้เขียนใช้คำภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้ (คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2546, หน้า 45)

“การพิสูจน์ความเป็นพ่อ แม่ ลูก นี่มีมานานแล้ว แต่ส่วนใหญ่ใช้วิธีตรวจกลุ่มเลือดหลัก (**Major Blood Group**) คือดูหมู่เลือดเอบีโอ หรือเอ็มเอ็นเอส หรืออาร์เอช หรืออะไรอีกหลายกรุป แล้วนำมาคำนวณโอกาสเป็นไปได้ ซึ่งไม่ค่อยมีความแม่นยำ เนื่องจากโอกาสที่คนเราจะมิกิรูปเลือดซ้ำกันมีมาก”

2. การใช้โวหารและภาพพจน์ หมายถึงสำนวนและคำที่ก่อให้เกิดภาพที่ผู้เขียนใช้ในการแต่งและเรียบเรียง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดที่ผู้เขียนแสดงออก ในวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นการใช้โวหารและภาพพจน์จะต้องตรงความหมาย เข้าใจได้ง่าย เหมาะสมกับเหตุการณ์ตัวละครในเรื่อง การใช้โวหารในวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นสามารถจำแนกได้ดังนี้

2.1 บรรยายโวหาร คือโวหารที่อธิบายหรือบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ อย่างถี่ยาว ซึ่งในวรรณกรรมเด็กวัยรุ่นพบว่าผู้เขียนนิยมใช้วิธีบรรยายจาก บรรยายภาพ และลักษณะของตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ละเอียดยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

2.1.1 เรื่องคนอยู่วัด ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารบรรยายจากในเรื่อง ดังนี้
(ไมตรี ลิ้มปิตาติ, ม.ป.ป., หน้า 41)

“ถ้าถ้ำธารที่ไหลผ่านหมู่บ้านเปรียบเสมือนเส้นโลหิตใหญ่ไปหล่อเลี้ยงคนทั้งหมู่บ้านให้อยู่ได้อย่างเป็นสุขแล้วก็ยกน้ำประปาที่ตั้งเด่นอยู่ในวัดก็เช่นกันเพราะเหล่าเด็กวัดร่วมร้อยคนใช้น้ำจากก๊อกนี้เป็นที่ อาบน้ำ ชักผ้า ล้างปิ่นโต และดื่มกินจิบาละ

ก๊อกน้ำนี้อยู่ห่างจากห้องนอนของผมเล็กน้อย เวลานั้นอยู่ในห้องมองผ่านหน้าต่างออกไปเห็นถนน หัวก๊อกยกสูงจากพื้นพอนั่งอาบ ได้สบาย ที่ฐานของมันมีคอนกรีตหล่อเป็นแผงสี่เหลี่ยมกันโยก น้ำจากก๊อกไหลแรงและอุ่นเพราะอยู่ใกล้บ่อบาดาล เวลาหน้าหนาวอาบสบายจนไม่อยากเลิก เพื่อนฝูงคนไหนมาค้างคืนกับผมที่วัดแล้วได้อาบน้ำจากก๊อกนี้จิตใจทุกราช”

2.1.2 เรื่องผู้กรรม ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารบรรยายจากในเรื่อง ดังนี้ (ทมยันตี, 2538, หน้า 5)

“แสงแดดอ่อน ๆ ทอผ่านกลุ่มหมอกลงมา ทำให้วันบางเบาค่อย ๆ จางหายไป สะพานยาวที่ทอดจากริมแม่น้ำนั้นไปจรดทางเดินเล็ก ๆ ขนาบด้วยต้นสร้อยทอง วกอ้อมพุ่มนมแมว และทิวมะพร้าวหอมคันเคี้ยว จึงถึงเรือนแบบโบราณ ใต้ถุนสูงกวาดเตียนเรียบ บันไดที่ทอดขึ้นสู่ตัวบ้านค่อนข้างชัน เชิงบันไดก่อปูนเป็นอ่างสี่เหลี่ยมมีน้ำเต็มสำหรับล้างเท้า ใกล้กับอ่างมีพุ่มราตรีพุ่มใหญ่ออกดอกขาวทั้งต้น สดบันไดเป็นซุ้มประตูค่อนข้างทรุดโทรม ไม้ทุกชิ้นดูเหมือนจะยึดกันไว้ด้วยเถาวัลย์ขนาด ที่ขึ้นพันขึ้นไปรกเถาวัลย์ออกดอกหอมกรุ่น รวไม้ที่ล้อมชานติเป็นตารางโปร่ง ๆ รอบชานกว้างนั้นล้อมด้วยห้องทำแบบเรือนแถว ส่วนมากปิดไว้เงียบ ด้านขวามือห้องแรกจัดเป็นที่ทำครัว ตามชายคามีกะระบุง ตะกร้า แว่นอยู่เต็ม”

2.1.3 เรื่องลูกอีสาน ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารบรรยายจากและพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง ดังนี้ (คำพูน บุญทวี, 2543, หน้า 145)

“สิ่งที่อยู่ข้างหน้านั้นมันเป็นเหมือนลำห้วยบ้านคุณยามนั้นเองเมื่อหลายปีก่อน แต่มันยาวเหยียดสุดสายตาจริง ๆ มองไปทางขวาก็ไม่รู้มันมาจากไหน มองไปทางซ้ายก็รู้ว่าไกลไปสุดที่ใด แสงตะวันสีแดงสดลงถูกสายน้ำที่ไหลฉ่ำ ๆ ข้างหน้า ทำให้น้ำแห่งนั้นเป็นประกายสีเขียวแกมเหลืองอยู่ยิบ ๆ ชายหนุ่มรุ่นอายอาจถูกลูกกาพาเรื่อจากฝั่งข้างหน้าพลาว่ากลอนลำดัยมาเสียงแจ้ว ๆ ทำให้คุณตื่นตันใจจนพูดอะไรไม่ถูก ลมเย็นพัดมาอีกวูบหนึ่งแล้วมีเสียงลูกการ้องมาว่า

“กลับมาไว ๆ ช่วยกันเข็นเกวียนมาจอดเป็นวงกลมกับนำไม้พินมาก่อไฟ” ลุงเข้ม จึงจับมือคุณกับจันดิกกลับไป”

2.1.4 เรื่องโอบทะเลไว้ด้วยไอรัก ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารบรรยายฉากและ พฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง ดังนี้ (เด็กทะเล, 2546, หน้า 31)

“พื้นน้ำสีเขียวที่อาจจะไม่สวยเท่าพื้นน้ำทะเลทางฝั่งอันดามัน ไส้กระจาง ปลา หลากสีว่ายเข้าหาร่มเงาของตัวบ้าน วัชพืชน้ำลอยนอนหลบเงาแดดที่แผดแสงกล้าอย่างแสนสุข ปาลิตานั่งมองฟ้ามองน้ำมองทะเลมองปลาเพลินไป ส่วนนลินก็นั่งเตะเท้าในน้ำทำลายความสงบ เพื่อน สายตาก็มองสอดส่องไปยังกระชังอื่น ๆ ที่อยู่ไม่ห่างกันเท่าใดนัก เรือลำเล็ก ๆ กำลังแล่นตรง ไปจอดที่กระชังตรงโน้น คนขับเรือหน้าคู้نها เธอเขม้นมองก่อนจะหันมาสะกิดถามเพื่อน

2.1.5 เรื่องอยู่กับถั่ง ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารบรรยายฉากในเรื่อง ดังนี้ (หยก บุรพา, 2546, หน้า 76-77)

“ฉันชอบความกว้างของบ้าน เป็นเรือนไม้ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง พื้นลาดซีเมนต์ไว้ เรียบร้อย บนตัวบ้านแบ่งห้องไว้หลายห้อง จากบันไดด้านหน้าบ้านเป็นห้องมุข ไม่มีฝ้าผนัง ภายใน แบ่งออกเป็นห้องรับแขกใหญ่ ห้องนอนใหญ่ของคุณนายกับคุณปลัด ห้องนอนเล็กของป้อม ห้อง รับประทานอาหาร นี้อยู่รวมกันที่ตัวเรือนใหญ่ จากนั้นมีชานเล่นต่อไปที่เรือนเล็กซึ่งเป็นห้องครัว ห้องนอนสาวใช้และห้องน้ำใต้เรือนหลังเล็กนี้เป็นห้องเก็บของและมีห้องน้ำอีกสำหรับคนใช้ ต่างหาก”

2.2 พรรณนาโวหาร คือโวหารที่ใช้กล่าวรำพันเพื่อสอดแทรกอารมณ์และความรู้สึก ตามที่พบเห็นหรือรำพันความรู้สึกของตนหรือของผู้อื่นว่าเป็นอย่างไรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจและคล้อยตามเรื่องราวได้ซาบซึ้งได้ยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

2.2.1 เรื่องฉันอยู่ที่ศัตรูที่รัก ผู้เขียนใช้พรรณนาโวหารพรรณนาฉาก บรรยายฉาก และพฤติกรรมของตัวละคร ดังนี้ (ส.เดชาดิวงศ์ ณ อยุธยา, 2546, หน้า 59)

“ลมหยุดพัดใบไม้ทุกใบไม่กระดิก นกพากันหยุดร้อง และหัวใจของเธอหยุดเต้น จะมีก็แต่กระแสน้ำในลำธารเท่านั้นที่มีได้หยุดไหล ฉันมิได้ยืนคร่อมอยู่บนศพของเธออย่างสง่างาม แต่ฉันหมอบลงเลียแผลของเธออย่างซึ้งซา ฉันมิได้ร้องเชิญฝูงแร้งฝูงกาทั่วท้องฟ้า แต่ฉันกระซิบบอกเธอแต่เพียงผู้เดียวว่า

“หมิดำเพื่อนรัก ฉันยกโทษให้เธอแล้ว ได้ยินไหม...ศัตรูที่รักของฉัน”

2.2.2 เรื่องเดอะไวท์โรดเล่ม 1 ผู้เขียนใช้พรรณนาโวหารพรรณนาฉากและ บรรยายฉากในเรื่อง ดังนี้ (ดร.ปิ๊อบ, หน้า 2548, หน้า 4-5)

“เสียงระเบิดดังกึกก้องได้ยินไปทั้งเมือง แผ่นดินไหวไปทั่วทุกหนแห่ง

โคมไฟบนเสาไฟทุกต้นกะพริบจะดับไม่ดับเหล่ ร่วงของอันธพาลทั้งห้ากระเด็นพุ่งออกจากตัวเด็กหนุ่มไปคนละทิศคนละทางราวกับโดนอัดด้วยไดนาไมต์พร้อม ๆ กันทีละร้อยลูก เพลิงไฟเผาผลาญที่มีความร้อนเป็นพัน ๆ องศาแผ่ขยายออกไปเป็นวงกว้าง แสงจากไฟบรรลัยกัลป์ทำให้ท้องฟ้าเบื้องบนเปลี่ยนเป็นสีแดงฉานราวกับหินหลอมเหลว

“โอ้พระเจ้า...” โทมัสถึงกับตาค้างเมื่อเขาเห็นแสงเพลิงจากกระเจี๊ยบซึ่งมีรอยร้าวเนื่องจากการสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวเมื่อครู่

ตึกรามบ้านช่องสันคลอน เสียงกระเจี๊ยบแตกดังขึ้นติดกันหลายครั้ง เกิดรอยแยกทั่วทุกแห่งบนถนน มันขยายใหญ่ขึ้นราวกับอะไรบางอย่างกำลังแทรกตัวออกมา ชาวเมืองที่เก็บตัวอยู่แต่ในบ้านเริ่มทยอยออกมาบนถนนด้วยความตื่นตกใจ เกิดความวุ่นวายขึ้นชั่วขณะ และคำถามที่เกิดขึ้นในใจของทุกคนในขณะนี้นั่นก็คือ”

2.2.3 เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า ผู้เขียนใช้พรรณนาโวหารพรรณนาฉาก ดังนี้ (การะบุหนิง, 2548, หน้า 82)

“เรือสปีดโบ๊ทดำเพริ้วสีขาวสะอาดแล่นตัดยอดคลื่นอย่างรวดเร็ว เห็นฟองคลื่นสีขาวกระจายอยู่รอบลำเรือทั้งตัวเป็นแนวตามทางที่ผ่านท้องฟ้าสีครามใสสะอาดกว้างจนสุดลูกหูลูกตา ตรงลิบ ๆ สดปลายเห็นเส้นของฟ้าชัดเจนราวกับว่าท้องฟ้ากับทะเลอยู่ชิดติดกันเชื่อมเป็นส่วนเดียว

ภายในลำเรือเต็มไปด้วยผู้โดยสารเต็มทุกที่นั่ง ส่วนใหญ่เป็นพวกผู้หญิง ส่วนผู้ชายจะเสียดสีออกมานั่งบริเวณหัวเรือกับท้ายเรือซึ่งไม่มีหลังคา แสงแดดในยามสายแผดจ้าร้อนแรง”

2.2.4 เรื่องหวัชโมยแห่งบารามอสเล็ม 1 ผู้เขียนใช้พรรณนาโวหารพรรณนาบรรยากาศในเรื่อง ดังนี้ (แรบบิต, 2548, หน้า 71)

“หมองลงจัดเต็มบริเวณทุ่งกว้างเบื้องหน้าชวนให้รู้สึกเย็นเยือก หดหู่ วังเวง เสียงดนตรีอันไพเราะอ่อนหวาน ก็ดังขึ้นจากทิศทางไกลออกไป แว่วมาพร้อมกับสายลมอันอบอุ่นที่พัดหมอกหนาที่บให้เบาบางลง แสงอาทิตย์ทอประกายสีทองไปทั่วทั้งท้องทุ่ง”

2.2.5 เรื่องอยู่กับกิ้ง ผู้เขียนใช้พรรณนาโวหารพรรณนาบรรยากาศในเรื่อง ดังนี้ (หยก บุรพา, 2546, หน้า 119)

“ท้องฟ้าที่เพ่งหมดแดดเห็นเป็นสีม่วงแกมแดงซ้ำ ๆ เหมือนดวงตาของคนทุกข์ที่เพ่งหยุดรำให้ มองแล้วน่าเศร้าสร้อย แต่อีกสักครู่ใหญ่ ๆ มันจะแปรเป็นแผ่นผิวสีฟ้าเข้มกระจ่างเหมือนโคมยักษ์โถงครอบแผ่นดินแผ่นน้ำ เมฆขาวริ้วบาง ๆ ผ่องผุดเต็มระบายให้มันฟ้ามีชีวิตชีวาขึ้น เหมือนหนวดและเคราสีขาวเลื้อยเงินที่แต้มใบหน้าของกิ้งกระนั้น”

2.3 อุปมาโวหาร คือโวหารเปรียบเทียบสิ่งของสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจและรู้จักสิ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน โดยนำสิ่งที่เคยรู้จักมาแล้วเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความคิด ผู้เขียนจะใช้คำเชื่อมว่า เหมือน ปาน ประดุจ คล้าย ราว ฯลฯ ดังตัวอย่างเช่น

2.3.1 เรื่องคู่กรรม ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบพฤติกรรมของตัวละคร ดังนี้ (ทมยันตี, 2538, หน้า 143)

“เมื่อใบหน้าคล้ำ เกรียมด้วยแดด ปรากฏอาการคล้ายจะหัวเราะ จึงทำให้เธอรู้สึกตัวว่าถูกหลอกเสียแล้ว ดวงตาดำยวรี มีประกายพราวขณะที่ยืนมองหญิงสาวราวกับผู้หญิงมองเด็กเกรอย่างขบขัน ทำให้หัวขมวดอยู่แล้วขมวดมากยิ่งขึ้นอย่างโทโสเต็มที...”

2.3.2 เรื่องเจ้าหญิง ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบฉากและบรรยากาศในเรื่อง ดังนี้ (บินหลา สันกาลาศีร์, 2548, หน้า 19)

“ชายเดิวยาวเดินออกจากกระท่อมเงยหน้ารับฝนแรกด้วยใจไม่ยินดีอินร้าย หากในเขารุ่งขึ้น เมื่อเขาเปิดหน้าต่างออก ภาพที่เห็นคือความงามอันน่าอัศจรรย์ ภูเขาทั้งลูกห่มคลุมด้วยผ้าห่มสีม่วง ครันเมื่อลมพัดเบา ๆ สีม่วงก็คล้ายดังผืนน้ำ ระบำเต้นเป็นรวงคลื่น”

2.3.3 เรื่องห้าวโสมแห่งบารามอสเล่ม 1 ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบความรู้สึกของตัวละคร ดังนี้ (แรบบิต, 2548, หน้า 341)

“เคท ไฟเออร์ นอนแน่นิ่งไปแล้วหลังจากที่สายฟ้าแรกฟาดเปรี้ยงลงที่ตัว สายฝนกระหน่ำตกลงเคล้าไปกับเสียงร้องเจ็บปวด มังกรดำเข้าบิปรัดร่างและหัวใจร้อนราวกับเปลวเพลิงของไฟโลกันตร์ แม้จะเป็นเพียงแค่ชั่วอึดใจก่อนเจ้าของพลังจะสิ้นใจ”

2.3.4 เรื่องเหตุเกิดเพราะแสงจันทร์ ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบลักษณะสิ่งของคือความละเอียดของเม็ดทราย ดังนี้ (สิรินดา, 2547, หน้า 32)

“เกาะแสงจันทร์เป็นเกาะขนาดเล็กกลางชายฝั่งทะเลอันดามัน ภูมิประเทศรอบ ๆ เกาะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยปะการังและปลาสีสันสดใส นอกจากนั้นเกาะแสงจันทร์ยังเป็นเกาะที่มีหาดทรายกว้างสีขาวสะอาดตาและเม็ดทรายเนื้อละเอียดราวกับผงแป้ง เป็นความโชคดีอย่างหนึ่งของเกาะแสงจันทร์ ที่เจ้าของที่พักบนเกาะทุกแห่งล้วนเป็นคนประเภทไม่ต้องการหาผลประโยชน์จากความสวยงามของมันมากเกินไป บ้านพักบนเกาะแสงจันทร์จึงถูกสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด”

2.3.5 เรื่องอยู่กับกิ้ง ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบกิริยาอาการของตัวละครในเรื่อง ดังนี้ (หยก บุรพา, 2546, หน้า 23 58)

“มีสิ่งหนึ่งที่ฉันต้องยอมรับ นั่นคือ ฉันชอบมองหล่อนมองความสะอาดสะอ้านที่มีอยู่ทั่วเรือนกายที่ขาวผ่อง ชอบฟังคำพูดที่อ่อนหวานเนิบนาบและสิ่งสุดท้ายที่ฉันชอบ

มองมาก็คือท่าทางการเดินของหล่อน...อย่างเช้าววันนี้ พอหล่อนคล้อยหลังไปฉันก็เอี้ยวหน้าไปมองทันที แก้มก้นของหล่อนสัมผัสเตือนได้เหมือนกับลูกโป่งที่หล่นลงดินแล้วกระดอนขึ้น กระดอนลงครั้งแล้วครั้งเล่ายามก้าวเดิน”

2.4 เทศนาโวหาร คือ โวหารที่ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่เป็นความดีและความชั่วทำนองสั่งสอน หรือเป็นข้อคิดคติเตือนใจที่ประกอบไปด้วยเหตุผลเพื่อจูงใจให้ผู้อ่านมีความคิดเห็นคล้อยตามผู้เขียนไปด้วย ดังตัวอย่างเช่น

2.4.1 เรื่องเกิดเป็นหมอ ผู้เขียนใช้เทศนาโวหารกล่าวถึงทุก ๆ คนควรมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น สังคมจะได้มีความสุข ดังนี้ (วรวิทย์ วิศิษฐ์กิจการ, 2546, หน้า 14)

“พอเช้าววันจันทร์ นายอำเภอเวระมาหาพี่ บอกข่าวดีว่าทางมูลนิธิศดกลจะให้ความช่วยเหลือสถานีนามัยแห่งนี้ ส่วนหนึ่งจะมอบให้เป็นยาและเครื่องเวชภัณฑ์ ซึ่งจะมาในราวอาทิตย์หน้า อีกส่วนหนึ่งจะให้เงินสดประมาณ 50,000 บาท เงินสดนี้จะจ่ายเป็นงวด ๆ ไว้เป็นทุนสำรองและใช้ในกิจการของสถานีนามัย พี่ดีใจจนบอกไม่ถูก เขาเป็นคนต่างชาติดังภาษาช่วยเราถึงขนาดนี้ ความเมตตากรุณานั้นไม่มีเชื้อชาติ ไม่มีพรมแดนจะมาแบ่งแยก ได้ ถ้ามุขย์ทุกคนปฏิบัติต่อกัน โดยมีความเห็นใจและความกรุณาเป็นที่ตั้ง โลกเราจะน่าอยู่สักเพียงใด”

2.4.2 เรื่องเดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ ผู้เขียนใช้เทศนาโวหารกล่าวถึงการทำความดีตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาสอดแทรกในบทสนทนา ดังนี้ (ข้าเจ้า, 2548, หน้า 150-151)

“ทำไมพวกเขาถึงต้องถามผมมาด้วยครับ”

“นั่นแสดงว่าโยมคือผู้มีบุญ” หลวงพ่อว่า “ผู้มีบุญเท่านั้นจึงได้เห็นสัมภเวสี”

“ถ้าฉันผมก็คงไม่อยากเป็นผู้มีบุญหรอกครับ ผมรู้สึกว่าคุณไม่เหมือนคนอื่นเลย”

“จันรี การเป็นผู้มีบุญคือผู้แตกต่างหรือ ฟังนะ โยมศด โลกนี้มีบุคคลมากมาย เป็นทั้งดีและร้าย ดังที่พระพุทธเจ้าได้กล่าวไว้ว่า มุขย์ก็แบ่งออกเป็นสี่ประเภท หนึ่งในนั้นคือผู้ที่มิดมามีตไป บุคคลพวกนี้ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็เป็นได้เพียงบัวได้น้ำ นรกรอยู่ในภายภาคหน้า สองคือผู้ที่มิดมา สว่างไป บุคคลพวกนี้อาจเกิดอยู่บนฐานะต่ำต้อย ไม่อาจเทียบเท่าผู้อื่นได้ แต่จิตใจสะอาด ก็เรียกว่าเป็นผู้จิตใจดีได้เหมือนกัน

สามเป็นผู้ที่สว่างมา มิดไป บุคคลพวกนี้เกิดมาบนกองเงินกองทอง แต่กลับทำตัวเหลวแหลก ทำแต่บาปกรรม ตายไปก็ตกนรก บุคคลสุดท้าย คือพวกที่สว่างมา สว่างไป พวกนี้เกิดมาในฐานะร่ำรวยและสั่งสมบุญบารมีไว้มากมาย กล่าวได้ว่าตายไปก็มีสวรรค์รออยู่เบื้องหน้า”

“แล้วอย่างผมคือพวกไหนหรือครับ” ผมถามพลางนึกขม

“ไม่มีใครกำหนดได้หรอกโยม โยมจะเป็นสิ่งใดอยู่ที่ใจของโยมเอง ผู้มีบุญก็เช่นกัน มนุษย์ผู้มีบุญก็เปรียบได้กับมีเงินทองมากมายที่พร้อมจะให้ผู้อื่นได้เสมอ เสียแต่ว่าบุญนี้หาได้ง่ายกว่าเงินทอง เพียงแค่ทำดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ แล้วบุญจะบังเกิด ผู้มีค่าคือผู้มีบุญ และเราก็ต้องเผื่อแผ่บุญให้กับผู้อื่น ทุกคนเป็นและคนตาย”

2.4.3 เรื่องบันทึกลีลามิ ผู้เขียนใช้เทศนาโวหารกล่าวถึงความสูญเสียจากเหตุการณ์ลีลามิเป็นไม่เที่ยงแท้แน่นอนของชีวิต ควรใช้ชีวิตในทุกวันนี้ให้มีค่าก่อนที่ความตายจะมาพรากชีวิตไปอย่างไม่รู้ตัว ดังนี้ (คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2548, หน้า 165)

“ความตายจำนวนมากในครั้งนี้เป็นความพลัดพรากที่น่าเวทนายิ่งนัก มันทำให้ต่อมเอ๊ะของ हमอสงสัยว่าอะไรเป็นกรรมร่วมให้เกิดภัยพิบัติพร้อมกัน หากค้นหาคำตอบก็จะพบว่าลีลามิให้สังฆกรรมที่ยิ่งใหญ่นัก กรรมของมนุษย์ทุกคน ไม่มีใครรู้ล่วงหน้า

ความสูญเสียครั้งนี้มากมาย คนจน คนรวย คนไทย คนเทศล้วนถูกระทบ ส่วนใหญ่พวกเขากำลังแสวงหาความสุข บางกลุ่มกำลังใช้ชีวิตธรรมดา บางคนเตรียมตัวหนีภัย แต่หลายคนไม่มีแม้โอกาสวิ่งหนี ความไม่แน่นอนของชีวิตบอกเราว่า อย่าลืมทำดีนะ เพราะความตายอาจมาถึงโดยไม่รู้ตัว

การจากไปโดยไม่ได้เตรียมตัวและไม่ได้อำลา น่าจะทำให้ทุกคนนึกคิดว่าเราควรจะทำตัวอย่างไร หากลองสมมติว่าตัวเราไปอยู่ในสถานกรรมเช่นนั้น จะคิดได้ว่าควรทำตัวให้มีคุณค่า อย่าผัดวันประกันพรุ่งที่จะทำความดี เพราะอาจไม่มีพรุ่งนี้อีกแล้ว”

2.4.4 เรื่องปลุกง ผู้เขียนใช้เทศนาโวหารกล่าวถึงกฎแห่งกรรมคือ การทำความดี ละเว้นความชั่ว ดังนี้ (โสภาค สุวรรณ, 2546, หน้า 363)

“เจ้าหล่อนรู้สึกตัวเองจมูบลงไปได้พื้นน้ำ ความเย็นฉ่ำไหลพรูเข้าไปทางปาก และจุมพท์พร้อมกัน เจ้าหล่อนสูดและกลืนเข้าไปอย่างตั้งใจ เสียงสามีสุดที่รักแว่วมาเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนที่แม่สาวน้อยจะหมดความรู้สึก...เจ้าหล่อนได้พบแล้ว...ไม่ใช่วิรุฑ...ไม่ใช่สิ่งที่เรียกหาใด ๆ ทั้งสิ้น...เจ้าหล่อนได้พบกับกฎแห่งกรรมที่ไม่มีใครสามารถเลียงได้ ความดี ความชั่ว ในอดีตและปัจจุบันเท่านั้นที่จะส่งให้แต่ละคนได้ประสบกับกฎแห่งกรรมที่ต่างวาระ ต่างสภาพกัน บางคนตายอย่างทุกข์ทรมาน บางคนตายโหง...เขาทำอะไรมาหนอ จึงต้องตายในสภาพทุกข์ทรมานเช่นนั้น ดายทั้ง ๆ ที่บางคนกำลังมีความสุขอย่างล้นเหลือ มีอำนาจราชศักดิ์...เขาไม่อยากจะตายชั่ว อยากตายดี แต่เขาก็ทำชั่วตลอดอายุขัย กฎแห่งกรรมนั้นจึงเป็นคำตอบที่มั่นคงแน่นอน ไม่ปัจจุบันก็อนาคต เร่งทำดีเถิด อย่าคิดชั่ว แม้เพียงในจิตสำนึกหรือการกระทำ อย่างเบียดเบียน เช่นฆ่า เพื่อได้มาซึ่งอำนาจอันไม่ยั่งยืน อย่าปล่อยให้ความโลภเป็นเจ้าหัวใจ จนลืมไปว่า...ในหลุมศพนั้น มีเพียงกายเท่านั้นที่คืน

กลับไปกับตัว สิ่งที่จะเยอทยานชวนขวยหามาได้ด้วยหยดเลือดและน้ำตาของผู้ที่นั่นแหละ คือ รอยจารึกที่ไม่วันลบเลือน วันหนึ่ง ไม่ช้าก็เร็ว สิ่งที่ได้กระทำให้ลงไปจะย้อนกลับมาสู่ผู้ทำ คงเดียวกับที่เราผู้นั้นใช้เท้าเหวี่ยงไปที่ก้อนหิน เท้าของเขานั้นแหละจะเจ็บ หินไม่ได้เจ็บด้วย”

2.4.5 เรื่องสะครุศรัคนักข่าว ผู้เขียนใช้เทศนาโวหารกล่าวถึงการทำให้มีคุณค่าก่อนเพื่อตัวเอง เพื่อพ่อแม่ และเพื่อที่จะได้รับความรักจากผู้อื่นนี้ ดังนี้ (วลีวิไล, 2548, หน้า 252)

“ถ้าเป็นความช่วยเหลือเพียงเท่านั้นเขาคงไม่รักปานตะวันมากขนาดนี้ แต่เด็กหญิงคนนั้นพาเขาไปที่บ้านเช่าเก่า ๆ ซอมซ่อ บอกว่าเขานี้แหละที่อยู่ของหล่อน เขาได้รู้ว่าหล่อนอยู่อย่างลำบากขนาดไหน แม่ของหล่อนต่อสู้มามากมายเพียงใดกว่าจะส่งลูกเรียนได้ขนาดนี้ แต่ปานตะวันก็ไม่เคยคิดว่าความยากจนเป็นปัญหา เด็กหญิงคนนั้นไม่เคยท้อ

“ถ้าไม่รู้จักรักตัวเองก็อย่างหวังว่าใครจะมารักแก จำไว้ไ้อ้ถ้า...และถ้าไม่รักตัวเอง ก็อย่าได้บ้งอาจเอ่ยปากบอกว่ารักพ่อรักแม่ เพราะแกกำลังทำให้ท่านร้องไห้ เป็นลูกอกตัญญู กลับบ้านไปซะแล้วลองตรองดูใหม่”

นั่นต่างหากที่ทำให้กล้าเริ่มคิดได้...คนเราจะดีจะชั่วอยู่ที่ตัวเราเอง โจอไม่มีพ่อด้วยซ้ำยังโตมาได้ แล้วตัวเขาล่ะ แก่พ่อกับแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่เขายังมีโอกาสเจอทั้งพ่อทั้งแม่ฐานะทางสังคมก็เพียบพร้อม นี่เขามามัวทำบ้าอะไรอยู่”

2.5 บุคลาธิษฐาน คือ ภาพพจน์ที่ก่อให้เกิดภาพเป็นการนำเอาสิ่งไม่มีชีวิตมากล่าวถึงราวกับมีชีวิต หรือการนำเอาสัตว์หรือสิ่งต่าง ๆ มากล่าวถึงเหมือนกับคน หรือบุคคลที่เข้าใจกันได้ พูดได้ แสดงกริยาอาการ มีความรู้สึกนึกคิด จากการศึกษาวรรณกรรมที่เด็กวัยรุ่นอ่าน ไม่พบโวหารในลักษณะนี้เลย

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาในวรรณกรรมที่เด็กเลือกอ่านข้างต้น พบว่าผู้เขียนใช้ภาษาปากซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในกลุ่มวัยรุ่น ภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสมจริง และสอดคล้องกับฉากและตัวละครในเรื่อง และใช้คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ และคำแสดงความรู้สึกเพื่อทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างแจ่มชัด นอกจากนี้ผู้เขียนยังใช้โวหารต่าง ๆ เพื่อสอดคล้องอารมณ์ให้ผู้อ่านคล้อยตามได้ง่าย ยกเว้นบุคลาธิษฐานซึ่งผู้เขียนไม่นิยมนำมาใช้เลย

จากการศึกษากลวิธีการประพันธ์วรรณกรรมหนังสือสำหรับวัยรุ่นที่ชนะการประกวด ในด้านการวางโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร การสร้างฉาก บทสนทนา และการใช้ภาษา สามารถสรุปลักษณะที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

ด้านการวางโครงเรื่อง พบว่าผู้เขียนนิยมใช้โครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักระหว่างหนุ่มสาวและโครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักและการคบเพื่อนในวัยรุ่นมากที่สุด และนิยมใช้การเปิดเรื่อง

บรรยายจาก ตัวละครและเหตุการณ์มากที่สุด เพื่อเป็นการปูพื้นเรื่องราวเพื่อนำไปสู่การขัดแย้ง ซึ่งผู้เขียนนิยมสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์มากที่สุด นอกจากนี้ผู้เขียนก็ได้ถ่ายทอดตามลำดับปฏิทินเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและไม่สับสน ส่วนการคลี่คลายของความขัดแย้งหรือการปิดเรื่องนิยมปิดเรื่องแบบสุขสำเร็จของตัวละครมากที่สุด

ด้านการสร้างตัวละคร ผู้เขียนนิยมสร้างตัวละครแบบสมจริงมีความสอดคล้องกับเรื่องราวเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจ เนื่องจากตัวละครส่วนใหญ่ผู้เขียนสร้างจากตัวละครที่มีชีวิตอยู่จริงหรือตัวละครที่สะท้อนภาพชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันที่มีทั้งด้านดีและไม่ดี อีกทั้งผู้เขียนยังต้องการให้ตัวละครเป็นสื่อเพื่อเสนอแบบอย่างการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมตามสภาพที่แท้จริงของสังคมทั่วไป

ด้านการสร้างฉาก ผู้เขียนนิยมสร้างฉากที่สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่องมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นฉากที่เกิดขึ้นทั้งในเมืองหลวงและต่างจังหวัด หรือเป็นฉากที่ผู้เขียนจินตนาการขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้ชัดเจน โดยใช้การบรรยายและพรรณนาฉากด้วยมุมมองของผู้เขียนและมุมมองของตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องราวได้มากยิ่งขึ้น

ด้านบทสนทนาผู้เขียนใช้บทสนทนาที่มีความหลากหลาย ทั้งบทสนทนาที่ช่วยดำเนินเรื่องแทนการบรรยายเพื่อไม่ให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อหน่าย บทสนทนาที่แสดงลักษณะของตัวละคร และสะท้อนขนบธรรมเนียม ประเพณีและค่านิยมทำให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้บทสนทนาที่ให้ข้อคิดสอนใจยังสะท้อนความเป็นจริงในสังคมหรือค่านิยมในเรื่องคุณงามความดีที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่านได้อย่างแนบเนียน

ด้านการใช้ภาษา ผู้เขียนใช้ถ้อยคำที่มีความหมายชัดเจนเพื่อสื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ ได้แก่ คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ และคำแสดงความรู้สึก นอกจากนี้ยังใช้ภาษาปากที่เป็นภาษาวัยรุ่น หรือคำแสลง คือภาษาที่ใช้กันเฉพาะกลุ่ม ภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสมจริงและสอดคล้องกับฉากและตัวละครในเรื่อง ในส่วนของการใช้โวหาร ผู้เขียนเลือกใช้บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร อุปมาโวหาร เทศนาโวหาร และบุคลาธิษฐานได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีการเปรียบเทียบเพื่อช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้อย่างแจ่มแจ้งเกิดความซาบซึ้งในเนื้อเรื่องและเกิดอรรถรสทางภาษามากขึ้น

วิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ได้รับรางวัล

หนังสือที่เหมาะสมกับเด็กในทุก ๆ วัยนั้น ควรมีเนื้อหาชักจูงไปในทางที่ดี มีคตินิยมหรือคุณธรรมแฝงอยู่ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีแก่เด็ก และเด็กอาจนำไปเป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติได้ คุณค่าที่ปรากฏจากวรรณกรรม แบ่งออกได้ดังนี้

1. คุณค่าด้านความรู้ เป็นความรู้เรื่องราวที่น่าสนใจ เช่นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นความรู้ที่แปลกใหม่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังเป็นความรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักชีวิตจากตัวละคร ซึ่งจะได้เป็นเครื่องช่วยให้รู้จักและแก้ไขปรับปรุงตนเอง ผู้อ่านย่อมมีประสบการณ์ชีวิตทุกแง่มุม ช่วยให้เกิดความคิด เกิดความรู้รอบรู้ในสิ่งที่ควรหรือไม่ควร เกิดความเข้าใจและเห็นใจสภาพจิตใจของผู้อื่นและนำความเข้าใจอันนั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตนเอง

2. คุณค่าด้านความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ สนุกสนานเพลิดเพลินหรือสะท้อนอารมณ์ไปตามเนื้อเรื่องที่ปรากฏ

3. คุณค่าด้านความคิด เป็นข้อคิด คำสอนหรือคำคมที่แทรกอยู่ในเนื้อหา เพื่อไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและเร้าความสนใจให้ติดตามเนื้อหาจนจบ

4. คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาบรรณ เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านทำดี มีจิตใจที่อ่อนโยน ประณีต สอดแทรกปรัชญา คติธรรม ทัศนคติและหลักเกณฑ์ชีวิตให้คิดสอนใจแก่ผู้อ่านด้วยการผูกเรื่องให้ตัวละครแสดงบทบาทให้ผู้อ่านเห็นความผันแปรของชีวิต ความประพฤติปฏิบัติของตัวละครในด้านดีและเลว

คุณค่าด้านความรู้ ควรเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ เช่นเรื่องใกล้ตัว หรือเรื่องราวที่เป็นวิชาการ ซึ่งผู้อ่านอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นความรู้ที่แปลกใหม่น่าสนใจ ดังนี้

1. เรื่องกระเบนยักษ์คู่อาฆาต ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องการตกปลา ได้แก่ อุปกรณ์การตกปลา ชนิดและลักษณะของปลากระเบน วิธีทำเหยื่อตกปลา วิธีสังเกตถิ่นที่อยู่ของปลา นอกจากนี้ยังมีเรื่องเกี่ยวกับการดูนกในป่า เช่น วิธีการช้อนนกโดยวิธีธรรมชาติและไม่ทำให้นักตกใจ

2. เรื่องเกวียนเล่มสุดท้าย ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวชนบท ได้แก่ ขั้นตอนในการทำนา การทำพิธีบายศรีสู่ขวัญข้าว การทำพิธีแรกนาหรือการบวงสรวงแม่พระธรณี การลงแขกเกี่ยวข้าว และเทศกาลสลากภัต ซึ่งเป็นเทศกาลของชาวล้านนา นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้ให้ความรู้ในเรื่องส่วนประกอบและประโยชน์ของเกวียนอีกด้วย

3. เรื่องคนตัดไม้ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องการทำอาหารคือ การทำข้าวหลาม, ขนมหสาคราดกะทิ, ตำส้มมะพร้าวอ่อนและการทำก๋อบบฟางโดยใช้วิถีธรรมชาติ โดยการหมักไก่ในเครื่องเทศ จากนั้นเอาไก่เสียบกับหลักบนดินแล้วครอบด้วยปื๊บ สุมไฟด้วยฟางจนกว่าจะสุก

4. เรื่องครูทนาย ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5. เรื่องคำสอ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6. เรื่องคุณปู่แว่นตาโต ผู้เขียนสอดแทรกความรู้แก่ผู้อ่านในหลาย ๆ เรื่องได้แก่ ความรู้ทางด้านศิลปะ คนตรีตะวันตก คนตรีไทย ความรู้ด้านการละคร การแสดง ความรู้เรื่องมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยคือวัดโพธิ์หรือวัดพระเชตุพลวิมลมังคลาราม โดยอธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายเนื่องจากในเรื่องคุณปู่วัยเกษียณเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความคิดในเรื่องดังกล่าวแก่เด็ก ๆ

7. เรื่องเจ้าชายไมวิเศษ ผู้เขียนนำเอานิทานไทยมาสร้างเรื่องใหม่ให้สนุกสนาน ดังนั้นจึงได้สอดแทรกความรู้ในเรื่องป่าหิมพานต์ในวรรณคดีโบราณคือ เช่น เรื่องสัตว์ พืช เช่น ถิ่นกึ่งแก้ว, เขาไกรลาส, ลักษณะของนารีผล และชื่อของสระทั้งเจ็ดในป่าหิมพานต์ได้แก่ โนคาต จัณฑันตะ ภูณาสะ รตการะ มณฑากินี สีหัพปาตตะ และกัณณมุนทะ

8. เรื่องเจ้าหนูขลุ่ยผิว ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

9. เรื่องเจ้าเกอโต้เด็กบ้านคอย ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของชนเผ่าปาเกะญอ ซึ่งเดิมเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศจีน ต่อมาได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในลุ่มแม่น้ำอิรวดีและลุ่มแม่น้ำสาละวิน เมื่อครั้งไทยรบกับพม่า ต่อมาย้ายมาอาศัยอยู่บริเวณเทือกเขาถนนธงชัย ซึ่งอยู่ในถิ่นฐานของชาวละว้า ปัจจุบันหมู่บ้านของชาวปาเกะญอจึงมีร่องรอยของชาวละว้ากองอิฐ กองหินเจดีย์วัดร้างกระจัดกระจายอยู่หลายสิบแห่ง

10. เรื่องเจ้าคณ ขอบฟ้า ผู้เขียนสอดแทรกความรู้ในหลาย ๆ ด้านได้แก่ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศาสนา ความเชื่อและวัฒนธรรม ดังนี้

10.1 ด้านวิทยาศาสตร์ ได้แก่ แอนดรอยด์ หุ่นยนต์เลียนแบบมนุษย์, ความรู้เบื้องต้นเรื่องเลขฐานกับระบบคอมพิวเตอร์, ความรู้เกี่ยวกับอวกาศ เช่น หลุมดำ ความเร็วแสง ผลของการแตกหรือการระเบิดในอวกาศ และกาแล็กซีแบบกังหันซึ่งเรียกตามรูปแบบวิธีการโคจร, ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานของร่างกายมนุษย์ เช่น หน้าที่และความสำคัญของดีเอ็นเอและเซลล์ และความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกกับความบกพร่องทางร่างกาย

10.2 ด้านภูมิศาสตร์ ให้ความรู้ด้านภูมิประเทศโดยเป็นการเดินทางนำลงชิมแปนซีไปส่งยังประเทศชิมบับเวในทวีปแอฟริกา การเดินทางเริ่มจากประเทศไทย โดยผ่านชายฝั่งทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ประเทศพม่า ประเทศภูฏาน ประเทศเนปาล ประเทศอินเดีย ประเทศปากีสถาน ประเทศอัฟกานิสถาน ประเทศอิรัก ประเทศจอร์แดน ประเทศอิสราเอล ประเทศอียิปต์ ประเทศซูดาน ประเทศอูแกนดา ประเทศแทนซาเนีย ประเทศแซมเบีย และประเทศชิมบับเว ซึ่งเป็นหมายปลายทาง นอกจากนี้ยังให้ความรู้เกี่ยวกับยอดเขาที่สูงที่สุดในโลกคือ ยอดเขาเอฟเวอร์เรสต์ และยอดเขาหิมาลัย ซึ่งเป็นเทือกเขาที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลก ความรู้เรื่องฟาร์โร เทพโอซิริส และพีระมิดในประเทศอียิปต์

10.3 ด้านศาสนา ความเชื่อและวัฒนธรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมของชาวอินเดียที่เชื่อว่าการได้ทำพิธีชำระบาปจากแม่น้ำคงคาสามารถล้างบาปได้ นอกจากนี้ผู้เขียนยังกล่าวถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอินเดียในเมืองนิวเดลีอีกด้วย

11. เรื่อง ณ ที่ซึ่งรุ่งตัดแวง เป็นบันทึกการเดินทางไปเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่เมืองเวเวนนิ่งไค์ ประเทศกัวเตมาลาเป็นเวลา 1 ปีของผู้เขียน ดังนั้นความรู้ที่สอดแทรกจึงเป็นประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ วันสำคัญ ตลอดจนสถานที่สำคัญของประเทศกัวเตมาลา เช่น ชาวมายาซึ่งเป็นชนเผ่าพื้นเมืองของประเทศกัวเตมาลา ดำเนินการเกิดซัลซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของประเทศกัวเตมาลา ดอกไม้มั่งงา บลังกา ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำชาติ ประเทศราชวังเอล ปาลาซิโอ นาซิโอนัล ซึ่งเป็นพระราชวังแห่งชาติ และกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ วันเดย์ เค โลส มูเอิร์โตส ปีนวันรำลึกถึงบรรพบุรุษผู้ล่วงลับ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเมืองในประเทศกัวเตมาลา

12. เรื่องเด็กหญิงนางฟ้า ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

13. เรื่องเด็กหญิงสวนกาแฟ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการทำสวนกาแฟ ตั้งแต่การปลูก การตาก การเก็บกาแฟไปขาย นอกจากนี้ยังได้สะท้อนวิถีชีวิต ประเพณี ของชาวใต้ เช่น พิธีโกนผม โปะยา วิธีทำยาทาหยุงกักโดยใช้ปูนในเขียนหมาก การถนอมข้าวเหนียวในงานบวช และประวัติความเป็นมาของพ่อปู่หลักเมือง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปเก่าแก่ของวัดถ้ำช้าง ห้ายศ เป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์พายุเกย์ ซึ่งได้สร้างความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ชาวชุมพร

14. เรื่องตะวันทอในทุ่งกว้าง ผู้เขียนสอดแทรกความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตในชนบทที่เรียบง่ายในภาคอีสาน เช่น การงมไขเป็ดในคลอง การเข้าป่าล่าสัตว์ การล่าหมีป่าของชาวบ้าน การทำปลาร้า วิธีการต่อแพโดยใช้ไม้ไผ่และการล่องแพในแม่น้ำ

15. เรื่องทายาทขนมต้ม ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องแม่ไม้มวยไทยท่าต่าง ๆ เช่น ท่าปึก ลูกทอย โดยการใช้สอกฟันสวนไปที่หน้าแข้งของคู่ต่อสู้ที่เตะสูงเข้ามาหาเรา ทำหักงวงโยราโดยใช้สอกกระทุ้งทับเข้าไปที่บริเวณโคนขาคู่ต่อสู้ แล้วใช้มือซ้ายจับตรงน่อง ยกขาคู่ต่อสู้ขึ้นสูงจนล้มเสียหลัก และทำไกรสรข้ามหัวโดยใช้แขนซ้ายรับขาขวาของคู่ต่อสู้ แล้วใช้เท้าขวาถีบขาซ้ายของคู่ต่อสู้ให้ล้มลงไป ผู้อ่านสามารถนำท่าทางเหล่านี้ไปฝึกฝนและใช้ป้องกันตัวได้

16. เรื่องนิ้วก้อยนิ้วโป้ง ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

17. เรื่องบ้านนี้มีรัก ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

18. เรื่องบ้านเรา เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในชนบทในภาคใต้ ดังนั้นความรู้และประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้สอดแทรกจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวนา การทำนาตั้งแต่เริ่มไถ พรวนดินจนถึงการเก็บเกี่ยว ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับวิธีการผลิตของชาวนา พิธีกรรมและความเชื่อเกี่ยวกับการทำนา เช่นการเรียกชื่อรวงข้าว คือรวงธงไชย ในพิธีทำขวัญข้าว นอกจากนี้ยังมี

ประเพณีท้องถิ่นได้ไม่ว่าจะเป็นประเพณีทำบุญเดือนสิบ ประเพณีชักพระ ประเพณีทอดกฐิน ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง รวมทั้งพิธีกรรม เช่น พิธีทำขวัญข้าว และศิลปะการแสดง เช่น โนรา และหนังตะลุง

19. เรื่องใบไม้ในทุ่งหญ้า ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

20. เรื่องปราสาทกระต่ายจันทร์ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

21. เรื่องป่าจำ โก้ ตัดดี นะจ๊ะ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิต พังพาทธรรมชาติ มีการเรียนรู้สภาพแวดล้อมรอบตัวผ่านทางธรรมชาติ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การทำไร่นา การละเล่นของเด็กก็ใช้วัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ทั่วไป หรือการได้พบเห็นชีวิตสัตว์ในป่า ส่วนเด็กในเมืองหลวงนั้นอยู่ได้โดยอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวก พังพาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ การใช้บัตรเครดิต การเล่นเกมในห้างสรรพสินค้า โอกาสที่จะได้พบเห็นธรรมชาตินั้นมีน้อย ดังนั้นผู้อ่านที่อยู่ในชนบทก็จะได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของคนในเมือง ส่วนผู้อ่านที่อยู่ในเมืองก็จะได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตที่เรียบง่ายในชนบท

22. เรื่องผีน้อยโลกมาซา ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

23. เรื่องผู้มาเยือน ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

24. เรื่องพยานปากเอก ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องการทำหมอย ด้วยการปั้นหมอย และตักหมอยใส่ใบตองแล้วซั้งให้เท่ากัน จากนั้นต้มในน้ำเดือด เมื่อสุกแล้วจึงยกขึ้น และนำมามัด

25. เรื่องพวกเราไม่ใช่เด็กนะ ฮับ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

26. เรื่องเพื่อนรักกรมโจง ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวงดนตรีหมอลำในภาคอีสาน ในปีพ.ศ.2521 คือ วงดนตรีหมอลำเพลิน พัฒนามาจากวงดนตรีหมอลำเรื่อง และพัฒนามาจากหมอลำกลอนอีกชั้นหนึ่ง จากแต่ก่อนหมอลำกลอนจะมีเพียงหมอลำชายหญิงและหมอแคน คั่นกันสด ๆ จนรุ่งเช้า แต่เมื่อเครื่องดนตรีสากลเข้ามามีบทบาทมากขึ้น หมอลำเรื่องจึงได้พัฒนาตัวเองโดยให้มีเครื่องดนตรีสากลเช่นกลองชุด กีตาร์ ออร์แกนเข้ามาผสมผสานเหมือนวงดนตรีลูกทุ่ง นอกจากนี้ยังให้ความรู้ในเรื่องปัญหาชายแดนไทยลาวคือ ในสมัยนั้นมีชาวม้งหรือเผ่าชาวเขาเผ่าหนึ่งในประเทศลาว ได้ข้ามลำน้ำโขงมายังฝั่งไทยหลังจากลาวเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบสังคมนิยม ชาวม้งมาเร่ร่อนรับจ้างทำงานอยู่ในฝั่งไทยอย่างไม่มีจุดหมาย

27. เรื่องมลาบรี ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับชาวเขาเผ่ามลาบรีหรือผิวดองเหลือง ในด้านการใช้ชีวิตในป่า การหาอาหาร การแต่งกาย สังคมของมลาบรี ที่พักอาศัยในป่าโดยเมื่อใบตอง

ที่ใช้ทำที่หลบแดดหลบฝนเปลี่ยนเป็นสี่เหลืง พวกมลาปริจะย้ายที่อยู่เป็นที่มาของข้อผิดพลาดเหลืง นอกจากนี้ยังได้สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตในป่า เช่น การดูทิศทางดวงดาว และสมุนไพรพื้นบ้านภาคเหนือ เช่น ต้นกระแตไต่หิน ลำพูป่า ขางน้ำผึ้ง แห่พันชั้น และจิงจ้อเหลืงอ่อน

28. เรื่องมัจฉานุผจญภัย ผู้เขียนนำตัวละครจากเรื่องรามเกียรติ์ คือมัจฉานุ ซึ่งเป็นบุตรของหนุมานกับพระนางสุพรรณมัจฉา มาแต่งเสริมเติมแต่งให้มีเกิดเป็นเรื่องราวสนุกสนานและทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องมากขึ้น ดังนั้นความรู้ที่ได้รับ คือความรู้ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์บางส่วนของ ผู้เขียนได้ตัดทอนมา ซึ่งมีตัวละครที่มีบทบาทสำคัญได้แก่ มัจฉานุ พระไววิก พระนางสุพรรณมัจฉา หนุมาน และทศกัณฐ์

29. เรื่องมือใหม่หัดโอมเพียง ผู้เขียนได้สอดแทรกความรู้เรื่องวารีบำบัด ซึ่งตัวละครสำคัญในเรื่องนำมาทำเป็นธุรกิจ โดยวารีบำบัดเป็นศาสตร์ที่สืบทอดมาจากยุคกรีกและโรมัน โดยเน้นการใช้น้ำเพื่อบำบัดโรคและเสริมสร้างกล้ามเนื้อ

30. เรื่องยายมาลี สัมภาษณ์..ฮา ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

31. เรื่องย่าสวนป่า ผู้เขียนสอดแทรกความรู้และประสบการณ์เรื่องวิถีชีวิตในชนบท เช่น วิธีสังเกตชนิดและลักษณะของมันได้แก่ มันเลื้อย มันนก มันมือเสือ และมันเทศ, วิธีส่องกบ, ชนิดและลักษณะของมะม่วงได้แก่ มะม่วงพิมเสน มะม่วงหัวช้าง มะม่วงกะล่อน มะม่วงกล้วย และมะม่วงไฟ นอกจากนี้ยังมีภูมิปัญญาชาวบ้านในการแยกผักหวานกับใบของต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มีใบคล้ายกันแต่มีสารพิษ ถ้ารับประทานเข้าไปอาจตายได้ โดยการใส่ข้าวสารลงไปในแกง ถ้าข้าวสารแตกเมื่อก็ก็น่าเป็นผักหวาน แต่ถ้าไม่สุกไม่แตกเมื่อกแสดงว่าไม่ใช่ผักหวาน กินไม่ได้ นอกจากผักหวานยังมีผักเพลาที่มีรสชาติดมมาก ต้องเผาแล้วจึงต้ม ต้มแล้วแช่น้ำทิ้งไว้ให้นานที่สุดให้ความขมออกมามากที่สุดก่อนจะลงมือกินได้

32. เรื่องยูโอะพลัดถิ่นแห่งท่าขาม ผู้เขียนได้สอดแทรกความรู้ในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านการประมง ด้านประเพณี ความเชื่อ และการละเล่นท้องถิ่น และด้านการแพทย์

32.1 ด้านประวัติศาสตร์ ได้แก่ เหตุการณ์สมัยพ.ศ.2500 เมื่อครั้งจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ปกครองประเทศในฐานะหัวหน้าคณะปฏิวัติ, สภาพบ้านเรือนในจังหวัดปัตตานีในอดีต, เหตุการณ์สงครามมหาเอเชียบูรพา สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง และสงครามโลกครั้งที่สอง

32.2 ด้านการประมง ได้แก่ ลักษณะของปลากะพงขาว, วิธีตกปลากะพงขาว, ถิ่นที่อยู่ของปลากะพงขาว, วิธีดักลูกกุ้ง, วิธีจับปูดำในป่าชายเลน และวิธีการซ่อมเรือซึ่งทำจากไม้ตะเคียนและใช้หนังปลากะเบนแทนกระดากทราย

32.3 ด้านประเพณี ความเชื่อและการละเล่นท้องถิ่นของชาวมุสลิมในภาคใต้ ได้แก่ ประเพณีการแต่งงานของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม คือผู้หญิงจะแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย และผู้ชายหนึ่งคนสามารถมีภรรยาได้ถึง 4 คน แต่ชายผู้นั้นต้องสามารถหาเลี้ยงดูภรรยาทั้ง 4 คนได้อย่างไม่บกพร่อง นอกจากนี้ยังมีการละเล่นทางภาคใต้ คือเด็กผู้หญิงเล่นหมากเก็บ หมากขุม หรือเล่นกระโดดเชือก เด็กผู้ชายเล่นลูกข่าง ทั้งลูกข่างไทยและลูกข่างแขก เล่นขว้างเม็ดขย่าวังไคร่ราวลูกทรายอ หรือเล่นป๊อปโป้ ซึ่งทำมาจากเมล็ดขย่าวางไคร่

32.4 ด้านการแพทย์ ได้แก่ โรคโรเกเลีย คือโรคที่มีความบกพร่องทางกรรมพันธุ์ ผู้เป็นโรคนี้จะมีหน้าตาเหี่ยวแบบคนแก่ ผมหงอก ร่างกายพอมแก่กรีน คางแหลมเลี่ยม ตาลึกโหล ควบกับคนชราวัย 50-60 ปี ซึ่งในจำนวนสิบล้านคนจะเป็นโรคนี้สัก 1 คน

33. เรื่องลูกแม่น้ำโขง ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องวิธีการตากยาสูบ วิธีชอยเส้นยาสูบ และอุปกรณ์ในการตาก การชอยยาสูบ ความรู้ในเรื่องสนธิสัญญาที่ฝรั่งเศสทำไว้กับประเทศไทย เมื่อครั้งที่ลาวเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส โดยใจความสำคัญมีว่าแม่น้ำโขงถึงที่ไหนประเทศลาวถึงที่นั่น ทำให้ไทยเสียเปรียบในเรื่องเขตแดนกับประเทศลาว นอกจากนี้ยังมีความรู้เรื่องพระใส ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดหนองคาย ถูกอันเชิญมาจากประเทศลาวตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์

34. เรื่องโลกใบนี้โคจรรอบกระแทกกับหม้อเหล็ก (และดินไม้ด้วย) ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

35. เรื่องวันที่โลกไร้แมว ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

36. เรื่องส้มส้มม่วง ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

37. เรื่องสวัสดี..ข้างถนน ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

38. เรื่องสายฝนบนถนนคอนกรีต ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

39. เรื่องแสงทองเหนือขอบฟ้า ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประเพณีการทำขวัญท้องหรือการทำขวัญข้าวในภาคอีสาน การใช้หญ้าคามุงหลังคา และวิธีต้มเหล้าเถื่อน

40. เรื่องหมอน้อยกายสิทธิ์ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้ทางการแพทย์ ได้แก่ การรักษาโรคมะเร็ด้วยเคมีบำบัด, การรักษาแบบองค์รวม, การผ่าตัดม้ามเพื่อรักษาโรคธาลัสซีเมีย, การฉายรังสีไปที่สมองและไขสันหลังเพื่อรักษาโรคมะเร็ง, การค้นพบธาตุยูเรเนียมโดยเมรี คูรี, การรักษาผู้ป่วยด้วยการใช้มิติแห่งจิตได้สำนึกเพื่อสะกดจิตกำจัดความหวาดกลัวออกไปจากจิตใจ, จรรยาแพทย์ตามคำสาบานของฮิปโปเครติส แห่งเกาะคอส เมื่อสองพันปีล่วงมาแล้ว และคำศัพท์ที่ใช้ในการแพทย์

41. เรื่องหมูบินได้ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

42. เรื่องหัวใจทองในใจเธอ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องพิณเปี๊ยะ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีโบราณของล้านนา ทั้งลักษณะ วิธีเล่น และความเป็นมาของพิณเปี๊ยะ ความรู้เรื่องการบรรเลงดนตรีทางภาคเหนือซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากการแอ้วสาวหรือการสนทนาระหว่างหนุ่มสาวที่ลานบ้านหรือช่วงหน้าบ้าน หนุ่ม ๆ นิยมคิดซึ้ง หรือพิณเปี๊ยะเพื่อสื่อถึงภาษาของหัวใจแก่หญิงสาว นอกจากนี้ยังมีความรู้เรื่องบทเพลงพื้นเมืองทางภาคเหนือ เช่น เพลงเซเลเมา เพลงสร้อยลำปาง และเพลงช้างชมดง

คุณค่าด้านความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านสนุกสนานเพลิดเพลินหรือสะท้อนอารมณ์ ไปตามบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและเร้าความสนใจให้ติดตามเนื้อหา

1. เรื่องกระเบนยักษ์คู่อาฆาต เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเกี่ยวกับการดกปลากระเบนของตัวละคร ผู้อ่านเกิดความสนใจติดตามเนื้อหาว่าตัวละครจะสามารถดกปลากระเบนได้สำเร็จหรือไม่ ในตอนท้ายเรื่องให้ความรู้สึกประทับใจในความคิดของตัวละคร เมื่อเขาใช้ชีวิตปลากระเบนเนื่องจากคิดได้ถึงความรักที่แม่ปลามีต่อลูกดังเช่นตัวของเขาเองที่ต้องการความรักจากแม่เช่นกัน

2. เรื่องเกวียนเล่มสุดท้าย เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินจากพฤติกรรมของตัวละคร และฉาก โดยเป็นเรื่องราวของจอมและครอบครัวของเขาที่ยังอนุรักษ์ควายและเกวียนผัดกับคนในหมู่บ้าน ผู้เขียนได้สอดแทรกความรู้วิถีชีวิตและท่วงท่าในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไว้ตลอดทั้งเรื่อง นอกจากนี้ยังได้สอดแทรกความสนุกสนานตามกิจกรรมการใช้ชีวิตของเด็กในชนบทเช่น การหาตัวกว้างหรือตัวด้วงปีกแข็งที่นำมาชนพนันกัน หรือการออกหา กบ เขียด หรือปลาเพื่อนำมาเป็นอาหาร

3. เรื่องคนตัดไม้ เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินไปกับบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวของอดีตชาวนาผู้หนึ่ง หันมายึดอาชีพลักลอบตัดไม้เนื่องจากมีรายได้มากกว่าการทำนา ต่อมาถูกทางการจับได้หลายครั้ง ต้องนำเงินที่มีอยู่มาวิ่งเต้นประกันตัวจนเกิดหนี้สิน และกลับมายึดอาชีพชาวนาเหมือนเดิม นอกจากจะให้แก่คิดเรื่องการตัดไม้ทำลายป่าแล้ว เนื้อหายังชวนให้ติดตามถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวละครเช่น ฉากลักลอบตัดไม้ในป่าจนเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้สื่อข่าวมาพบ ตัวละครจะสามารถหนีรอดจากการจับกุมและถูกดำเนินคดีได้หรือไม่

4. เรื่องครูทนาย ผู้เขียนได้นำครูทนายและตัวละครอื่น ๆ ในวรรณคดีไทยโบราณมาสร้างเป็นตัวละครที่มีสีสัน มีเลือดเนื้อ มีชีวิตและจิตใจ ซึ่งมีลักษณะผิดแปลกไปจากตัวละครเดิมที่ผู้อ่านรู้จัก รวมทั้งมีการเห็นแบบ ประชดประชัน สอดแทรกอารมณ์ขันไว้ในหลาย ๆ ตอน นอกจากผู้อ่านจะได้รับความสนุกสนานไปกับบทบาทของครูทนายและตัวละครอื่น ๆ ในเรื่องแล้ว ฉากที่ผู้เขียนใช้ในเรื่องคือปาหิมพาดทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและคอยติดตามว่าครูทนายจะค้นพบความสามารถของตนได้หรือไม่

5. เรื่องคำใส เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินไปกับตัวละครและเหตุการณ์ในเรื่อง โดยเป็น เรื่องของเด็กชายคำใส ชีวิตของคำใสเรียบง่ายตามแบบแผนของชีวิตชาวนาในชนบททั่วไป เมื่อ หมู่บ้านเข้าสู่ความเจริญมีอินเทอร์เน็ตเข้ามาทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนไป คำใสก็หลงอยู่ใน กระแสความเจริญนี้ด้วย แต่สุดท้ายครอบครัวและก๊วกก็ช่วยให้เขากลับมาเป็นเด็กดีเหมือนเดิม จะเห็นได้ว่าผู้เขียนได้สอดแทรกความรักความอบอุ่นในครอบครัว รวมถึงเรื่องของกระแส เทคโนโลยีซึ่งทำให้วิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไป นอกจากนี้เรื่องของก๊วกซึ่งนำพาเยาวชนให้ไปในทาง ที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องใกล้ตัวที่ผู้อ่านสามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน

6. เรื่องคุณปู่แวนตาโต เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานไปกับคุณปู่วัยเกษียณกับเด็กวัย อนุบาลและวัยประถมน่ารักที่เต็มไปด้วยความช่างสงสัย ช่างพุดคุยซักถาม เนื้อหาให้ ความรู้สึกอบอุ่นใจในความรัก ความเมตตาที่ผู้ใหญ่มีต่อเด็ก และความประทับใจในความสัมพันธ์ ระหว่างคุณปู่ซึ่งใช้ใจสัมผัสความเป็นเด็ก ส่วนเด็กทั้งห้า ก็ได้เรียนรู้เรื่องราวรอบตัวด้วยบรรยากาศที่ เต็มไปด้วยความอบอุ่นจากคุณปู่ คุณย่า อาตัง อาตุ๋ น้ำดอกไม้ และอาตะวัน

7. เรื่องเจ้าชายไม่วิเศษ ผู้เขียนนำเอานิทานไทยมาสร้างใหม่ให้เกิดความสนุกสนาน น่าติดตามอ่าน แฝงการเสียดสีสังคมให้เกิดอารมณ์ขัน และนำนิทานไทยโบราณมาเล่าใหม่และ พลิกแพลงให้มีโครงเรื่องแตกต่างไปจากเดิม โดยนำเอาป่าหิมพานต์ซึ่งเป็นป่าในวรรณคดีไทยมา เป็นฉากสำคัญของเรื่อง ซึ่งมีทั้งสระน้ำ ภูเขา สิ่งสารพัดแปลกพิสดาร สิ่งมีชีวิตทั้งที่เป็นมนุษย์ และไม่ใช่มนุษย์อาศัยอยู่ เช่น คนธรรพ์ วิทยาธร ยักษ์ ฤาษีดาไฟ กินรี นารีผล ฯลฯ ของแปลก ๆ เหล่านี้ทำให้เนื้อเรื่องเกิดความสนุกสนาน เกิดจินตนาการ และเร้าใจให้ติดตามอ่าน

8. เรื่องเจ้าหนูขลุ่ยผิว เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานไปกับบทบาทและพฤติกรรมของ ตัวละคร และเพลิดเพลินกับฉากและบรรยากาศที่เขียนสร้างขึ้นจากจินตนาการ โดยเป็นเรื่องราว ของหน่อหน้อย ลูกหลานของชาวนพะ เมื่อหน่อหน้อยโตขึ้นทำให้ทราบต้นกำเนิดที่แท้จริงของตนเอง อีกทั้งยังต้องช่วยเหลือเด็ก ๆ ในหมู่บ้านคนโตประจำคอยที่ถูกคนจับไปเพื่อแลกกับไม้หินดำและ พ่อของคนที่ถูกชาวมหิมาครจับตัวไป ในที่สุดหน่อหน้อยใช้ขลุ่ยไม้หินดำช่วยเหลือเด็ก ๆ และพ่อ ของตนได้สำเร็จ เนื้อหาให้ความรู้สึกตื่นเต้นไปกับการผจญภัยของตัวละครไปในที่ต่าง ๆ ได้พบกับ ตัวละครซึ่งมีความสามารถหรืออำนาจวิเศษ และสัตว์ประหลาดที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

9. เรื่องเจ้าเงาะโด่เด็กบ้านคอย เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินไปกับตัวละครและฉากใน เรื่อง ซึ่งผู้เขียนเสนอเรื่องราวของสังคมเล็ก ๆ คือชาวเขาเผ่าปาเกะญอ ซึ่งยังอนุรักษ์ป่าและผืนน้ำ ไว้ โดยมีเจ้าเงาะโด่ เด็กชายคนหนึ่งซึ่งได้รับการปลูกฝังจากปู่และย่าให้ตระหนักถึงวิถีชีวิตอันดี งานของบรรพบุรุษ เนื้อหาให้ความประทับใจในการที่เจ้าเงาะโด่มีอุดมการณ์ที่จะรักษาป่าไว้ให้

คนรุ่นหลัง และความรักความผูกพันระหว่างเจี๊ยะเกอะโด่กับปู่และย่าของเขา นอกจากนี้ภาษาที่ผู้เขียนใช้ในเรื่องยังทำให้ผู้อ่านสามารถซึมซับความสวยงามของธรรมชาติที่ยังเหลืออยู่ในประเทศ

10. เรื่อง แจ็ค ณ ขอบฟ้า เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับการผจญภัยของแจ็ค เขาได้พบกับตัวเองในอีก 30 ปีข้างหน้าและได้ขึ้นยานอวกาศบินผ่านรูหนอนอวกาศไปสัมผัสผืนอวกาศที่เขาเคยสงสัยว่ามีลักษณะอย่างไร ดังนั้นสิ่งที่น่าสนใจและเร้าใจให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น ทำให้ผู้อ่านติดตามเนื้อหาจนจบอยู่ที่การเดินทางไปตามที่ต่าง ๆ ด้วยยานที่มาจากอนาคตของแจ็คและเพื่อน นอกจากนี้ผู้เขียนยังใช้จินตนาการผสานเข้ากับวิทยาศาสตร์เพื่อให้เนื้อเรื่องสนุกมากขึ้นเช่น นอกจากแจ็คจะได้บินไปในอวกาศแล้ว เขายังได้เดินทางเข้าไปในอะตอม หรือในนิวเคลียส แล้วค้นพบสิ่งที่ไม่ใช่แค่รหัสพันธุกรรม แต่เป็นเรื่องของชีวิตทั้งสิ้น

11. เรื่อง ณ ที่ซึ่งรุ่งตัดแวง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียนในการใช้ชีวิตเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่ประเทศกัวเตมาลาเป็นเวลา 1 ปี เนื้อหาเขียนได้อย่างมีชีวิตชีวา คือมีทั้งเรื่องราวความสนุกสนานในการเดินทาง ได้รับรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ การปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวอุปถัมภ์ กิจกรรมที่ผู้เขียนได้ทำร่วมกับครอบครัวอุปถัมภ์และเพื่อนที่โรงเรียน และมิตรภาพระหว่างเพื่อนต่างเชื้อชาติต่างศาสนา นอกจากนี้บางตอนให้ความรู้สึกเหงา อ้างว้างเนื่องจากผู้เขียนคิดถึงบ้านและครอบครัวที่ประเทศไทย

12. เรื่อง เด็กหญิงนางฟ้า เป็นเรื่องจริงผสมจินตนาการที่ผู้เขียนสร้างขึ้น โดยมีเด็กชายคนหนึ่งอยากจะมีนางฟ้าจริง ๆ และวันหนึ่งเขาก็ได้พบกับเด็กหญิงนางฟ้า แต่เด็กหญิงนางฟ้าไม่ให้พรตามที่เขาต้องการ เพียงแต่บอกให้เขาดังใจทำความดี เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับความคิดและการกระทำของตัวละครเด็ก ซึ่งมีความคิดที่ใสซื่อบริสุทธิ์ รวมทั้งยังแสดงถึงมิตรภาพในวัยเด็กและความผูกพันระหว่างแม่กับลูก

13. เรื่อง เด็กหญิงสวนกาแฟ เนื้อเรื่องให้ความรู้สึกละเอียด ได้แก่ ความรักความอบอุ่นในครอบครัว ความสดใสน่ารักของเด็ก มิตรภาพของญาติมิตร จนกระทั่งในตอนท้ายเรื่องเกิดเหตุการณ์ตื่นเต้นหวาดกลัวขึ้นกับตัวละคร และจบลงด้วยความรู้สึกสะท้อนใจกับการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก

14. เรื่อง ตะวันทอในทุ่งกว้าง เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินไปกับวิถีชีวิตที่เรียบง่ายในชนบท อีกทั้งยังสอดแทรกความรัก ความผูกพันระหว่างลุงและหลาน เป็นความผูกพันที่เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากคนรุ่นหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง นอกจากนี้ผู้อ่านยังได้รับความเพลิดเพลิน

ไปกับเรื่องราวในชนบทเช่น การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของเพื่อนบ้าน การผจญภัยในป่ากว้าง การไล่ล่าหมีป่า และกิจกรรมในท้องทุ่งตามประสาเด็ก ๆ ในชนบทซึ่งเป็นสิ่งที่ปัจจุบันน้อยคนจะได้สัมผัสเรื่องราวเหล่านี้

15. เรื่องทนายทนายคนดี เนื้อเรื่องเรียบง่าย แต่แฝงความรู้สึกหวงแหนและอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย โดยเป็นเรื่องของเด็กหนุ่มคนหนึ่งมีความมุ่งมั่นที่จะสืบทอดมวยไทยเพื่อเป็นมรดกของคนรุ่นหลัง ถึงแม้จะถูกต่อว่าว่าเชย ล้าสมัย เขาก็ไม่ย่อท้อ บางตอนให้ความรู้สึกตื่นเต้นเช่น ฉากที่มีการประลองมวยในเวที และการต่อสู้ระหว่างการใช้แม่ไม้มวยไทยและเทควันโด นอกจากนี้ผู้อ่านยังได้ใช้จินตนาการถึงท่าทางต่าง ๆ ในแม่ไม้มวยไทยที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง

16. เรื่องนิ้วก้อยนิ้วโป้ง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานตามบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร โดยผู้เขียนได้สร้างตัวละครจากจินตนาการว่าเป็นคนตัวเล็กเท่านิ้ว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ก็ชื่อนิ้วก้อยใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายและพึ่งพาธรรมชาติ และชื่อนิ้วโป้งมีชีวิตอย่างหรูหราฟุ้งเฟ้อ เมื่อทั้ง 2 กลุ่มได้มาพบกันทำให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตซึ่งกันและกัน บางตอนผู้แต่งสอดแทรกการเสียดสีคนในเมือง เช่น ในตอนที่ชื่อนิ้วโป้งแย่งกันซื้อผักและผลไม้ที่ชื่อนิ้วก้อยนำมาขายเพื่อลดความร่ำรวย โดยไม่ได้คิดว่าสิ่งเหล่านั้นคือสิ่งที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ มากกว่าต้องการให้เพื่อนบ้านเห็นว่าตนร่ำรวยสามารถซื้อทุกอย่างทุกอย่างได้ด้วยเงิน

17. เรื่องบ้านนี้มีรัก เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานตามบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร โดยเป็นเรื่องของครอบครัวหนึ่งมีพ่อ แม่ พี่ชาย 2 คนและน้องสาวคนเล็ก ความรู้สึกที่ผู้อ่านได้รับมีทั้งสนุกสนาน ไปกับการเล่นของเด็ก ๆ ทั้งสาม ขบขันในตอนนี้น้องคนเล็กถูกพวกพี่ ๆ แกล้ง และประทับใจในมิตรภาพและความรักที่ครอบครัวนี้เผื่อแผ่ให้แก่เด็กหญิงคนหนึ่ง

18. เรื่องบ้านเรา กล่าวถึงชีวิตของครอบครัวชานา เมื่อเว้นว่างจากการทำนาต้องย้ายเข้ามาในเมืองเพื่อรับจ้างเป็นกรรมกร แต่ต้องย้ายกลับมาอยู่ในชนบทตามเดิมเนื่องจากปรับตัวเข้ากับชีวิตในเมืองที่วุ่นวายไม่ได้ เนื้อเรื่องเรียบง่ายแต่สอดแทรกความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว ความรักพวกพ้องเพื่อนบ้าน ความสามัคคีร่วมใจกันในชุมชน และความสุขอย่างเรียบง่ายในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

19. เรื่องใบไม้ในทุ่งหญ้า เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานตามบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร รวมถึงฉากที่ผู้แต่งจินตนาการขึ้น โดยเป็นเรื่องของเด็กชายคนหนึ่งที่ได้เข้าไปผจญภัยในดินแดนแห่งความเหมือน ซึ่งเป็นดินแดนของมนุษย์ใบไม้ เนื้อหาสนุก ชวนคิดและติดตามว่าตัวละครจะสามารถกลับมายังโลกหรือดินแดนแห่งความต่างได้หรือไม่ ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ เช่น จินตนาการลักษณะของมนุษย์ใบไม่ว่ามีลักษณะอย่างไร และฉากในดินแดนแห่งความเหมือนว่าเหตุใดจึงตั้งชื่อเช่นนี้ นอกจากนี้บางตอนยังให้ความรู้สึกประทับใจไปกับมิตรภาพระหว่างมนุษย์

และมนุษย์ใบไม้ และสุดท้ายเรื่องจบลงด้วยความสุขของตัวละครเมื่อเขาและพวกสามารถกลับมา
ยังโลกได้และเขายังสามารถแก้ไขปัญหาของตัวเองทั้งเรื่องการเรียนและเรื่องครอบครัวได้

20. เรื่องปราสาทกระต่ายจันทร์ เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานตามบทบาทและพฤติกรรม
ของตัวละคร เนื่องจากมีตัวละครสำคัญเป็นเด็กซึ่งมีพลังพิเศษ และมนุษย์ซึ่งมาจากมิติคู่ขนานกับ
โลก มีการผจญภัยหาของวิเศษบนดวงจันทร์เพื่อนำมาช่วยโลก มีตัวละครสัตว์และต้นไม้พูดได้เช่น
จิ้งจก มด ช้าง และมีการแก้ไขปัญหาโดยมียายแก่นางฟ้าเป็นผู้ช่วยเหลือ เนื้อหาชวนคิดและชวน
ติดตาม กระตุ้นความคิด ส่งเสริมจินตนาการ และสร้างความสนุกสนานให้แก่ผู้อ่านอีกทั้งยังได้
ตื่นเต้นไปกับฉากและตัวละครแปลก ๆ ที่ผู้แต่งสร้างขึ้น

21. เรื่องป่าจำ กั๊ คัดต์ นะจ๊ะ เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับฉากและ
บรรยากาศ รวมถึงบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของเด็กชนบท
กับเด็กในเมือง ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างชัดเจน เนื้อหาแสดงให้เห็น
ถึงความรัก ความอบอุ่นของครอบครัวและมิตรภาพของเด็ก ๆ ทำให้ผู้ที่ได้อ่านจะเกิดความรู้สึก
เป็นสุขและความโล่งใจของตัวละครเด็กไปด้วย นอกจากนี้ผู้อ่านที่อยู่ในเมืองยัง ได้รับรู้เรื่องราวใน
ชนบท เช่น การดูแล ความรู้สึกที่ได้สัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด หรือการที่พวกเขาเด็ก ๆ มีชีวิต
ผูกพันกับธรรมชาติ การกินอยู่และวิ่งเล่นตามสวนตามไร่อย่างสนุกสนาน และผู้อ่านที่อยู่ในชนบท
หรือเข้าใจชีวิตในชนบทก็จะซึมซับความสนุกสนานในเรื่องได้เป็นอย่างดี

22. เรื่องผีน้อยโลกมายา เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับเหตุการณ์และ
พฤติกรรมของตัวละคร โดยผู้เขียนจินตนาการถึงดินแดนมายา ที่ซึ่งมีผีที่เต็มไปด้วยความสุขอาศัย
อยู่ เพราะผีทุกคนเคยเป็นมนุษย์ที่เป็นคนดีมาก มีผีน้อยคนหนึ่งสงสัยในความเป็นมนุษย์จึงเดินทาง
มายังโลกมนุษย์ และได้เจอกับเด็ก ๆ สามคนพี่น้องกำพร้าซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดอย่างยาก
ลำบาก จากเรื่องราวดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสงสาร และเห็นใจพวกเขาเด็ก ๆ ที่พวกเขาต้อง
เผชิญกับความยากลำบากอีกทั้งคนในชุมชนยังตั้งข้อรังเกียจ เนื้อเรื่องบางตอนให้ความรู้สึก
ประทับใจในความรักที่บริสุทธิ์ระหว่างเพื่อน และความรักระหว่างพี่น้อง ในท้ายเรื่องจบด้วยความ
เศร้าเนื่องจากเด็ก ๆ ทุกคนเสียชีวิตจากความเห็นแก่ตัวของผู้ใหญ่

23. เรื่องผู้มาเยือน เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินสนุกสนานไปกับเหตุการณ์และ
พฤติกรรมของตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์ต่างดาวที่นำยานลูกเงินหนีมาตกลงบนโลก
ทำให้ มีเหตุให้มาผจญภัยร่วมกับชาวโลกและสัตว์ต่าง ๆ ผู้เขียนสอดแทรกอารมณ์ขันล้อเลียนตัว
ละครที่เป็นสัตว์ เช่น ล้อเลียนเรื่องเสน่ห์ปลายจวัก เรื่องสามีก้าวรกรรยา และล้อเลียนเรื่องกะเทย
และเกย์ นอกจากนี้เนื้อหายังอ่านง่ายไม่ซับซ้อน ตื่นเต้น และน่าติดตามว่าพวกมนุษย์ต่างดาวและ
ชาวโลกจะช่วยกันตามหาชิ้นส่วนยานอวกาศที่หายไปหรือไม่ อีกทั้งผู้อ่านยังเกิดความรู้สึกสงสัยและ

อยากรู้ว่าเมื่อมนุษย์ต่างดาวคืนร่างเดิม หน้าตารูปร่างจะเป็นอย่างไร เมื่ออ่านจบท้ายเล่มจะเฉลยว่ามนุษย์ต่างดาวในเรื่องหน้าตาเป็นอย่างไร ทำให้ต้องติดตามอ่านเรื่องจนจบ

24. เรื่องพยานปากเอก เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีการสืบสวนสอบสวนในคดีฆาตกรรม และมีเด็กเข้ามาเกี่ยวข้อง ถือเป็นพยานสำคัญ ทำให้เป็นเรื่องที่นำติดตามว่าตัวละครจะสามารถเอาชนะความกลัวและยอมมาเป็นพยานให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่ นอกจากนี้ในบางตอนให้ความรู้สึกลึบใจไปกับตัวละครที่ทำเงินค่าผ่าตัดของแม่หาย แต่สุดท้ายเรื่องทุกอย่างก็จบลงด้วยความสุข โดยที่พวกเขาสามารถหาเงินที่ทำหายพบ และเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับคนร้ายได้ถูกตัว

25. เรื่องพวกเราไม่ใช่เด็กนะ ฮับ เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ผู้เขียนสร้างตัวละครเด็กได้อย่างสมจริงเพื่อเปรียบเทียบกับตัวละครซึ่งเป็นเด็กที่เกิดจากการกระบวนกรทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นตัวละครเด็กปกติในเรื่องจึงมีความสดใส มีชีวิตชีวาตามลักษณะธรรมชาติของเด็ก นอกจากนี้เนื้อหายังตื้นเต้นน่าติดตาม ว่าตัวละครจะสามารถแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้หรือไม่

26. เรื่องเพื่อนรักริมโขง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อนในวัยเด็กที่ทั้งได้เที่ยวเล่นสนุก เรื่องราวการทะเลาะเบาะแว้งไม่เข้าใจกัน หรือการเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับความยากลำบาก บางตอนให้ความรู้สึกลึบซึ้งไปกับความใสซื่อของตัวละครเช่น ตอนที่ปุ้มพาไอ้จู้ สุนัขแสนรู้ของเขามาไล่ล่ากับหลวงตาที่เคยแอบเอาอ้อมหุ่มที่ป่าทำถวายเป็นให้ไอ้จู้กินก่อนครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ผู้อ่านยังเกิดความซาบซึ้งไปกับมิตรภาพระหว่างเพื่อนซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเชื้อชาติ ฐานะความเป็นอยู่อีกด้วย

27. เรื่องมลาบรี เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินจากฉากและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร คือเป็นเรื่องราวของครอบครัวเผ่ามลาบรีหรือผีตอเหลือง ซึ่งใช้ชีวิตอยู่ในป่าทางภาคเหนือของประเทศไทย วันหนึ่งผู้เป็นพ่อถูกหลอกไปเป็นแรงงานตัดไม้เถื่อน ลูกชายคนโตจึงออกตามหาพ่อจนพบ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวกับผู้อ่าน ไม่สามารถพบเห็นได้ทั่วไป ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและติดตามอ่าน นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้พรรณนาฉากป่าซึ่งเปรียบเสมือนบ้านของชาวเผ่ามลาบรี ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกรักและหวงแหนป่าไม้มากขึ้น ท้ายเรื่องยังให้ความรู้สึกลึบซึ้งและซาบซึ้งไปกับเหตุการณ์ที่ลูกชายตามหาและช่วยพ่อให้กลับมาอยู่เป็นครอบครัวในป่าอีกครั้งหนึ่งได้

28. เรื่องมัจฉานุผจญภัย ผู้แต่งได้นำตัวละครจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์มาสร้างสรรค์ใหม่ทั้งบทบาทและภาษาที่ใช้เพื่อเนื้อเรื่องให้สนุกสนานและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยตัวละครที่นำมาสร้างใหม่นี้คือ มัจฉานุ ซึ่งเป็นบุตรของหนุมานกับนางสุพรรณมัจฉา ความสนุกสนานที่

ผู้อ่านได้รับมาจากอารมณ์ขันแกมเสียดสีที่ผู้แต่งได้สอดแทรกไว้ในบทบาทของมัจฉานู ซึ่งแตกต่างจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์เดิม เนื่องจากผู้แต่งกำหนดให้มัจฉานูมีนิสัยซุกซน เกเร เอาแต่ใจตัวเอง และมักจะเรียกร้องความสนใจอยู่เสมอ จึงถูกพระไววิวกและพระฤาษีตัดสินสัจจนปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น

29. เรื่องมือใหม่หัดโหมเพียง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร ซึ่งมีว่าที่เทพธิดาและว่าที่กามเทพ ลงมาฝึกงานยังโลกมนุษย์ แต่ได้สร้างความปั่นป่วนให้กับคนที่มาขอพร อีกทั้งผู้ที่มาขอพรก็เกิดความโลภมากขอพรเกินความพอดีทำให้เกิดความวุ่นวายตามมาทำให้ธุรกิจที่ก่อตั้งมาสูญหายไป แต่ภายหลังเมื่อตั้งสติได้จึงพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสกลับมาสร้างรายได้อีกครั้งหนึ่ง

30. เรื่องยายมาลี สัมซ่า ฮ่า..ฮ่า เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากบทบาทและพฤติกรรมของแม่มาลี คือเป็นแม่คหรีที่มีอายุกว่าหนึ่งร้อยปี ใจดี ป่า ๆ เปื่อ ๆ เมื่อเข้ามาอยู่เมืองกรุงและถูกห้ามไม่ให้ใช้เวทมนต์ แต่เมื่อได้ใช้ก็จะเป็นการแกล้งตัดสินสัจคนเมืองให้มึนงงเสียมากกว่าการใช้เวทมนต์ทำในสิ่งที่คิด ผลที่ออกมาจากการใช้เวทมนต์ตัดสินสัจคนเมืองนั้นจะเป็นแบบตลกขบขันมากกว่าการทำให้ได้รับบาดเจ็บ นอกจากนี้เนื้อหายังเสียดสีสังคมมืด ๆ ว่าคนในกรุงเป็นคนที่ใช้ชีวิตแบบหุรหุราฟู่ฟ่า แต่ที่จริงแล้วไม่ใช่คนจิตใจดีเลย

31. เรื่องย่าสวนป่า เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เนื่องจากเป็นเรื่องเล่าในสมัยที่ตัวละครยังเป็นเด็ก บอกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนบ้านสวน สะท้อนถึงธรรมชาติ ท้องไร่ ท้องนา ความสดใส ความรัก ความผูกพัน และความสนุกสนานของเด็กในชนบท

32. เรื่องยูโยะพลัดถิ่นแห่งท่าขาม เนื้อเรื่องให้ความสะเทือนใจแก่ผู้อ่าน ทั้งจากความรู้สึกและสภาพแวดล้อมของตัวละคร เนื่องจากเป็นเรื่องราวของทหารญี่ปุ่นคนหนึ่งซึ่งตกค้างจากสงครามโลกครั้งที่สองชื่อว่า ยูโยะ มาตั้งหลักปักฐานในจังหวัดปัตตานีพร้อมกับลูกชายของเขา ภายหลังน้องชายของเขาที่ประเทศญี่ปุ่นทราบข่าวว่าพี่ชายยังมีชีวิตอยู่จึงเดินทางมารับพี่ชายและหลาน แต่ยูโยะได้สิ้นใจจากโรคปอดบวมเมื่อถึงโรงพยาบาล เขาจึงได้กลับแผ่นดินเกิดเพียงเฝ้ากระดูกเท่านั้น

33. เรื่องลูกแม่น้ำโขง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร เนื่องจากตัวละครส่วนใหญ่เป็นเด็ก เนื้อหาหลักจึงเป็นเรื่องของความรัก ความเสียสละ และความผูกพันระหว่างเพื่อน ในบางตอนให้ความรู้สึกระทึกใจและซาบซึ้งถึงความรักที่เพื่อนมีให้ต่อกัน หรือมีการสอดแทรกอารมณ์ขันกับความฉลาดแกมโกงในตอนหนึ่งเมื่อเด็กชายป๋มเตะลูกฟุตบอลไปถูกต้นมะละกอที่ยายปลูกไว้จนหัก ป๋มจึงเอาแขนงไผ่มาเสียบมะละกอ

คอหักให้ติดกัน เพราะคิดว่ามันคงติดกันดังเดิมได้เหมือนเอาผ้ามาพันกิ่งมะนาวที่หัก เมื่อยายรู้จึง
โกรธมากจึงลงโทษป้อนด้วยการให้ป้อนปลุกต้นไม้ต้นใหม่แทน

34. เรื่องโลกใบนี้โคจรรอบกระแทกกับหม้อเหล็ก (และต้นไม้ด้วย) เนื้อเรื่องให้ความ
เพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน จากชื่อเรื่องที่ยาวและน่าสนใจเป็นจุดแรกที่ดึงดูดให้เกิดความน่าติดตาม
ทั้งฉากและตัวละครยังเป็นแนวเหมือนจริง เพราะใช้จินตนาการผสมกับความสมจริงที่เกิดขึ้นใน
ชีวิตประจำวัน คือมีความโดดเด่นล้ำยุค เป็นที่คาดการณ์ถึงอนาคตที่กำลังจะมาถึง นอกจากนี้ยังทำ
ให้ผู้อ่านรู้สึกมีชีวิตชีวาไปกับการใช้อาหาร ธรรมชาติและเสียงดนตรีในการสร้างความสุขและเกิด
สุนทรียะไปกับตัวละคร ละลายความแข็งกระด้างในเรื่องให้กลายเป็นความอ่อนโยน

35. เรื่องวันที่โลกไร้แมว เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านไปกับเนื้อหา เนื่องจาก
เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับกลุ่มของเด็กที่รักแมว และวันหนึ่งก็พ้อคำจากดาวอื่นมาขโมยแมวในโลกไป
ขายให้กับดาวอีกดวงที่ต้องการแมวเป็นสัตว์เลี้ยง เด็กกลุ่มนี้พร้อมด้วยชายที่มาจากดาวที่ถูกขโมย
แมวมานแล้วจึงร่วมมือกันช่วยเหลือแมวที่ถูกจับออกมา ผู้เขียนสอดแทรกความสนุกสนานในตอน
ที่ทุกคนหาวิธีช่วยกันต่อสู้กับหุ่นยนต์และมีสุนัขที่ดุร้ายที่พ้อคำจากต่างดาวสร้างขึ้น ภายหลังเรื่องจบ
ลงด้วยความสมหวังเมื่อทุกคนสามารถช่วยแมวออกมาได้สำเร็จ และพวกเขาก็หันมาให้ความรัก
กับแมวมามากกว่าเดิม

36. เรื่องส้มสีม่วง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน เรื่องความสนใจให้
ติดตามอ่านจนจบจากการที่ผู้เขียนนำเสนอเรื่องแนวแฟนตาซี ให้มีกองทัพปราบฝัน ตัวละครสำคัญ
มีการกิจในโลกนี้เพื่อต่อต้าน และทำลายความฝันและจินตนาการของเด็ก ๆ ตัวละครจึงต้องช่วยกัน
ต่อต้านและทำลายภารกิจของกองทัพปราบฝันเพื่อให้ทุกคนเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์งาน
นอกจากนี้ผู้เขียนยังสอดแทรกอารมณ์ขันในการตั้งชื่อนักรบของกองทัพปราบฝัน เช่น นายพล
ขี้เกียจตัวเป็นขน มีขนยาวรุงรังเต็มตัว มีหน้าที่ปล่อยฤทธิ์ความขี้เกียจให้แก่คนบนโลก, นักรบ
ผัดวันประกันพรุ่ง มีรูปร่างเป็นลูกกลม ๆ ผิวหนังล้านเลี่ยนสะดกแก่การเคลื่อนไหว มีอาวุธประจำ
กายคือตะหลิว และนักรบหงุดหงิดงุ่นง่าน รูปร่างของเขาประกอบขึ้นด้วย งู ถึงสี่ตัวหันหลังชน
กัน เขาพร้อมที่จะโมโห หงุดหงิด กราดเกรี้ยวกับทุกสิ่งทุกอย่างในโลก

37. เรื่องสวัสดี..ข้างถนน เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเนื่องจากผู้เขียนสมมติให้
ลูกสุนัขมีความรู้สึกนึกคิด สามารถคิดและสื่อสารกันระหว่างสุนัขได้ ถ้าผู้อ่านที่เลี้ยงสุนัขก็จะทำให้
ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเพื่อต้องการทราบความรู้สึกของสุนัขที่มีต่อคนและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
อีกทั้งต้องการทราบว่าลูกสุนัขจะตามหาแม่ของมันพบหรือไม่ นอกจากนี้ผู้อ่านยังเกิดความรู้สึก
สงสารลูกหมาที่ต้องเผชิญโชคชะตาที่ต้องกลายเป็นสุนัขเร่ร่อน แต่สุดท้ายเรื่องจบลงด้วยความ
สมหวังเมื่อลูกสุนัขตามหาแม่ของมันจนพบ

38. เรื่องสายฝนบนถนนคอนกรีต เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินและสะเทือนอารมณ์แก่ผู้อ่าน เนื่องจากเป็นเรื่องราวของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง เธอรู้สึกไม่พอใจที่ปู่ของเธอติกรอบให้กับตัวเธอจนเธอรู้สึกไม่เป็นอิสระ และวันหนึ่งเธอก็ถูกลักพาตัวโดยชายที่อ้างว่ารู้จักพ่อของเธอ จากเหตุการณ์นี้ทำให้เกิดความผูกพันระหว่างเด็กที่ถูกจับตัวกับโจรลักพาตัว และความผูกพันระหว่างเด็กที่ถูกจับตัวกับลูกชายโจรลักพาตัวซึ่งเป็นเด็กปัญญาอ่อน เป็นความผูกพันที่บริสุทธิ์ท่ามกลางเหตุการณ์ที่เลวร้าย ภายหลังให้ความรู้สึกสะเทือนใจจากการที่ตัวละคร ได้รู้ว่าผู้ที่จ้างให้คนร้ายมาจับตัวเธอคือแม่แท้ ๆ ของเธอเอง และเธอรู้สึกและสำนึกถึงความรักที่ปู่ของเธอมีให้แต่เธอมองข้ามมันไป

39. เรื่องแสงทองเหนือขอบฟ้า เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านไปกับธรรมชาติในชนบท เนื่องจากตัวละครใช้ชีวิตอยู่ในชนบทที่ห่างไกลความเจริญ อีกทั้งยังมีฐานะยากจนทำให้ต้องดิ้นรนเพื่อให้ตนเองและแม่มีชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง ชีวิตประจำวันจึงต้องพึ่งพาธรรมชาติตลอดเวลาทั้งการทำนา การเก็บพืชผักและนำมาประกอบอาหาร ภายหลังให้ความรู้สึกประทับใจในความสำเร็จของตัวละครที่สามารถเอาชนะความยากจนได้ด้วยความมานะอดทนและใฝ่รู้

40. เรื่องหมอน้อยกายสิทธิ์ เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านไปกับความน่ารักช่างซักถามของตัวละครที่เป็นเด็ก ถึงแม้ว่าจะเป็นเนื้อเรื่องที่มิเนื้อหาหนักไปทางการแพทย์ สอดแทรกอยู่มาก ทั้ง ๆ ที่ตัวละครสำคัญในเรื่องจะเจ็บป่วยจากโรคร้าย แต่พวกเขาก็มีพลังใจอยู่ในตัวที่มีให้แก่ตนเองและให้แก่เพื่อนที่กำลังเจ็บป่วยเหมือนกัน ในตอนหนึ่งให้ความรู้สึกสะเทือนใจแก่ผู้อ่านและเกิดความรู้สึกสงสารตัวละครที่ต้องถูกตัดขาข้างหนึ่งทั้งเนื่องจากโรคร้าย แต่ภายหลังเขาก็สามารถประคับประคองความรู้สึกที่เลวร้ายโดยได้กำลังใจจากเพื่อนและครอบครัว

41. เรื่องหมูบินได้ เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านไปกับตัวละครคือ ลูกหมูที่เกิดมาพร้อมกับปีกและความฝันที่อยากจะเป็น ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากติดตามอ่าน และต้องการทราบว่าลูกหมูจะบินได้หรือไม่ ในที่สุดลูกหมูก็โตเป็นแม่หมูและลืมความฝันของตัวเอง ผู้อ่านจะเกิดความรู้สึกเสียใจที่ลูกหมูไม่ทำตามความฝันของตนเอง นอกจากนี้ยังเกิดแรงบันดาลใจที่จะทำตามความฝันของตนเองอีกด้วย

42. เรื่องหัวใจทองในใจเธอ เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินและสะเทือนอารมณ์แก่ผู้อ่านจากพฤติกรรมของตัวละคร คือการที่ตัวละครมีนิสัยคือร้อน เอาแต่ใจตัวเอง ไม่เคยสนใจความรู้สึกของคนรอบข้าง แต่ภายหลังเมื่อได้มาใช้ชีวิตอยู่กับเด็กในวัยเดียวกันและมีฐานะยากจนกว่า ทำให้เธอปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ในกลางเรื่องให้ความรู้สึกสะเทือนใจจากการที่ตัวละครได้ปรับความเข้าใจกับพ่อของตนก่อนที่จะเสียชีวิตลง ในตอนท้ายให้ความรู้สึกประทับใจในความรักที่บริสุทธิ์ของวัยรุ่นที่รู้จักรักอย่างสร้างสรรค์เป็นกำลังใจให้กัน ไร้ความหึง

หวนริษา ฝ่ายชายแสดงความเป็นสุภาพบุรุษแก่หญิงสาว ไม่จบบ้างแสดงออกถึงความรักที่ไม่เหมาะสม

คุณค่าด้านความคิด เป็นข้อคิด คำสอน คำคม หรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่แทรกอยู่ในเนื้อหา ช่วยยกระดับความคิดของผู้อ่าน จากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง

1. เรื่องกระเบนยักษ์คู่อาฆาต ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของวัยรุ่นที่พลาดหวังจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัย แต่เขาก็ไม่ท้อแท้ พยายามหาสิ่งที่ตนสนใจเพื่อบรรเทาความผิดหวังแทนการมัวสุมกับอบายมุข นอกจากนี้ยังเสนอแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติในตอนที่ตัวละครไปเข้าร่วมการดูแลถ้ำกับนักปักษีวิทยา ที่ต้องใช้ความอดทนและความพยายามในการที่จะไม่ทำให้นักแตกตื่นตกใจ เขารู้สึกว่าเป็นเพียงผู้ชื่นชมธรรมชาติ ต่างจากตอนที่เขาดกปลากระเบนในทะเล ซึ่งต้องใช้ความอดทนและความพยายามเช่นกัน เขารู้สึกว่าเขาเป็นคนบาป และเป็นผู้ทำลายชีวิตสัตว์

2. เรื่องเกวียนเล่มสุดท้าย ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและสิ่งดีงามของบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมาเนิ่นนาน ดังเช่นเกวียน ถึงแม้ว่าเกวียนจะหมดความนิยมและมีรถซึ่งใช้เครื่องจักรและน้ำมันเข้ามาแทนที่ แต่ความเป็นมาและประโยชน์ของเกวียนมีมายาวนาน เพราะในสมัยก่อนเกวียนคือพาหนะสำคัญที่ผูกพันแนบแน่นกับวิถีชีวิตพื้นบ้าน ทั้งใช้ในการออกศึกสงคราม ขนย้ายสัมภาระ และใช้ในการเดินทาง

3. เรื่องคนตัดไม้ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องการรักและหวงแหนป่าไม้ของไทย โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับการลักลอบตัดไม้เถื่อน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐรู้เห็นเป็นใจ ทำให้เนื้อเรื่องสะท้อนความจริงในสังคมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้สอดแทรกข้อคิดผ่านบทบาทของตัวละครคือ การที่ตัวละครสำคัญคือคำพันธ์ แทนที่เขาจะสืบทอดอาชีพชาวนาที่พ่อแม่ได้มอบไว้ให้ แต่กลับมากำอาชีพผิดกฎหมาย เงินที่ได้มาจากการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เป็นเงินซึ่งมาจากงานที่ทุจริต วันหนึ่งเงินเหล่านี้ก็ต้องถูกใช้จ่ายออกไปอย่างง่ายดายจนหมด สุดท้ายเขาก็ต้องมาเริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยการทำนาเช่นเดิม

4. เรื่องครุฑน้อย ผู้เขียนได้สอดแทรกข้อคิดในเรื่องความกล้าที่จะแตกต่างของคนในสังคม ไม่ปล่อยให้กระแสสังคมพัดพาตัวเราออกไปจากตัวตนที่แท้จริง ดังเช่นครุฑน้อยในเรื่อง มันเกิดมาด้วยรูปลักษณ์ที่ผิดแปลกไปจากครุฑตัวอื่น ๆ อีกทั้งมันยังบินไม่ได้เหมือนเพื่อนครุฑ มันจึงพยายามที่จะบิน ได้ แต่แล้ววันหนึ่งมันได้ค้นพบความสามารถของตนเองและกล้าที่จะอยู่นอกเหนือกฎเกณฑ์ของครุฑ ก่อนหน้าที่ยังรู้สึกว่าการที่มันเกิดมาเป็นครุฑแล้วบินไม่ได้มันจะมีชีวิตอยู่ได้อย่างไร แต่เมื่อมันพบว่าตัวมันสามารถว่ายน้ำได้ มันจึงมีเหตุผลที่จะดำรงอยู่อย่างแตกต่าง และมีความสุขได้ด้วยการภูมิใจในความสามารถของตนเอง

5. เรื่องคำใส ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับชีวิตในชนบทอีสานยุคพัฒนาที่มีไฟฟ้า โทรศัพท์ มีร้านอาหารติดแอร์ในเมือง แต่กำลังถูกภัยจากความเจริญของสังคมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีเข้าสู่หมู่บ้านอย่างไร้ทิศทางและการควบคุม ทำให้เด็กกลายเป็นเหยื่อของความเจริญโดยไม่รู้ตัว เช่นเด็กชายคำใส เขาเกิดมาในครอบครัวชาวนา พ่อและแม่ให้ความรักความอบอุ่นอย่างเต็มที่ แต่วันหนึ่งเขาก็หนีเรียน ไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ และมีเด็กชั้น โตกว่าทำตัวเป็นมาเฟียข่มขู่รีดไถเงินจากเด็กเล็ก เรื่องราวเหล่านี้สามารถสะท้อนภาพชีวิตชนบทที่เรียบง่ายกำลังถูกความทันสมัยของโลกแห่งเทคโนโลยีทำลายได้หากปราศจากการยับยั้งป้องกัน นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้สอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับครอบครัวและกีฬาว่าเป็นทางออกที่ดีต่อการพัฒนาร่างกายและจิตใจของเยาวชนไม่ให้ข้องเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายและอบายมุขทั้งปวง

6. เรื่องคุณปู่แว่นตาโต ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความแตกฉานนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทั้งกับบุคคลทุกเพศวัย ถ้าคน ๆ นั้นมีความใฝ่รู้อยู่ในตัว นอกจากนี้ยังสอดแทรกข้อคิดเรื่องการอยู่ร่วมกันด้วยความเมตตาของบุคคลในสังคมไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพหรือฐานะใดก็สามารถให้ความรัก ความเมตตาแก่บุคคลอื่นที่ด้อยโอกาสกว่าเราได้

7. เรื่องเจ้าชายไมวิเศษ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดผ่านบทบาทของตัวละครในเรื่อง คือเจ้าชายที่เกิดมาไม่มีของวิเศษติดตัวผัดกับพี่น้องและชาวเมืองคนอื่น ๆ ทำให้กลายเป็นตัวประหลาดที่ดูไม่มีคุณค่า แต่ภายหลังเจ้าชายก็ได้รู้ว่าการมีของวิเศษแต่ไม่ได้ใช้ทำประโยชน์ใด ๆ เลยก็เท่ากับว่าสิ่งที่เรามีอยู่นั้น ไม่มีค่าอะไรเลย จากเรื่องดังกล่าวสามารถตีความได้ว่า ของวิเศษคือความรู้ เงินทอง ตำแหน่ง หรืออำนาจซึ่งเป็นค่านิยมในสังคมปัจจุบันว่าทุกคนจะต้องมีเพื่อเสริมสร้างอำนาจบารมีให้แก่ตัวเอง และทำให้ตัวเองดูมีคุณค่าในสังคม แทนที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความยากลำบาก ก็เท่ากับว่าความรู้ เงินทอง อำนาจที่มีอยู่นั้น ไม่มีความหมายเลยหากไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

8. เรื่องเจ้าหนูขลุ่ยผิว ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องความสามัคคี ความรักพวกพ้อง การช่วยเหลือร่วมแรงร่วมใจกัน และความเสียสละสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เรื่องราวร้ายผ่านไปได้ด้วยดี ดังเช่นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ทั้งหน่อหน้อย พะเนิน เดิน และคนโตประจำคอย ต้องร่วมผจญภัยในดินแดนซึ่งเต็มไปด้วยอันตราย อีกทั้งยังต้องรักษาชีวิตให้รอดปลอดภัยจากสัตว์ร้าย จึงต้องใช้สิ่งเหล่านี้ทำให้ทุกคนผ่านพ้นสถานการณ์ที่เลวร้ายไปได้

9. เรื่องเจ้าเงาะโคเด็กบ้านดอย ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องการตอบแทนคุณของธรรมชาติที่เป็นเหมือนน้ำหล่อเลี้ยงชีวิตของคนมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยการอนุรักษ์และหวงแหนวัฒนธรรมประเพณีตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นมรดกที่ปู่ย่าตาทวดสืบทอดรักษากันมา

ยาวนานให้ดำรงอยู่ต่อไป ในขณะที่เดียวกันก็นำความรู้สมัยใหม่กับสิ่งที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้มาปรับใช้ให้กลมกลืนกัน ดังเช่นคำสอนของปู่และย่าหมี่ที่มีต่อเจ้าเงาะได้

10. เรื่องแจ๊ค ณ ขอบฟ้า ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ของชีวิตของแต่ละคนกับชีวิตคนรอบข้าง หมายถึงชีวิตของคนตั้งแต่เป็นเด็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ ต่างได้รับลักษณะมาจากคนรอบข้างทั้งสิ้นและคนก็เลือกรับลักษณะบางอย่างมาสร้างเป็นลักษณะส่วนตัว ดังนั้นชีวิตจึงไม่ใช่เรื่องส่วนตัวแต่เป็นการรวมความสัมพันธ์ของทุกชีวิตเข้ามาเกี่ยวข้อง จนเกิดเป็นลักษณะของชีวิตแต่ละคน นอกจากนี้การที่คนเราจะมีชีวิตอย่างมีความสุขและมีความหมายหรือไม่ นั้น เราจะต้องมีประสบการณ์ในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ และขึ้นอยู่กับว่าคน ๆ นั้นได้สะสมความสัมพันธ์ที่ดีกับคนรอบข้างได้น่าประทับใจแค่ไหน ความสัมพันธ์ที่ดีก็ย่อมมีคนประทับใจในตัวเรา ถ้าทำแต่เรื่องเลวเลวเสียก็มีแต่คนสวาทแข่ง ชีวิตก็ไม่หน้านับถือ

11. เรื่อง ณ ที่ซึ่งรุ่งตัดแว่น ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดจากประสบการณ์ในการเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่ประเทศกัวเตมาลาเป็นเวลา 1 ปี คือ การทำหน้าที่ของตนเองได้ดีที่สุด ถึงแม้จะต้องใช้ความเพียรพยายาม ความอดทนมากแค่ไหนก็ต้องทำจนสุดความสามารถของตน แล้วในที่สุดก็จะได้พบกับความสำเร็จ ดังตอนหนึ่งที่ผู้เขียนรู้สึกท้อแท้และคิดถึงบ้าน เธอจึงคิดว่าเธอแบกประเทศไทยทั้งประเทศไปด้วย และเธอต้องทำหน้าที่นักเรียนแลกเปลี่ยนเพื่อทำให้คนต่างชาติรู้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่งดงามอย่างไร นอกจากนี้ยังมีข้อคิดในเรื่องของการใช้ยึดมั่นศรัทธาในศาสนา เพราะศาสนาทุกศาสนาเป็นสิ่งดีงามสำหรับชีวิตคน ยิ่งความเจริญของวัตถุมิมากเท่าใด จิตวิญญาณของผู้คนกลับเสื่อมลง ถ้าหากคนไม่มีเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจแล้ว ชีวิตก็จะเหมือนลูกโป่งลอยในอากาศตามกระแสลมพาพัดไป ไม่นานลูกโป่งที่เปรียบเหมือนชีวิตคนก็ต้องตกลงสู่พื้น

12. เรื่องเด็กหญิงนางฟ้า ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องของความเพียรพยายาม และความตั้งใจในการทำสิ่งที่มุ่งหวังด้วยตัวของตัวเอง ไม่ใช่เป็นสิ่งที่เทวดานางฟ้า หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์มาดลบันดาลให้ นอกจากนี้ยังมีข้อคิดในเรื่องของการทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทนหรือให้คนอื่นได้รู้ แต่ตัวเราเองเท่านั้นที่รู้ และเราก็จะภูมิใจในตัวเองที่ได้ทำความดี

13. เรื่องเด็กหญิงสวนกาแฟ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องความรักความอบอุ่นในครอบครัว โดยใช้ครอบครัวของน้องมุกเป็นตัวอย่าง ที่มีทั้งพ่อ แม่ ย่า พี่โม น้องมุก น้องเม และน้องมิน รวมถึงญาติมิตรคนอื่น ๆ ที่มีความผูกพันใกล้ชิดกัน ยังเป็นครอบครัวในชนบทความห่างเหินระหว่างเครือญาติก็ยังมีน้อย ทำให้ย่า ซึ่งเป็นหญิงชราหัวโบราณเป็นเหมือนศูนย์รวมจิตใจของทุก ๆ คน อีกทั้งในครอบครัวยังมีน้องมุก เด็กน้อยช่างสงสัย ช่วยสร้างเสียงหัวเราะและความสุขให้แก่ทุก ๆ คน

14. เรื่องตะวันทอในทุ่งกว้าง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ควบคู่กับความเจริญสมัยใหม่ในสังคมชนบท ซึ่งในอดีตมีแต่ ความจริงใจ ความรักความเอื้ออาทร ความผูกพันฉันเพื่อนบ้าน และความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เริ่มจางหายไปกลายเป็นหมู่บ้านทันสมัยซึ่งมีแต่ความเห็นแก่ตัว ความแก่งแย่งฉาบฉวย และการเอา รัดเอาเปรียบกันแทน

15. เรื่องทายาทขนมด้ม ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญและหันมา อนุรักษ์และสืบทอดมวยไทย ซึ่งเป็นศิลปะการต่อสู้มีเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกให้การยอมรับ เนื่องจาก ปัจจุบันมีเพียงคนกลุ่มน้อยเท่านั้นที่สนใจสืบทอดมวยไทย สาเหตุจากการพินาศจากการใช้ พละกำลังมากกว่าการสืบทอดมรดกของชาติ และจากการละเลยจากสถาบันครอบครัวและสังคม แต่ชาวต่างชาติในต่างประเทศกลับมองเห็นคุณค่าของมวยไทยมากกว่าที่สายตาคคนไทยมองเห็น ดังนั้นคนไทยจึงควรภูมิใจในศิลปะมวยไทย และช่วยกันสืบทอดมิให้มวยไทยสูญสลายไป

16. เรื่องนิ้วก้อยนิ้วโป้ง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องการใช้ชีวิตด้วยความพอเพียง ทั้งการกินอาหารที่มีประโยชน์ ให้พอดีกับที่ร่างกายต้องการ และไม่กินทิ้งกินขว้าง การใช้จ่ายเงิน อย่างพอดีและพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ จึงจะสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้

17. เรื่องบ้านนี้มีรัก ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องความรักความอบอุ่นในครอบครัว โดยให้ตัวละครในเรื่องเป็นตัวอย่างของครอบครัวที่เต็มไปด้วยความรัก ความอบอุ่น สมาชิกใน ครอบครัวต่างทำหน้าที่ของความรักอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังได้แผ่แผ่ความรักความอบอุ่นไปยังเด็ก คนอื่นที่ต้องการความรักความอบอุ่นด้วยเช่นกัน

18. เรื่องบ้านเรา ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับสังคมชนบทในเรื่องการสืบสาน สิ่งดั้งเดิมที่บรรพบุรุษได้มอบไว้ ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต การทำมาหากิน การมี น้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน การสามัคคีร่วมมือ และการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ย่อมนำมาซึ่ง ความสุขกายสบายใจ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าคุณค่าและความสุขที่แท้จริงอาจหาได้จากสภาพ ชนบทที่มีวิถีชีวิตเรียบง่าย แต่ใช่ว่าจะไร้ความเจริญ มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของ บรรพบุรุษยังคงมีค่าและสามารถประยุกต์ใช้ได้ดีในสถานการณ์ปัจจุบัน

19. เรื่องใบไม้ในทุ่งหญ้า ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเกี่ยวกับการกล้าที่จะแตกต่างใน สังคม เนื่องจากโลกมนุษย์เป็นโลกแห่งความแตกต่าง คนทุกคนมีความแตกต่างกันแต่ต้องการที่จะ เป็นเหมือนคนอื่นเพื่อที่จะไม่ถูกมองว่าเป็นคนแปลกแยกจากสังคม แท้จริงแล้วเราควรที่จะค้นหา ศักยภาพหรือคุณลักษณะพิเศษในมนุษย์แต่ละคน เพราะคุณลักษณะพิเศษนี้ทำให้มนุษย์รู้ว่าตัวเอง คือใคร และเป็นสิ่งสำคัญในการมีชีวิตอยู่

20. เรื่องปราสาทกระต่ายจันทร์ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องการเห็นความสำคัญของ

ทุกสรรพสิ่งในโลก ทั้งต้นไม้ ก้อนหิน อากาศ และสัตว์ ล้วนมีอารมณ์ จิตใจ และความรู้สึกนึกคิด เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์ทำลายธรรมชาติ ธรรมชาติก็พร้อมที่จะละทิ้งมนุษย์ไป และหากปราศจากธรรมชาติ โลกก็ต้องล่มสลาย ทุกคนจึงต้องร่วมมือกันแก้ไขป้องกันเพื่อให้ธรรมชาติดำรงอยู่คู่กับมนุษย์สืบไป

21. เรื่องป่าจำ โกวี้ คิตตี้ นะจ๊ะ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการดำเนินชีวิตระหว่างเด็กในชนบทกับเด็กในเมือง โดยที่เด็กในชนบทนั้นจะมีความรักความผูกพันกับธรรมชาติ เนื่องจากมีวิถีชีวิตที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติตลอดเวลา ทั้งการกิน อยู่ และการละเล่น ชีวิตของพวกเขาจึงเรียบง่าย สดใส ไร้เล่ห์เหลี่ยม ส่วนเด็กในเมืองนั้นหายใจเข้าออกไปกับสิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีที่ทันสมัย วิถีชีวิตของพวกเขาจึงต้องเร่งรีบ และแข่งขันตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับการช่วยกันอนุรักษ์ป่าไม้ และสัตว์ที่อาศัยอยู่ในป่าให้ดำรงอยู่คู่กับมนุษย์ เพื่อให้เกิดความสมดุลในธรรมชาติ

22. เรื่องผีน้อย โลกมาฮา ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องของการตัดสินคนว่าเป็นคนดีหรือไม่ดี เนื่องจากโลกมนุษย์มีทั้งคนดีและคนไม่ดีปะปนกัน ซึ่งยากที่จะตัดสินคุณค่าของคนด้วยลักษณะที่เห็นแก่ภายนอก ผู้เขียนเปรียบเทียบคนไม่ดีว่าเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนแอทำให้ผีร้ายครอบงำจิตใจและพร้อมที่จะทำความชั่วได้เสมอ และวิธีที่จะป้องกันตัวจากผีร้ายคือการทำจิตใจให้สะอาด มั่นคง เข้มแข็ง และมีความใฝ่รู้เพื่อให้มีสติสามารถต่อสู้กับผีร้ายได้

23. เรื่องผู้มาเยือน ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องการพัฒนาสังคมโดยผ่านบทสนทนาว่า การพัฒนาที่ดินไปสู่ความเจริญในสังคมเมือง ได้ทำลายพื้นที่ทางการเกษตรและแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสัตว์ เท่ากับเป็นการทำลายแหล่งอาหารตามธรรมชาติของมนุษย์ไปพร้อมกัน นอกจากนี้ชาวบ้านยังได้รับผลกระทบจากการพัฒนาด้วย แทนที่จะมีวิถีชีวิตที่ดีขึ้นกลับมีหนี้สินจนต้องขายที่ทำกิน และเปลี่ยนอาชีพไปเป็นลูกจ้างโรงงานหรือกรรมกรรับจ้าง วิถีชุมชนเปลี่ยนไป และก่อเกิดปัญหาสังคมและวัฒนธรรมตามมามากมาย นอกจากนี้ผู้เขียนยังนำเสนอในเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับการพัฒนาโลกในทางที่ผิดอย่างเช่น ชาวดาวทองได้พัฒนาด้านอุตสาหกรรมจนเกิดมลพิษทั้งน้ำ อากาศ และดิน จึงไม่อาจปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ได้ นอกจากนี้ในห้องปฏิบัติการ ชาวดาวทองจึงไม่มีโอกาสสัมผัสรสชาติที่แท้จริงของอาหาร กินแต่แคลอรีสูงซึ่งบรรจุสารอาหารที่สกัดมาจากอาหารชนิดต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่งให้กับมนุษย์โลกว่าหากเรายังหลงพัฒนาโลกไปในทิศทางที่กลายเป็นการทำลายโลกอย่างที่เป็นอยู่ และถ้าไม่รีบแก้ไขเสียก่อนก็อาจจะสายเกินไป

24. เรื่องพยานปากเอก ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนศรัทธาในความดี มีความกล้าหาญที่จะทำดีโดยไม่ลังเล ทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน เติบโต

เป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ อดทน ซื่อสัตย์สุจริต กตัญญูรู้คุณ มีสัมมาคารวะ และใฝ่รู้ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อไป

25. เรื่องพวกเราไม่ใช่เด็กนะ ฮับ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการดำเนินชีวิตเรื่องคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ว่าคนเราจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบได้ไม่ได้อยู่ที่มันสมอง ที่มีแต่ความเก่งและความฉลาด ซึ่งสองสิ่งนี้เป็นสิ่งที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่ควรมีจิตวิญญาณ ความรู้สึก หัวใจที่มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และการที่จะสร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบโดยมีทั้งมันสมองและหัวใจ คือการมีครอบครัวที่ให้ความรักความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญ

26. เรื่องเพื่อนรักgrim โงง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างเพื่อนผ่านบทบาทของตัวละคร คือ ปู่ม ล้วน และเตี๋ย ถึงแม้พวกเขาจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเชื้อชาติ และฐานะความเป็นอยู่ แต่พวกเขาก็มีความรัก ความสามัคคี และมิตรภาพที่ดีให้แก่กัน

27. เรื่องมลาบริ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการใช้ชีวิตโดยการพรหมชาติ และปลูกจิตสำนึกให้หวงแหนทรัพยากรของแผ่นดิน โดยชี้ให้เห็นว่า “มลาบริ” หรือ “ผีตองเหลือง” คือผู้พิทักษ์ปกป้องต้นไม้ทุกต้นในป่า นอกจากนี้ยังสะท้อนความบริสุทธิ์ของจิตใจเด็กชาวป่ากับนายทุนซึ่งมีแต่ความคดโกง

28. เรื่องมัจฉานุพจนกษัตริย์ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นต้องมีความเข้าใจ ความเมตตา และความอดทน ดังข้อความตอนหนึ่งว่า “เด็ก ๆ ก็เหมือนต้นไม้ แม้จะอ่อนเพียงไร หากบังคับดัดกิ่งด้วยกำลัง มันจะหักคามือเสียเปล่า สิ่งที่เราผู้ใหญ่ต้องทำคือเข้าใจในธรรมชาติของเขา แล้วหลอกล่อให้กิ่งโน้มไปหาแสงสว่างด้วยความเมตตา อดทน และสิ่งที่ต้องจำอีกอย่างคือ เด็กนั้น...ดัดยากกว่าพันธุ์ไม้งาม” (๓ คิตกาล, 2547, หน้า 84) นอกจากนี้ยังให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านที่เป็นเด็กว่า การที่ผู้ใหญ่ดูว่ากล่าว เพียงเพราะด้วยความปรารถนาดี ต้องการที่จะให้เด็กได้ดี ควรรับฟังคำสอนหรือคำติเตียนแล้วนำมาปรับปรุงตัว

29. เรื่องมือใหม่หัดโหมเพียง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องความโลภคือ ควรรู้จักพอดี และพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และข้อคิดในเรื่องการตั้งใจลงมือทำในสิ่งที่ตนต้องการด้วยตัวเองจึงจะประสบผลสำเร็จ มากกว่าการรอให้เกิดปาฏิหาริย์จากสิ่งศักดิ์สิทธิ์

30. เรื่องยายมาลี สัมซ่า ฮ่า..ฮ่า ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดสะท้อนภาพสังคมเมืองว่ามีความศิวิไลซ์ แท้จริง ๆ แล้วคนเมืองส่วนใหญ่เจริญแต่เปลือกนอก แต่จิตใจไม่เจริญตาม เพราะในสังคมเมืองเกิดปัญหามากมายที่ควรแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นความไม่เป็นระเบียบ ความเห็นแก่ตัว การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ปัญหาครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูเด็ก เรื่องสุขภาพอนามัย ความกตัญญู และเรื่องของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ตัวละครอย่างแม่มดมาลี สัมซ่ายังเสนอแนวคิดให้ผู้อ่านเกิดความรักญาติผู้ใหญ่ เกิดความสำนึกว่า ท่านเหล่านี้ไม่ใช่คนต่างวัย แต่ผู้ใหญ่หลาย ๆ ท่าน ล้วนอบอุ่นและใจดี พร้อมที่

จะช่วยแก้ไขปัญหาก็กับทุก ๆ คนเสมอ ด้วยผ่านชีวิตมานานหนักหนาและมากด้วยประสบการณ์ที่ควรนำมาเป็นตัวอย่าง

31. เรื่องย่าสวนป่า ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องชีวิตในชนบท ที่ไม่ต้องดิ้นรน แข่งขัน จึงดีจึงเด่น มีแต่ความเอื้ออาทร ช่วยเหลือแบ่งปัน รอยยิ้มและน้ำใจไมตรี ที่หาไม่ค่อยได้ในสังคมเมืองปัจจุบัน อีกทั้งสังคมชนบทยังมีวิถีชีวิตที่ต้องพึ่งพาและผูกพันกับธรรมชาติที่รายรอบตัว ทำให้วิถีชีวิตของคนในชนบทมีแต่ความเรียบง่ายและจริงใจ

32. เรื่องยูโซะพลัดถิ่นแห่งท่ายามู ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ผูกพัน แต่ปัจจุบันกำลังถูกบุกรุก แย่งชิง ทำลาย เมื่อมนุษย์สำนึกได้ก็สายไปที่จะหวนคืนกลับสู่ความอุดมสมบูรณ์ดั้งเดิม ดังนั้นยามที่เราเสพสุขกับธรรมชาติ เราไม่เคยคิด แต่ยามเมื่อเราต้องสูญเสียมันไป เรากลับมีความรู้สึกทวงเหน็บ นอกจากนี้ยังเสนอแนวคิดในเชิงเปรียบเทียบเรื่องสงครามในอดีตกับสงครามในปัจจุบัน คือสงครามในอดีตนั้นใช้กำลังเข้าปะทะกันเพื่อความอยู่รอดและแสวงหาอำนาจ แต่สงครามยุคใหม่เปลี่ยนรูปจากการยึดครองด้วยกำลัง เป็นการยึดครองด้วยการค้าและเทคโนโลยี ประเทศที่ล้ำหลังกำลังถูกยึดครองจากประเทศมหาอำนาจ ด้วยสงครามทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมโดยที่มนุษย์ไม่รู้ตัว

33. เรื่องลูกแม่น้ำโขง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องมิตรภาพระหว่างเพื่อนผ่านบทบาทของตัวละคร คือ ปุ่ม ล้วน เตียว เขียว และเด็กจากฝั่งลาว ถึงแม้พวกเขาจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเชื้อชาติ และฐานะความเป็นอยู่ แต่พวกเขาก็มีความรัก ความสามัคคี และมิตรภาพที่ดีให้แก่กัน นอกจากนี้ยังเสนอแนวคิดในเรื่องความรักภักดีที่ชาวบ้านทั้งไทยและชาวบ้านในฝั่งประเทศลาว มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้ในตอนท้ายเรื่องอีกด้วย

34. เรื่องโลกใบนี้โคจรรอบกระแทกกับหม้อเหล็ก (และต้นไม้ด้วย) ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องมนุษย์ควรให้ความสำคัญระหว่างวัตถุนิยมหรือความเจริญสูงสุดทางเทคโนโลยีกับความอ่อนโยนในจิตใจมนุษย์ควบคู่กันไป โดยใช้เมืองระเบียบซึ่งเป็นเมืองที่มีเทคโนโลยีและประชากรที่มีคุณภาพ บ้านเมืองสะอาด สวยงาม แว่ววามีกฎระเบียบเคร่งครัด ไม่มีอาชญากรรม เพราะผู้คนใช้ชีวิตอยู่แต่ในตึกที่เย็นด้วยเครื่องปรับอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นตัวอย่างของเมืองที่มีความเจริญแต่ขาดชีวิตชีวา ขาดความสดใส ขาดความเป็นธรรมชาติ ขาดเสียงดนตรี ขาดรสชาติของอาหารอร่อย แต่ภายหลังชาวเมืองระเบียบได้รับรู้รสของอาหารและได้ฟังเสียงดนตรี ก็ทำให้พวกเขารู้ว่าคุณค่าของชีวิตนั้น ไม่ได้อยู่ที่ความเจริญทางวัตถุเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีความสุขกับธรรมชาติรอบตัวด้วย จึงจะเรียกว่าความสุขที่แท้จริง

35. เรื่อง วันที่โลกไร้แมว ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการให้ความสำคัญแก่สัตว์เลี้ยง เช่นแมว เนื่องจากสัตว์เลี้ยงและมนุษย์นั้นเป็นของกลุ่มกัน อีกทั้งแมวยังมีประโยชน์แก่มนุษย์ในการให้ความเพลิดเพลินในการเลี้ยงดูและเป็นเพื่อนที่ดีกับเจ้าของ ถ้าขาดแมวไปแล้วจะทำให้สัตว์อื่น ๆ ได้รับผลกระทบไปด้วย เช่น ไม่มีแมวไว้จับหนู หนูก็จะมีมากขึ้น เมื่อมีหนูมากขึ้นบ้านก็จะยังสกปรกและมีพาหะนำโรคเพิ่มขึ้น เกิดผลกระทบตามมา

36. เรื่อง สัมผัสวัง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องจินตนาการและความฝันของมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่มนุษย์ส่วนใหญ่มองข้ามไปว่า หากมนุษย์ขาดสองสิ่งนี้จะทำให้ชีวิตแห้งแล้ง ไร้สีสัน ไร้ความสุข และมีชีวิตอยู่อย่างแหว่งคว้างไร้จุดหมาย ดังนั้นมนุษย์จึงควรตระหนักคุณค่าของจินตนาการและความฝันเพื่อที่จะมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต

37. เรื่อง สวัสดิ...ข้างถนน ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องความผูกพันระหว่างแม่และลูก ซึ่งแม้แต่สุนัขก็ยังรักและห่วงใยลูกของมัน ยอมเสี่ยงชีวิตตนเองเพื่อหาอาหารให้ลูก เมื่อลูกสุนัขโตขึ้นและมีลูก มันก็รักลูกของมันเหมือนกับที่แม่รักมัน ดังนั้นเนื้อหาจึงเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นความรักระหว่างแม่และลูก

38. เรื่อง สายฝนบนถนนคอนกรีต ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการเลี้ยงดูเด็กในวัยรุ่นคือความสุขของเด็กวัยรุ่นนอกจากจะได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัวแล้ว วัยรุ่นยังต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน และมีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้ คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มากกว่าต้องการเงินทองที่พ่อแม่จัดหาให้ ดังเช่นปลายรุ้ง เธออยู่ในความควบคุมของปู่ทุกอย่าง โดยมีลุงตีเป็นผู้ดูแล ปลายรุ้งไม่เคยไปไหนนอกจากบ้านและโรงเรียน ในชีวิตประจำวันมีเพียงเจ้ายางมะตอย สุนัขแสนรู้เท่านั้นที่เป็นเพื่อนกับเธอ เพราะเพื่อนที่โรงเรียนไม่มีใครยอมเป็นเพื่อนกับเธอ ใคร ๆ ต่างก็กล่าวหาว่าเธอเป็นเด็กก้าวร้าว และมักจะมีปัญหากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนเสมอ

39. เรื่อง แสงทองเหนือขอบฟ้า ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องความอดทนและต่อสู้ชีวิต จากเรื่องเสاءเอกอาศัยอยู่กับแม่เพียงลำพังหลังจากที่พ่อเสียชีวิต ทั้ง ๆ ที่เขายังเป็นเด็ก แต่เขาก็พยายามช่วยแม่ทำงานทุกอย่างตามกำลังและความสามารถของเขา เมื่อโตขึ้นเขายังขวนขวายหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จ สามารถตอบแทนพระคุณแม่และพระคุณของแผ่นดินที่เขาเติบโตได้

40. เรื่อง หมอน้อยกายสิทธิ์ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องพลังแห่งมิตรภาพและกำลังใจที่แข็งแกร่งจะช่วยให้นมนุษย์รอดพ้นจากช่วงเวลาที่ยากลำบากได้ นอกจากนี้ยังสอดแทรกข้อคิดในการดำเนินชีวิตว่า ในขณะที่คนเรายังมีชีวิตอยู่นั้น เราได้ทำความดีอะไรที่เป็นประโยชน์และคุ้มค่าต่อตนเองและคนรอบข้างในเวลาที่เหลืออยู่ของชีวิตหรือไม่ ถ้าได้ทำแล้วเมื่อถึงเวลาสุดท้ายของชีวิตก็ควรดีใจที่ได้ทำสิ่งที่ดีทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แล้ว

41. เรื่องหมูบินได้ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องการส่งเสริมจินตนาการและความฝันของเด็ก เนื่องจากเด็กทุกคนมีจินตนาการและความฝันดังเช่นหมูกองดินในเรื่อง หากขาดการส่งเสริมจากผู้ใหญ่และคนใกล้ชิด ขาดความพยายามและขาดความกล้าของเด็กที่จะทำตามความฝันให้สำเร็จ ความเก่งกาจและความฝันที่คิดไว้ก็ไม่มีความหมายใด ๆ เลย

42. เรื่องหัวใจทองในใจเธอ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับความรักและการเอาใจใส่ซึ่งกันและกันในครอบครัว จากเนื้อเรื่องอาปาของผิงผิงต้องทำงานจึงไม่มีเวลาดูแลผิงผิง จึงนำเธอไปฝากไว้กับนายอำเภอและภรรยาเลี้ยงดู แต่นายอำเภอและภรรยาไม่มีลูกจึงรักและตามใจผิงผิงจนเธอกลายเป็นเด็กเอาแต่ใจตัวเอง ส่วนอาปานั้นรักและห่วงใยผิงผิงมาก พร้อมทั้งจะให้ถ้อยคำแก่ผิงผิงว่า ลูกจะต่อว่าพ่อไม่รักก็ตาม อาปาคิดเสมอว่าวันหนึ่งผิงผิงจะค้นพบสิ่งที่ดีในตนเองและเข้าใจถึงความรักที่อาปามีให้ ต่อมาอาปาย้ายหน้าผิงผิงได้มาขอโทษและบอกรักอาปา ภายหลังอาปาได้เสียชีวิตลง ผู้เขียนได้ให้ข้อคิดในตอนนี่ว่า “ใจต้องรอให้ถึงเวลาจากพรากจึงค่อยบอกให้รู้ว่ารัก” หมายถึงควรทำความดีและแสดงออกถึงความรู้สึกต่อคนที่เรารักในตอนที่เรายังมีชีวิตอยู่ นอกจากนี้ยังสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับความรักที่บริสุทธิ์ระหว่างวัยรุ่นหนุ่มสาว คือโจวโจวปิ่นและผิงผิงว่าเป็นความรักที่ใสสะอาด ไร้ความหึงหวงริษยา ใช้สติในการตัดสินใจ และยินดีที่จะเห็นคนรักมีความสุขมากกว่าการแสดงออกถึงความเป็นเจ้าของดังเช่นวัยรุ่นในปัจจุบัน

คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาบรรณ เป็นการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นและช่วยให้เกิดแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้อ่าน โดยการสอดแทรกจริยธรรม และคติสอนใจจากความประพฤติของตัวละครในการทำความดี ความเลว และความถูกต้อง ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดุสาหะ การประหยัด ความสามัคคี และการยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1. เรื่องกระเบนยักษ์คู่อาฆาต เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตากรุณาต่อสัตว์ ดังเช่นตัวละครคือเจตน์ แรกเริ่มเขาเป็นผู้ล่าปลากะเบน แต่ต่อมาเมื่อเขาได้เข้าร่วมการชุมนุมคนในป่า เขารู้สึกว่าเขาเป็นผู้ที่ได้ชื่นชมธรรมชาติ เขาจึงสำนึกได้ว่าชีวิตทุกชีวิตมีความรู้สึกรักตัวกลัวตายเหมือนคน แม้กระทั่งสัตว์ก็ยังมีสัญชาตญาณในการเอาตัวรอดเช่นเดียวกับคน

2. เรื่องเกวียนเล่มสุดท้าย เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดุสาหะ ดังเช่นจอมและพ่อของเขามีความพากเพียรพยายามที่จะอนุรักษ์เกวียน ซึ่งเป็นสิ่งที่เปี่ยมบุญญาของบรรพบุรุษได้สร้างไว้โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ทั้ง ๆ ที่คนอื่นในหมู่บ้านพากันขายเกวียนและควายไปซื้อรถไถและรถกระบะกันหมดแล้ว ภายหลังเกวียนหักทั้งสองก็ยังพยายามหาเกวียนเล่มอื่นมาทดแทน

3. เรื่องคนตัดไม้ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้รู้จักบำเพ็ญคุณโทษในการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ซึ่งผู้เขียนได้สร้างตัวละครสองตัวเพื่อเปรียบเทียบผู้ที่ทำดีและผู้ที่ทำความชั่ว คือคำพันและบุญ

ธรรม คำพันตัดไม้ทำลายป่าจนร่ำรวย แต่สุดท้ายเงินที่ได้มานั้นก็ต้องใช้ในการต่อสู้คดีที่เขาลักลอบตัดไม้เถื่อนไปจนหมด ส่วนบุญธรรมนั้นมีความขยันขันแข็ง อดทนทำงานจนสามารถเก็บเงินสร้างบ้านให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

4. เรื่องครุฑน้อย เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดสาเหะ ดังเช่นครุฑน้อย แม้ว่ามันจะบินไม่ได้และมีลักษณะที่ผิดแปลกไปจากครุฑตัวอื่น ๆ จนถูกล้อเลียนและถูกขับไล่ออกจากหมู่บ้าน ครุฑ แต่มันก็มีความพยายาม อดทน และไม่ย่อท้อในการฝึกบิน ในที่สุดมันก็ได้พบว่ามันบินไม่ได้ แต่มันว่ายน้ำได้ เป็นสิ่งที่สร้างความภูมิใจให้กับครุฑน้อยเป็นอย่างมาก

5. เรื่องคำใส เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดังเช่นคำใส เขาหนีเรียนไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ไม่รับผิดชอบหน้าที่ของตนคือการตั้งใจเรียน ทำให้มีเรื่องทะเลาะกับนักเรียนรุ่นพี่ เมื่อกลับมาถึงบ้านยังโกหกแม่ว่าหกล้มอีก จึงทำให้แม่โกรธและทำโทษเขา หลังจากนั้นคำใสจึงตั้งในเรียนและกลับมาเป็นเด็กดีของพ่อแม่อีกครั้ง

6. เรื่องคุณปู่แวนตาโต เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตาอารี เสียสละต่อเพื่อนมนุษย์ ดังเช่นคุณปู่เจริญจิตต์ ทั้ง ๆ ที่คุณปู่อยู่ในวัยเกษียณต้องการการพักผ่อนอยู่กับบ้านแต่ก็ยังใจดีชวนเด็ก ๆ มาที่บ้านในวันหยุดและสอนเรื่องรอบตัว รวมถึงคุณย่าที่คอยทำอาหารให้เด็ก ๆ กิน ทั้งคุณปู่และคุณย่าเป็นตัวอย่างของผู้ที่มีน้ำใจ เมตตาต่อเพื่อนมนุษย์โดยไม่หวังผลตอบแทน

7. เรื่องเจ้าชายไมวิเศษ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดสาเหะ ตั้งใจทำในสิ่งที่มุ่งหวัง ดังเช่นเจ้าชาย ซึ่งเกิดมาไม่มีของวิเศษติดตัว ไม่เหมือนพี่น้อง พ่อแม่ และชาวเมืองคนอื่น ๆ จึงต้องออกจากเมืองไปหาของวิเศษ เจ้าชายต้องใช้ความอดทน และไม่ย่อท้อจนได้ของวิเศษกลับไปที่บ้านเมืองของตนในที่สุด นอกจากนี้ได้ส่งเสริมให้มีความเสียสละ คือการช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังของตน ในภายหลังเจ้าชายได้ทิ้งของวิเศษไปเพราะเห็นว่าของวิเศษนั้นจะไม่มีคามหมายเลยถ้าไม่ได้นำไปใช้ในการช่วยเหลือผู้อื่นหรือทำประโยชน์ใด ๆ

8. เรื่องเจ้าหนูขลุ่ยผิว เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ดังเช่นหน่อน้อย เด็กชายชาวพะ ผู้ถูกเก็บมาเลี้ยงโดยพะเนิน ช่างตีเหล็กประจำหมู่บ้านคนโตประจำดอย หน่อน้อยรู้ว่าพะเนินไม่ใช่พ่อที่แท้จริง แต่เขายังรักและรู้จักตอบแทนคุณพะเนินด้วยการเป็นเด็กดี และใช้ความสามารถในการเป่าขลุ่ยไม้หีนคำช่วยพะเนินและคนโตคนอื่น ๆ ที่หิวนครได้สำเร็จ

9. เรื่องเจ้าเงาะไค้เด็กบ้านดอย เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญู และภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิด ดังเช่นเจ้าเงาะไค้ เขาเป็นเด็กที่แสดงความนับถือ เคารพ และยกย่องเชิดชูคำสอนของปู่และย่าที่มีต่อเขาในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่กลุ่มนุขมาช้านาน เจ้าเงาะไค้จึงสืบทอดคำสอนของปู่และย่าด้วยการถ่ายทอดเรื่องราวการอนุรักษ์ป่าไม้ให้แก่คนในหมู่บ้านฟัง

10. เรื่อง แจ็ค ณ ขอบฟ้า เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเสียสละ เมตตาต่อสัตว์ ดังเช่น แจ็ค และขวัญ ได้ช่วยลิงชิมแปนซีหรือเจ้าจ้อออกมาจากบ้านเฮียศักดิ์ที่ลักลอบซื้อขายสัตว์ป่า เนื่องจาก สงสารที่มันถูกทำร้ายร่างกายและยังพลัดพรากจากพ่อแม่ ในบ้านหลังนี้มีสัตว์ตัวอื่น ๆ ที่ถูกจับมา อย่างทรมานเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ใจร้าย ทั้งสองช่วยนำมันกลับสู่บ้านเกิดที่ประเทศ ชิมบันเวในทวีปแอฟริกาด้วยยานอวกาศสำเร็จ

11. เรื่อง ณ ที่ซึ่งรุ่งตัดเวง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความภูมิใจในตนเอง อีกทั้งส่งเสริมให้ มีความรักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดังเช่น เรียวจันทร์ ซึ่งเป็นผู้เขียน เธอได้ถ่ายทอด ประสบการณ์ในการเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่ประเทศกัวเตมาลาเป็นเวลา 1 ปี ในช่วงเวลานั้นมี ความรู้สึกเกิดขึ้นหลายอย่าง แต่สิ่งที่ประทับใจให้เธอคือ การสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นึกถึงประเทศไทยที่เธอเป็นตัวแทนของประเทศมาแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม และสร้างความภูมิใจในตนเองที่ได้ทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด

12. เรื่อง เด็กหญิงนางฟ้า เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความขยัน และมีความกตัญญู ดังเช่น เด็ก ชายที่ต้องการขอพรจากนางฟ้า แต่เด็กหญิงนางฟ้าบอกว่าควรจะเริ่มต้นทำสิ่งที่ต้องการด้วย ตัวของตัวเอง เด็กต้องการหาเงินมาช่วยแม่ ครั้งแรกเด็กขายข้าวเกรียบว่าวในงานวัดแต่ขาดทุน ต่อมาจึงรับจ้างเป่าลูกโป่งในงานวัดได้เงินมาจำนวนเล็กน้อย เมื่อนำมาให้แม่ ทำให้แม่ภูมิใจใน ตัวเขามาก

13. เรื่อง เด็กหญิงสวนกาแฟ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา ดังเช่น ยายและพ่อของ น้องมุก ที่ได้นำพี่โม ซึ่งเป็นหลานมาเลี้ยงเป็นเหมือนลูกแท้ ๆ แสดงออกถึงความรักความอบอุ่น เหมือนกับที่ให้กับน้องมุก ซึ่งเป็นลูกแท้ ๆ เช่นกัน หรือเมื่อมีใครได้รับความเดือดร้อนต้องการ ความช่วยเหลือ ยายก็จะช่วยเหลือตามกำลังของยายโดยไม่รีรอ ซึ่งเป็นตัวอย่างของความเมตตา กรุณา

14. เรื่อง ตะวันทอในทุ่งกว้าง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความขยัน อดทน รู้จักพึ่งตนเอง และ มีความภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน ดังเช่น ดิน แม้ว่าเขาจะเป็นเด็กบ้านนา อาศัยอยู่กับแม่และ ลุงซึ่งมีฐานะยากจน ดำรงชีวิตด้วยการเก็บของป่าล่าสัตว์ และทำนา เขาก็เป็นเด็กที่มีความขยัน สุื่องาน ต่อมาดินได้เข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพฯ และอาศัยอยู่กับหลวงอาในวัด เขาต้องพยายาม ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคยในกรุงเทพฯ เวลาผ่านไปเมื่อเขาเรียนจบมหาวิทยาลัยจึง ทำงานในกรุงเทพฯ เมื่อเข้าสู่วัยชราได้กลับมารับราชการที่บ้านเกิดของดิน ทำให้ดินรู้สึกดีใจและ ภูมิใจมากที่ได้กลับมาตอบแทนคุณแผ่นดินเกิด ถึงแม้ว่าหมู่บ้านของเขาจะเกิดความเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมก็ตาม

15. เรื่องทายาทชนมดัม เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดทนอดกลั้น ให้อภัย และมีความภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทย ดังเช่นกล้า เด็กหนุ่มซึ่งมีใจรักในการชกมวย เขาถูกขู่ข่มให้โกรธหลายครั้ง เพื่อใช้กำลังต่อสู้กับไฟ และวายุ สองพี่น้องซึ่งถูกในวิชามวยไทย แต่ทุกครั้งกล้าก็พยายามเข้มใจระงับความโกรธเพราะถือว่าการเรียนมวยไทยเพื่อเป็นการป้องกันตัวและเป็นการสืบทอดมรดกไทยที่ดีงาม ไม่ได้ใช้วิชามวยมาวัดความสามารถหรือหาเรื่องชกต่อยกัน ภายหลังเขาก็ทำให้ไฟและวายุเข้าใจจุดประสงค์ในการเรียนมวยไทยของเขาได้

16. เรื่องนิ้วก้อยนิ้วโป้ง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความขยัน และประหยัด ดังเช่นคุณปู่โตะโต ซึ่งเป็นเหมือนหัวหน้าของขบวนการนิ้วก้อย คุณปู่โตะโตมักจะสอนเด็ก ๆ ขบวนการนิ้วก้อยอยู่เสมอให้รู้จักขยันทำงาน เมื่อได้เงินมาก็รู้จักเก็บออม และใช้จ่ายอย่างพอเพียงและเพียงพอต่อความต้องการหรือกินอาหารที่มีประโยชน์ให้เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย

17. เรื่องบ้านนี้มีรัก เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตาอารี รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนที่ด้อยโอกาส ดังเช่นครอบครัวของนายอำเภอและภรรยา พ่อและแม่ของต้น ต่อ แตน เป็นครอบครัวที่อบอุ่น มีลูกที่น่ารักและเป็นเด็กดีของพ่อแม่ ต่อมาครอบครัวนี้ได้รู้จักกับแสงจันทร์ เพื่อนที่โรงเรียนของต่อ แสงจันทร์เป็นเด็กกำพร้าพ่อ อาศัยอยู่กับแม่ซึ่งมีฐานะยากจนเพียงลำพัง นายอำเภอจึงอนุญาตให้แสงจันทร์เรียกว่าพ่อและแม่ และกลายเป็นสมาชิกคนหนึ่งของบ้าน เขาและภรรยาได้มอบความรักความอบอุ่นให้แก่แสงจันทร์ตามแต่เวลาและโอกาสจะเอื้ออำนวย

18. เรื่องบ้านเรา เนื้อเรื่องส่งเสริมให้รู้จักพึ่งตนเอง มีความอดสาหะ ขยัน และประหยัด ดังเช่นครอบครัวของจอม ซึ่งมีอาชีพทำนา แต่เมื่อเว้นว่างจากการทำนาจึงต้องออกหางานทำโดยย้ายเข้าไปรับจ้างเป็นคณงานก่อสร้างในเมือง แต่ก็ไม่สามารถทนกับความวุ่นวายในเมืองได้ จึงต้องกลับมาที่บ้านเกิดตามเดิม โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน เช่นการปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ ทำให้ครอบครัวของจอมมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

19. เรื่องใบไม้ในทุ่งหญ้า เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเสียสละ กล้าหาญ และภูมิใจในความสามารถของตนเอง ดังเช่นตุ้ เขาเป็นเด็กผู้ชายที่ชอบงานเย็บปักถักร้อย ทำให้คนรอบข้างมองว่าเขาเป็นเด็กผู้ชายที่ผิดปกติ เขาจึงเป็นเด็กที่ไม่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง วันหนึ่งเขาได้พบกับมนุษย์ใบไม้ชื่อใบภาค เขาได้ช่วยใบภาคตามหาใบไม้ประจำตัวที่หายไป และช่วยให้ใบภาคได้กลับไปสู่ดินแดนแห่งความเหมือน ในดินแดนแห่งความเหมือนตุ้ได้เสี่ยงอันตรายเพื่อช่วยชีวิตของมนุษย์ใบไม้ และทำให้เขาพบว่าความสามารถของเขาไม่ใช่สิ่งผิด แต่ควรที่จะภูมิใจในความสามารถและความแตกต่างของตนเอง

20. เรื่องปราสาทกระต่ายจันทร์ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเสียสละและรู้จักอนุรักษทรัพย์ากรธรรมชาติ ดังเช่นแจ่มจันทร์ และจันทร์เจ้า สองพี่น้องฝาแฝดซึ่งได้เสี่ยงอันตรายเดินทาง

ไปยังดวงจันทร์เพื่อค้นหาของวิเศษมายังยังไม่ให้ต้นไม้เดินทางไปยังมิติอื่น และนำของวิเศษมาทำให้มนุษย์รักและเห็นความสำคัญของป่าไม้มากขึ้น

21. เรื่องป่าจำ ไก่ คีดีตี้ นะจ๊ะ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตาต่อสัตว์ และรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังเช่นตาคำ เจ้าของสวนผลไม้ใกล้บ้านของไก่ สวนของตาคำมีนกมาอาศัยอยู่มากมาย ทำให้พวกเด็ก ๆ พวกมันมาแอบอิงนกและเก็บผลไม้เป็นประจำ ทุกครั้งตาคำก็จะ โกรธที่พวกเด็ก ๆ ทำร้ายสัตว์ ภายหลังตาคำได้สอนไก่และเพื่อน ๆ ว่าถ้าการยิงนกหนึ่งตัวอาจทำให้นกตัวนั้นไม่กลับมาที่เดิมอีก และอาจมีลูก ๆ ของมันคอยอยู่ ถ้าอยากดูนกก็อย่าทำร้ายมัน ควรให้มันอยู่กับธรรมชาติ ถ้าหากจับนกไว้ในกรง และลองฟังเสียงร้องของมันกับเสียงร้องเมื่อมันอยู่ในป่าจะมีความแตกต่างกัน

22. เรื่องผีน้อย โลกมายา เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ ดังเช่นตอนที่ต้นตอง โกรธที่น้องคือหัวปลีแอบไปเล่นการพนัน เขาไม่ต้องการให้น้องทำบาป จึงเตือนสติน้องด้วยความหวังดี นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้มีความเมตตา ตอนที่กั้งมณีเขียนจดหมายถึงต้นตองเพื่อช่วยปลอบใจเขา เมื่อเขาพบกับเหตุการณ์เลวร้าย เธอยังฝากยาและอาหารให้ผีน้อยนำไปให้เขาเมื่อเขาไม่สบาย ทั้ง ๆ ที่ทั้งสองไม่รู้จักกัน แต่กั้งมณีก็ยังมีความใจช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน

23. เรื่องผู้มาเยือน เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเสียสละ เมตตา ช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ดังเช่นครอบครัวของด็อกเตอร์เนกที่ช่วยเหลือมนุษย์ดาวตองค้นหาชิ้นส่วนยานอวกาศที่หายไป ทั้งต้องสละเวลาส่วนตัว แรงกาย แรงใจเพื่อช่วยเหลือพวกเขา จนในที่สุดมนุษย์ดาวตองก็สามารถรวบรวมชิ้นส่วนยานอวกาศและกลับสู่ดาวตองได้สำเร็จ

24. เรื่องพยานปากเอก เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญู และความซื่อสัตย์ ดังเช่นรณ เขาอาศัยอยู่กับแม่และน้องสาว เนื่องจากพ่อของเขาได้เสียชีวิตแล้ว ทุกวันรณจะช่วยแม่ทำหุຍขาย และยังช่วยแม่ดูแลน้องอีกด้วย วันหนึ่งเขาได้พบเห็นเหตุการณ์ฆาตกรรมในบ้านร้างหลังบ้านของตน แต่เขาไม่กล้าไปเป็นพยานให้กับตำรวจเพราะกลัวว่าแม่และน้องสาวจะได้รับอันตราย ต่อมาเขาคิดได้ว่าพ่อของเขาเป็นทหารและสอนเขาเสมอให้ยึดมั่นในความดี เขาจึงกล้าที่จะพูดความจริงกับตำรวจ ในที่สุดตำรวจก็สามารถจับคนร้ายได้

25. เรื่องพวกเราไม่ใช่เด็กนะ ฮับ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความสามัคคี ดังเช่น ลูกหิน ลูกแก้ว นกคด และหมา เด็กทั้ง 4 คนถูกจุหล่งหลอกให้เข้าไปยังสถานีนักมานุษยวิทยาแห่งโลกอนาคตเพื่อนำพวกเขามาเข้าร่วมการทดลองความเป็นมนุษย์ในตัวเด็กกับเด็กสมบูรณ์แบบ พวกเขาทั้ง 4 คนต้องพบกับคนและเหตุการณ์แปลก ๆ หลากอย่าง สุดท้ายต้องร่วมมือร่วมใจกันหนีออกมาจากสถานีนักมานุษยวิทยาแห่งโลกอนาคตได้อย่างปลอดภัย

26. เรื่องเพื่อนรักริมโขง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเสียสละ และความเมตตา ดังเช่นป๋ม เขาได้ให้ความช่วยเหลือเตียนโดยให้เข้ากลุ่มเป็นเพื่อนด้วย และพยายามทำให้ล้วนเข้าใจเตียนว่า ที่เขาเป็นเด็กขี้โกงและเห็นแก่ตัวเป็นเพราะฐานะทางบ้านเขายากจนมากจึงต้องดิ้นรนเอาตัวรอด หลังจากนั้นป๋ม ล้วนและเตียนกลายเป็นเพื่อนรักกัน ทุกวันป๋มและล้วนแบ่งข้าวกลางวันให้เตียนเสมอ นอกจากนี้ยังช่วยให้เตียนมีนิสัยดีขึ้นและปรับตัวเข้ากับเพื่อนคนอื่น ๆ ในโรงเรียนได้

27. เรื่องมลาปรี เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญูทวดเทวี และความอดสาหะดังเช่น กุณโธเด็กหนุ่มมลาปรี เมื่อพ่อของเขาถูกจับไปเป็นแรงงานตัดไม้เถื่อนในป่า กุณโธต้องดูแลแม่ และน้องแทนพ่อ เขาได้ออกตามหาพ่อในเมืองต่าง ๆ และได้พบกับนักมายากล กุณโธอาศัยอยู่กับ นักมายากลหลายปี เขาต้องใช้ความอดทนและพยายามจนนักมายากลเห็นใจ และช่วยเขาตามหาพ่อ จนพบในที่สุด

28. เรื่องมัจฉานุผจญภัย เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญูทวดเทวี ดังเช่นมัจฉานุซึ่งเป็น เด็กที่เอาแต่ในตัวเอง ด้วยเพราะมีฤทธิ์มากและไม่เกรงกลัวใครทำให้มักจะก่อเรื่องให้กับ พระไวยวิกอยู่เสมอ ภายหลังพระไวยวิกจึงออกอุบายให้มัจฉานุเดินทาง ไปพบพระมารดาที่ ป่าหิมพานต์ แต่เมื่อได้พบพระมารดามัจฉานุจึงได้รู้ตัวว่าสิ่งที่ตนทำนั้นทำให้แม่เสียใจ จึงตั้งใจที่จะ เป็นเด็กดี เพื่อตอบแทนคุณของพระไวยวิกที่ได้ดูแลตน

29. เรื่องมือใหม่หัดโอมเพียง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดสาหะ และไม่โลภมาก ดังเช่นชาวบ้านอำเภอริมวารี เมื่อพวกเขาได้พบกับว่าที่เทพธิดานารี และว่าที่กามเทพน้อย จึงเกิด ความรู้สึกโลภมาก พวกเขามาขอพรเพื่อให้ตนร่ำรวยขึ้น แต่สุดท้ายก็ไม่ได้ทำให้พวกเขารวยขึ้น มีเพียงแต่เสียขจรเท่านั้นที่ได้รับพรเพี้ยน ๆ จากทั้งสองจนกิจการล้มละลาย แต่สุดท้ายเขาก็พยายาม พินฝ่าอุปสรรคจนสามารถพลิกฟื้นธุรกิจของเขากลับมารุ่งเรืองได้เหมือนเดิม

30. เรื่องยายมาลี สัมซ่า ฮ่า..ฮ่า เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตากรุณา เสียสละ และ ประหยัดอดออม ดังเช่นแม่มาลีได้สอนให้ผู้คนในเมืองหลวง มีความรักใคร่ ให้ความเอาใจใส่ ผู้สูงอายุและเด็ก รู้จักแบ่งปันทรัพย์ให้แก่ผู้ที่ได้รับความลำบาก และใช้จ่ายเงินอย่างพอเพียงไม่ ฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่าย

31. เรื่องย่าสวนป่า ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและการสอดแทรกด้านจริยธรรม

32. เรื่องยูโษะพลัดถิ่นแห่งท่ายามู เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญูต่อแผ่นดิน แม้ว่า ยูโษะจะเป็นทหารญี่ปุ่นตกค้างจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาได้เข้ามาตั้งรกรากอยู่ในจังหวัดปัตตานี พร้อมชน ลูกชายของเขา ทุกครั้งที่มีโอกาสเขาจะสอนชนเสมอว่าให้กตัญญูต่อประเทศไทยซึ่งเป็น แผ่นดินเกิดของชน และเป็นแผ่นดินให้มีคุณ ให้ที่พักพิงแก่เขา นอกจากนี้ยังสอนให้ชนรู้จักตอบ

แทนคุณของธรรมชาติที่ทำให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขด้วยการช่วยกันอนุรักษ์และไม่ทำลายธรรมชาติ

33. เรื่องลูกแม่น้ำโขง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความสามัคคี ความเสียสละ และรักและเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดังเช่นปู่ เขาได้สอนให้เพื่อนของเขาได้แก่ลั่น เตียน เขียว และเพื่อนจากฝั่งลาวมีความสามัคคีกลมเกลียว ช่วยเหลือ และแบ่งปันสิ่งของให้แก่กัน เนื่องจากปู่คิดว่าไม่ว่าจะเป็นชาติใด ภาษาใด หากอยู่ในแผ่นดินไทย ก็ควรที่จะสามัคคี ศรัทธาในศาสนาของตน และเทิดทูนพระมหากษัตริย์ไทยดังเช่นคนไทย

34. เรื่องโลกใบนี้โคจรรอบกระแทกกับหม้อเหล็ก (และต้นไม้ด้วย) เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดุสาหะ ดังเช่นเต็งและเต้ ทั้งสองเดินทางผ่านเข้ามาในเมืองระเบียบ และได้ตั้งร้านอาหารอร่อยจัง เป็นร้านอาหารร้านแรกของเมืองระเบียบ แม้ว่าจะถูกสั่งปิดจากเจ้าเมือง เนื่องจากเจ้าเมืองเห็นว่าการรับประทานอาหารนอกบ้านเป็นสิ่งที่ขัดต่อวิถีชีวิตของชาวเมืองระเบียบ แต่เต็งและเต้ก็ไม่ย่อท้อ พวกเขาพยายามคิดสูตรอาหาร และปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นเพื่อที่จะทำให้ชาวเมืองระเบียบดูมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้นจากอาหารอร่อย คนตรีไฟเราะ และธรรมชาติอันรื่นรมย์

35. เรื่องวันที่โลกไร้แมว เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ ดังเช่นเด็กชายจุก เดิมทีที่บ้านของเขาเลี้ยงแมวอยู่แล้ว อีกทั้งเขายังเป็นเด็กที่ไม่นิ่งดูตายเมื่อเห็นสัตว์ถูกรังแก เมื่อพ่อค้าต่างดาวมาขโมยแมวในโลกไปขายให้กับดาวอื่นที่ต้องการแมวเป็นสัตว์เลี้ยง จุกและเพื่อนของเขาจึงร่วมมือกันช่วยแมวออกมาจากการถูกกักขังในร้านของพ่อค้าจากต่างดาวได้

36. เรื่องส้มสีม่วง เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณา ดังเช่นจ้อย เขาได้ช่วยลุงเทิด นักเขียนวรรณกรรมเด็กคนโปรดของเขา ขยายภารกิจการของนักรบปราบฝัน ซึ่งคอยทำลายความฝัน และจินตนาการของลุงเทิดและเด็กคนอื่น ๆ เพื่อเอาความฝันนั้นมาหล่อเลี้ยงอาณาจักรของพวกเขา จ้อยรู้สึกสงสารลุงเทิดจึงได้ช่วยเหลือลุงเทิดด้วยความจริงใจ จนในที่สุดก็สามารถยับยั้งภารกิจของเหล่านักรบปราบฝันได้สำเร็จ

37. เรื่องสวัสดี..ข้างถนน เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ ผู้เขียนให้ลูกหมาในเรื่องเป็นตัวแทนของสัตว์ที่มีความรู้สึกนึกคิด มันพลัดพรากจากแม่และพี่น้อง จนกลายเป็นสุนัขจรจัด และได้ไปอยู่กับเจ้าของหลายคน ทั้งที่เอาใจใส่และไม่สนใจมัน หลายครั้งที่ถูกคนใจร้ายทุบตีหรือตอนที่มันถูกเทศกักจับ ไปขังรวมอยู่กับสุนัขตัวอื่น ๆ ในกรงขังนั้นทั้งสกปรกและแออัด อีกทั้งผู้ดูแลยังเห็นแก่ตัว ยักยอกเงินค่าอาหารสุนัขที่มีคนบริจาคให้ไปอีก ทำให้สุนัขป่วยตายวันละหลายตัว แต่ในที่สุดลูกหมาก็สามารถหนีออกมาได้ และมันก็ตามหาแม่จนพบ

38. เรื่องสายฝนบนถนนคอนกรีต เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณา ดังเช่น

ปลายรุ้ง ถึงแม้ว่าเธอจะถูกลักพาตัวไปเรียกค่าไถ่ โดยชายชื่อนายน้ำ แต่เธอก็ให้อภัยเขาเนื่องจากเธอได้รับรู้สาเหตุที่นายน้ำต้องทำความผิดอีกครั้ง ทั้ง ๆ ที่เพิ่งออกจากคุกได้ไม่นาน โดยสาเหตุที่นายน้ำต้องลักพาตัวปลายรุ้งเพียงเพราะต้องการเงินมารักษาลูก และเพื่อแก้แค้นที่ปู่และพ่อของปลายรุ้งทำให้เขาติดคุก สุดท้ายตำรวจก็จับนายน้ำได้ เขาเข้าไปชดใช้ความผิดในคุก ส่วนลูกชายของนายน้ำปู่ของปลายรุ้งแสดงความเมตตาด้วยการออกค่าใช้จ่ายในการรักษาให้ทั้งหมด

39. เรื่องแสงทองเหนือขอบฟ้า เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดสาหะพากเพียรพยายาม มีความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ดังเช่นเสาเอก เขาอาศัยอยู่กับแม่เพียงลำพัง เสาเอกเป็นเด็กที่มีความใฝ่ดี โดยการหมั่นหาความรู้ในเรื่องเกษตร และเลี้ยงสัตว์เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เมื่อแม่ขายบ้านเก่าได้ เขาก็หยุดทำงานและเข้าเรียนในโรงเรียนฝึกอาชีพ ด้วยความขยันหมั่นเพียร และรับผิดชอบต่อน้ำที่ จนโรงเรียนมอบหมายให้เขาเป็นครูฝึกให้แก่นักเรียนรุ่นต่อไป เมื่อเรียนจบเขาได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา ประกอบอาชีพในที่ดินที่แม่ให้จนประสบความสำเร็จ

40. เรื่องหมอน้อยกายสิทธิ์ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตากรุณา ดังเช่นคุณหมอปาน ดวงใจและพยาบาลในวอร์ด 2 แผนกกุมารเวช ทั้งคุณหมอและพยาบาลต้องใช้ความอดทน และมีจิตใจที่ปรารถนาดีต่อผู้ป่วยเด็กทุกคน เพื่อช่วยให้พวกเขามีสภาพจิตใจและร่างกายที่แข็งแรงขึ้น

41. เรื่องหมูบินได้ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดสาหะ พากเพียรพยายาม ดังเช่น หมูเทพเจ้าหรือหมูเพียงบิน มันเกิดมาพร้อมกับปีกเล็ก ๆ ที่หลังและความฝันที่อยากจะบินได้ ในที่สุดมันก็สามารถเป็นหมูบินได้จริง ๆ ผิดกับหมูทองคำซึ่งเหมือนกับหมูเพียงบิน แต่ต่างกันตรงที่เมื่อหมูตัวอื่นหิวหระหรือถูกกอดดิน มันก็ท้อแท้และเลิกฝึกบิน ไม่ได้ใช้ความมานะพยายามที่จะทำตามความฝันของตนดังเช่นหมูเพียงบินเลย

42. เรื่องหัวใจทองในใจเธอ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความกตัญญูทดเวทิต์ ดังเช่นผิงผิง ถึงแม้ว่าในตอนแรกผิงผิงจะเข้าใจอาปาผิด คิดว่าอาปาไม่รักตน เนื่องจากอาปาต้องทำงานจึงไม่มีเวลาดูแลเธอ แต่ภายหลังการที่เธอได้ใช้ชีวิตร่วมกับคณะภรรยาที่มาจากประเทศจีน ทำให้เธอเข้าใจถึงความรัก ความกตัญญูที่เล็ก ๆ เหล่านั้นมิให้แก่นุพการีของตน ผิงผิงจึงขอโทษอาปาในสิ่งที่เธอทำ หลังจากอาปาเสียชีวิต ผิงผิงก็ยังจดจำคำสอนของอาปาและนำมาใช้ในการดำรงชีวิต

จะเห็นได้ว่าคุณค่าที่ปรากฏจากหนังสือที่ได้รับรางวัลนั้น ส่วนใหญ่จะมีคุณค่าครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ คุณค่าด้านความรู้ คุณค่าด้านความบันเทิง คุณค่าด้านความคิด และคุณค่าด้านศีลธรรม มีเพียงคุณค่าด้านความรู้เท่านั้นที่ไม่พบในหนังสือบางเล่ม ถึงแม้จะไม่พบคุณค่าด้านความรู้แต่หนังสือเหล่านั้นก็แฝงไปด้วยข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังสอดแทรกคุณธรรมซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอีกด้วย

วิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน

คุณค่าที่ปรากฏจากวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นประเภทบันเทิงคดี สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. คุณค่าด้านความรู้ เป็นความรู้เรื่องราวที่น่าสนใจ เช่น เรื่องไกล่ตัว ซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นความรู้ที่แปลกใหม่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังเป็นความรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักชีวิตจากตัวละคร ซึ่งจะได้เป็นเครื่องช่วยให้รู้จักและแก้ไขปรับปรุงตนเอง ผู้อ่านย่อมมีประสบการณ์ชีวิตทุกแง่มุม ช่วยให้เกิดความคิด เกิดความรอบรู้ในสิ่งที่ควรหรือไม่ควร เกิดความเข้าใจและเห็นใจสภาพจิตใจของผู้อื่นและนำความเข้าใจอันนั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตนเอง

2. คุณค่าด้านความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ สนุกสนานเพลิดเพลินหรือสะท้อนอารมณ์ไปตามเนื้อเรื่องที่ปรากฏ

3. คุณค่าด้านความคิด เป็นข้อคิด คำสอนหรือคำคมที่แทรกอยู่ในเนื้อหา เพื่อไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและเร้าความสนใจให้ติดตามเนื้อหาจนจบ

4. คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาบรรณ เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านทำดี มีจิตใจที่อ่อนโยน ประณีต สอดแทรกปรัชญา คติธรรม ทศนะและหลักเกณฑ์ชีวิตให้คติสอนใจแก่ผู้อ่านด้วยการผูกเรื่องให้ตัวละครแสดงบทบาทให้ผู้อ่านเห็นความผันแปรของชีวิต ความประพฤติปฏิบัติของตัวละครในด้านดีและเลว

คุณค่าด้านความรู้ ควรเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ เช่น เรื่องไกล่ตัว หรือเรื่องราวที่เป็นวิชาการ ซึ่งผู้อ่านอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นความรู้ที่แปลกใหม่น่าสนใจ ดังนี้

1. เรื่องเกิดเป็นหมอ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและวิธีสังเกตและรักษาอาการของผู้ป่วย เช่น วิธีรัดพิษออกจากบาดแผลที่ถูกงูกัด และวิธีสังเกตอาการผู้ป่วยที่ตกเลือดจากการตั้งครรภ์ นอกจากนี้ยังเป็นความรู้ที่เป็นประสบการณ์ชีวิตในการทำงานเป็นแพทย์ชนบทที่ต้องมีความเสียสละความสุขสบายและมีความตั้งใจกับงานหนักอีกด้วย

2. เรื่องแก้วจอมแก่น ผู้เขียนสอดแทรกความรู้ในหลายด้านตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครเช่น วิธีล่อกิ่ง การเกิดจันทรคราสหรือจันทรุปราคา วิธีทำขนมปั้นสิบ วิธีดูพิษโดยใช้ไข่ไก่ดิบ และวิธีทดลองการตกผลึกเป็นต้น ซึ่งความรู้เหล่านี้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. เรื่องแก้วจอมชนผู้เขียนสอดแทรกความรู้ในหลายด้านตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับ

ตัวละครเช่น ชนิดและลักษณะของมะม่วง การทำบุญตักบาตรในวันเกิด วิธีแก้พิษเมื่อโดนตัวบึ้ง และการใช้ชีวิตในชั่วโลกเหนือของชาวเอสกิโมเป็นต้น ซึ่งความรู้เหล่านี้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

4. เรื่องคนอยู่วัด ผู้เขียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวของเด็กวัด ซึ่งเป็นประสบการณ์ด้านหนึ่งที่ ผู้อ่านบางคนไม่เคยรับทราบ ถือเป็นความรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตของผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านได้ มองเห็นแง่มุมของชีวิตที่ไม่เคยเห็น และนำไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเองได้

5. เรื่องคู่กรรม ผู้เขียนสอดแทรกเหตุการณ์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ จริงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ในขณะนั้นมีทหารญี่ปุ่นเข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นฐานทัพ คนไทยอยู่ ในภาวะหวาดกลัวและเสียขวัญ อีกทั้งยังประสบภาวะข้าวยากหมากแพง นอกจากนี้ยังมีความรู้เรื่อง สภาพบ้านเมืองและการแต่งกายของผู้หญิงเมื่อต้องออกนอกบ้าน เช่น การใช้รถรางในกรุงเทพฯ สิ่งของเครื่องใช้ การเมือง เหตุการณ์ความวุ่นวายเมื่อเครื่องบินกำลังจะทิ้งระเบิด และการแต่งกาย ของผู้คนในสมัยนั้น

6. เรื่องเจ้าหญิง ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

7. เรื่องฉันทอู่ที่รัก ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

8. เรื่องเดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้

9. เรื่องเดอะไวท์โรค ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

10. เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ ของเกาะในจังหวัดตราด ได้แก่ เกาะช้าง และเกาะรัง

11. เรื่องบอสหน้าตายกะยัยสองคี่ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้

12. เรื่องบันทึกลีลามิ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับงานนิเวศ คือการพิสูจน์ศพและ วิธีค้นหาเอกลักษณ์บุคคล เช่น วิธีการสังเกตสภาพศพ การถ่ายภาพศพ การล้างทำความสะอาด สิ่งของที่ติดมากับศพ วิธีจับคู่ลักษณะคนหายกับภาพศพคนตายเข้าด้วยกัน โดยใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังมีวิธีปฏิบัติตัวเมื่อเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ คือ ถ้ากอดต้นไม้พร้าวไว้แน่นมี โอกาสรอดตาย ถ้าไม่โดนของแข็งอื่นมาปะทะ แต่มีข้อเสียคือ ตอนที่คลื่นซัดผ่านต้นไม้พร้าวจะ โอนเอียงไปตามคลื่น ทำให้คนที่กอดบริเวณโคนต้นไม้พร้าวจะถูกครูดตามไปถึงยอด พอคลื่นผ่าน ไปต้องปีนลงถึงพื้น และควรมีประวัติการทำพื้นไว้เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นกับตัว จะได้มี หลักฐานที่สามารถแสดงเอกลักษณ์ประจำตัวได้

13. เรื่องปลากง ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการใช้ดนตรีบำบัดโรคทางจิตใจและระบบประสาทอัตโนมัติ นอกจากนี้ยังมีความรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตเช่น อาชีพพัฒนากรว่านอกจากมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้นนั้น ยังต้องมีจิตใจที่เสียสละ และโอบอ้อมอารีต่อทุกคน เพราะเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งแรงกายและแรงใจในการทำงาน

14. เรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเล่ม 1 ผู้เขียนสอดแทรกเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจของชีวิตครอบครัวชาวไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 7 เช่น วิธีทำน้ำอบ น้ำปรุง การเย็บหมอนในงานแต่งงาน มารยาทในการรับประทานอาหารซึ่งยังใช้ได้จนถึงปัจจุบัน การทำขนมไทย ประเพณีงานบวช และประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

15. เรื่องยัยตัวแสบหวานใจนายซูเปอร์สตาร์ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

16. เรื่องยัยเวอร์จินปิ้งรักนักเพลย์บอย ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

17. เรื่องรักเธออย่าขี้แย ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

18. เรื่องรักสุดเซอร์ไพรส์ของยัยขี้โม้ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

19. เรื่องรักหวานมันของฉันทกับนายสุดหล่อ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

20. เรื่องเรื่องของน้ำพุ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้ในเรื่องยาเสพติด ได้แก่ อาการทั่วไปของผู้ติดยา จำแนกอาการติดยาชนิดต่าง ๆ ประเภทของยาเสพติดและการออกฤทธิ์ นอกจากนี้ยังมีความรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์คือ เหตุการณ์ที่น้ำพุได้เขียนจดหมายถึงแม่ เล่าเรื่องราวระหว่างการเลิกยาเสพติดที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก เป็นผลจากการที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง ผู้อ่านสามารถนำมาเป็นตัวอย่างในการประพฤติตัวไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้

21. เรื่องลูกอีสาน ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอีสาน ได้แก่ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวอีสาน สัตว์พื้นเมือง อาหารและการประกอบอาหารพื้นเมือง การแต่งกาย คำกลอนหรือเพลงที่ใช้ขับกล่อมและใช้ในการเกี้ยวสาว นอกจากนี้ยังได้สอดแทรกเพลงชาติไทยเดิมซึ่งมีเนื้อร้องว่า

“แผ่นดินสยามนามประเทืองว่าเมืองทอง	ไทยเจ้าครองตั้งประเทศเขตแดนสง่า
สืบชาติไทยคึกค้ำบรรพ์โบราณลงมา	ร่วมรักษาเอกราชชนชาติไทย
บางสมัยศัตรูจู่มารบ	ไทยสมทบสวนทัพเข้าขับไล่

ตลุมเลียดหมายมุ่งผดุงไฟท

สยามสมัยบูรณารอดตลอดมา”

22. เรื่องวิวาห์นี้มีรักแท้ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้

23. เรื่องสะอึกรักนักข่าว ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำธุรกิจและในงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบคดีต่าง ๆ เช่น สมอ. หรือสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม บชน. หรือกองบัญชาการตำรวจนครบาล และสศก. หรือกองกำกับการสืบสวนสอบสวนคดีความทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังได้สอดแทรกความรู้ที่ส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตจากตัวละคร ซึ่งมีอาชีพเป็นนักข่าว ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ลักษณะการทำงานและสิ่งที่จะต้องพบเจอในการทำงานเป็นนักข่าว ถือเป็นความรู้ที่อีกแง่มุมหนึ่งที่ผู้อ่านได้รับ

24. เรื่องสืบจากศพ ผู้เขียนสอดแทรกความรู้ทางการแพทย์และความรู้ด้านนิติเวชวิทยา เช่น อุปกรณ์การแพทย์ การชันสูตรศพในที่เกิดเหตุ ขั้นตอนในการผ่าและตรวจอวัยวะภายในศพ ลักษณะของอวัยวะหรือส่วนของร่างกายซึ่งเป็นผลจากการถูกทำร้ายหรือเป็นผลจากการเจ็บป่วย เครื่องมือและวิธีการตรวจดีเอ็นเอเป็นต้น เหล่านี้ถือเป็นความรู้แปลกใหม่ซึ่งผู้อ่านไม่สามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน

25. เรื่องสุมเบอร์เลย์เจอรัก ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

26. เรื่องห้วยโมยแห่งบารามอส ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

27. เรื่องเหตุเกิดเพราะแสงจันทร์ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

28. เรื่องอยู่กับกัง ผู้เขียนสอดแทรกความรู้ในการประกอบอาชีพเช่น วิธีทำเชือกกล้วย วิธีการเลี้ยงหมู วิธีการฆ่าและชำแหละเนื้อหมู วิธีทำสบู่ใช้ในครัวเรือน นอกจากนี้ยังมีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย และประเพณีจีนโบราณอีกด้วย

29. เรื่องโอบทะเลไว้ด้วยไอรัก ผู้เขียนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการทำฟาร์มหอยมุก ได้แก่ บริเวณที่เหมาะสมในการเลี้ยงหอยมุก ประเภทและลักษณะการเติบโตของหอยมุก และวิธีนำไข่มุกออกจากหอยมุก

30. เรื่องฮีสทีเรีย หัวใจนี้ไม่มีพอ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้ที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

คุณค่าด้านความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านสนุกสนานเพลิดเพลินหรือสะท้อนอารมณ์ ไปตามเนื้อเรื่องที่ปรากฏไม่เกิดความเบื่อหน่ายและเร้าความสนใจให้ติดตามเนื้อหา

1. เรื่องเกิดเป็นหมอ ไม่พบคุณค่าด้านความบันเทิงเนื่องจากเป็นการบอกเล่า

ประสบการณ์ในการทำงานเป็นแพทย์ในชนบทที่ห่างไกลความเจริญ

2. เรื่องแก้วจอมแก่น เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากพฤติกรรมของตัวละครคือ พี่ไก่ แก้ว น้องเล็ก และเพื่อน ๆ โดยเฉพาะแก้วเป็นเด็กกล้าแรง ชุกชน แต่มีจิตใจดี วิถีกรรมการเล่นของ แก้วสร้างความหวาดเสียวและสนุกสนานให้กับพี่น้องและเพื่อน ๆ เสมอเช่น ตอนแก้วแอบปีน ต้นลูกพลับป่าจนตกลงมาขาหัก ตอนแก้วและน้องนิคเล่นฝึกอาชีพเป็นนางพยาบาลจึงจีจ๊กรยาน ปาดหน้ากันเพื่อจะได้ลื้มและได้ฝึกทำแผล และตอนที่พี่ไก่ แก้วและน้องเล็กไปเรียนทำขนมกับป้า จ้อย แต่ตอนหลังด้วยความชุกชนของแก้วห้องครัวจึงกลายเป็นสงครามแย่ง ทำให้ป้าจ้อยโกรธมาก และบอกว่าจะไม่สอนเด็ก ๆ ทำขนมอีกแล้ว

3. เรื่องแก้วจอมชน เป็นเรื่องที่คุณเขียนแต่งเพิ่มเติมจากเรื่องแก้วจอมแก่น เนื้อเรื่องจึงให้ ความสนุกสนานเช่นเดียวกับเรื่องแก้วจอมแก่น

4. เรื่องคนอยู่วัด เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากพฤติกรรมของตัวละครซึ่งเป็นบรรดา เด็กวัด ซึ่งเป็นเด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เข้ามาอาศัยวัดอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งต้องใช้จ่ายเงินที่ทาง บ้านส่งมาให้อย่างประหยัด ต้องอดทนกับความลำบากในการอาศัยวัดอยู่นอกจากนี้ยังมีเรื่องราว ระหว่างเด็กวัดด้วยกันเช่น เรื่องลักเล็กขโมยน้อยในวัด การใช้ก้อนน้ำก๊อกเดียวทั้งอาบน้ำ ชักผ้า ถ้างปีน โตและตีกันจีปาละ เรื่องความเข้าใจผิดของชาวต่างชาติซึ่งมาขออาศัยวัดนอน พอรุ่งเช้าเขา เปลือยกายอาบน้ำอยู่คนเดียว สร้างความขบขันให้แก่เด็กวัดทั้งหลาย และเรื่องของเด็กวัดบางคน ที่ให้เพื่อนแกล้ง โทรเลขมาที่โรงเรียนว่าพ่อป่วยจะได้ลาหยุดเรียนได้ ถือเป็นความฉลาดแกมโกงที่ไม่ ควรนำมาเป็นตัวอย่าง

5. เรื่องคู่กรรม เนื้อเรื่องให้ความสะเทือนใจ เนื่องจากเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรักของ หญิงไทยกับทหารญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อแรกพบกัน โกโบริ ทหารญี่ปุ่นตกหลุมรัก อังศุมาลินทันที แต่ด้วยภาวะสงครามและคำมั่นสัญญาที่เธอเคยให้ไว้กับวันัส เพื่อนชายคนสนิท ทำให้เธอไม่สามารถรับไมตรีจากโกโบริได้ ต่อมาทั้งคู่ได้แต่งงานกันด้วยความจำเป็น ความรู้สึกที่ดี และความผูกพันระหว่างทั้งสองได้ก่อตัวขึ้นพร้อมกับชีวิตเล็ก ๆ ในครรภ์ของอังศุมาลิน เธอเริ่ม ยอมรับความรู้สึกของตนเองที่มีต่อโกโบริแต่เพราะทิวทัศน์ที่เธอมีก่เกือบจะสาบสูญไปที่เธอจะบอก ความในใจแก่เขา โกโบริถูกแรงระเบิดทำให้บาดเจ็บสาหัส อังศุมาลินตามไปพบและได้บอกรัก โกโบริก่อนที่จะเขาจะหมดลมหายใจ ทั้งสองได้เอ่ยคำร่ำลาและสัญญาว่าจะไปพบกันที่ดาวเจ้าหญิง ทอหูกบนทางช้างเผือก

6. เรื่องเจ้าหญิง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเทคนิคการแต่งด้วยการใช้ รูปแบบนิทานในการเล่าเรื่องซึ่งมีทั้งจินตนาการและความเป็นจริงผสมผสานกัน ทำให้เราผู้อ่าน ให้เกิดความสนใจอ่านมากขึ้น โดยเนื้อหาเป็นเรื่องสั้นทั้ง 8 เรื่องนำมาเรียงร้อยเข้าด้วยกัน ทำให้

เรื่องสั้นแต่ละเรื่องกลายเป็นเรื่องสั้นในเรื่องยาว เป็นเหมือนนิทานซ้อนนิทานที่ดันเรื่องกับท้ายเรื่อง มาบรรจบกันอย่างแนบเนียน ผู้เขียนสร้างตัวละครหลากหลายทั้ง คน สัตว์ และสิ่งของ เรื่องสั้นบางเรื่องสร้างความขบขันในการที่ผู้แต่งเสียดสีความเป็นไปของสังคมหรือการตั้งชื่อตัวละครให้ผิดแปลกไป เช่น ลูกหมู ลูกหนู และลูกหาม กลายเป็นลูกหุม ลูกหุน และลูกหิม

7. เรื่องฉันทอญี่ศัตรูที่รัก เนื้อเรื่องให้ความสะเทือนใจจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร คือเจ้าปอลลูกสุนัขตัวหนึ่ง แม่ของมันถูกเจ้าหมีดำ สุนัขไล่เนื้อฆ่าตาย ปอลจึงตั้งตัวเป็นศัตรูและจะแก้แค้นเจ้าหมีดำให้ได้ แต่วันหนึ่งศัตรูของปอลกลับช่วยชีวิตมันจนตนเองต้องตาย ปอลเสียใจมากที่หลงคิดว่าเจ้าหมีดำเป็นศัตรูของมันมาตลอด

8. เรื่องเดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ เนื้อเรื่องให้ความสนุก น่ากลัว และสยองขวัญจากเหตุการณ์ที่ตัวละครต้องเจอกับเรื่องเหนือธรรมชาติ โดยตัวละครคือเด็ก 4 คน ได้พบกระดาษที่เขียนว่าตามหาวิญญาณ เป็นเกมที่คุณเล่นจะต้องเดิมพันชีวิตกับสัมภเวสีหรือผี พวกเขาจึงเล่นเกมนี้โดยตามหาวิญญาณให้ครบ 99 คนภายใน 21 วัน ไม่งั้นมันจะต้องตาย ทั้งหมดจึงต้องไปในทุก ๆ ที่ที่คิดว่ามีผี และต้องเจอกับเรื่องลึกลับน่ากลัว ภายหลังมีเด็กตาย 1 คนจึงต้องหาตัวแทนมาเล่นเกมนี้แทน จะเห็นได้ว่าเนื้อหามีความน่าสนใจ ระทึกขวัญเนื่องจากผู้เขียนใช้คำบรรยายทำให้เห็นภาพอย่างชัดเจนทำให้ผู้อ่านจินตนาการภาพสยดสยองที่เกิดขึ้นในเรื่องได้

9. เรื่องเดอะไวท์โรดภาค 1 เล่ม 1 เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากฉากและพฤติกรรมของตัวละครที่ผู้เขียนจินตนาการขึ้น โดยสร้างให้ตัวละครมีความสามารถพิเศษเช่นใช้พลังต่อสู้กับศัตรู ใช้พลังพิเศษรักษาอาการบาดเจ็บ การใช้พลังจิต และการใช้อาวุธพิเศษเฉพาะบุคคล นอกจากนี้ฉากในเรื่องยังช่วยให้ติดตามอ่านเช่น ฉากในโรงเรียนไวท์โรด ซึ่งเต็มไปด้วยอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีบริเวณกว้างใหญ่ มีทั้งบริเวณที่เป็นโรงเรียน ท่าเรือ สนามบิน และสนามกีฬา ฉากในเกมซึมูเลชันสปีด เป็นเกมที่คุณเล่นจะต้องทำคะแนนโดยการไล่ล่าคู่ต่อสู้ และจากการต่อสู้ในการประลองแท็กทีม ทัวร์นาเมนต์ ซึ่งเป็นการแข่งขันที่ต้องใช้ความเร็วในการเก็บคริสตัลตามคำใบ้และกำจัดฝ่ายตรงข้ามในเวลาเดียวกัน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ให้ความสนุกสนานและส่งเสริมจินตนาการแก่ผู้อ่าน

10. เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินไปกับพฤติกรรมของตัวละครที่ต้องการหาชายหนุ่มซึ่งเป็นเนื้อคู่ จึงไปตามหาในห้างสรรพสินค้าและเธอก็ได้พบกับชายหนุ่มคนหนึ่ง ซึ่งเป็นญาติของเพื่อน ทั้งหมดจึงวางแผนเพื่อที่จะให้เธอได้ใกล้ชิดกับเขา นอกจากนี้ฉากในเรื่องเป็นรีสอร์ทในจังหวัดตราด ผู้เขียนพรรณนาความสวยงามของธรรมชาติเช่นชายหาดซึ่งมีทรายเนื้อละเอียด และแนวปะการังซึ่งยังคงความสวยงามเพื่อให้เข้ากับเรื่องราวความรักของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับฉากและบรรยากาศในเรื่อง

11. เรื่องบอสหน้าตายกะยัยสอองค์ เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากพฤติกรรมของตัวละครคือ เป็นเรื่องราวความรักในที่ทำงานระหว่างโทมัส เจ้านายหนุ่มกับสอองค์ พนักงานสาวที่มีนิสัยมั่นใจในตนเอง กล้าพูด กล้าทำ หลายครั้งที่ทั้งคู่มีปากเสียงกันทำให้โทมัสพอใจในนิสัยนี้ของเธอ จนเกิดเป็นความรู้สึกประทับใจและความรักในที่สุด แต่สอองค์ไม่มั่นใจว่าโทมัสรักเธอหรือไม่ จึงหาทางลองใจโทมัส จึงเกิดเรื่องวุ่นวายตามมาระหว่างคนทั้งคู่ ในที่สุดโทมัสก็สามารถพิสูจน์ให้สอองค์รู้ว่าเขารักเธออย่างไรกับเธอ

12. เรื่องบันทึกลีลามิ ไม่พบคุณค่าด้านความรู้

13. เรื่องปลูกลาง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานไปกับเหตุการณ์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวละคร โดยจากส่วนใหญ่ของเรื่องอยู่ในหมู่บ้านชาวมุสลิมในจังหวัดปัตตานี ตัวละครสำคัญคือสุกรา พัฒนาการสาว และศกร นายตำรวจหนุ่ม ทั้งสองเป็นเพื่อนบ้านในวัยเด็ก เมื่อมาพบกันอีกครั้งต่างจำกันและกันได้ จังหวัดปัตตานีเป็นหนึ่งในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในสมัยนั้นโจรก่อการร้ายยังชุกชุม เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องทำงานอย่างหนัก รวมถึงพัฒนาการประจำหมู่บ้านก็ต้องสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่คนในชุมชนให้เข้าใจว่าพวกเขาก็เป็นคนไทยคนหนึ่งและป้องกันมิให้ชาวบ้านหลงเชื่อพวกโจรก่อการร้าย ผู้อ่านยังได้ขบคิดปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวละครว่า จะช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านได้หรือไม่ อีกทั้งยังให้ความรู้สึกตื่นเต้นในฉากที่มีการไล่ล่าจับคนร้ายและช่วยเหลือตัวประกันด้วย

14. เรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเล่ม 1 ไม่พบคุณค่าด้านความบันเทิง เนื่องจากเป็นการบอกเล่าชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยโบราณ

15. เรื่องยัยตัวแสบหวานใจนายซูเปอร์สตาร์ เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากพฤติกรรมของตัวละครคือ บาร์บี้ นักร้องสาว เธอไม่พอใจที่วงไซโคได้รับความนิยมมากกว่าวงของเธอ บาร์บี้จึงคอยหาเรื่องทำร้ายไอค์ นักร้องนำของวง แต่ทุกครั้งเรื่องที่ทำก็ย้อนกลับมาหาตัวเองสร้างความหงุดหงิดใจให้เธอเป็นอย่างมาก ต่อมาบาร์บี้เข้าใจผิดคิดว่าไอค์เป็นต้นเหตุให้ผู้หญิงคนหนึ่งฆ่าตัวตาย จึงร่วมมือกับน้องสาวของผู้หญิงคนนั้นวางยาพิษไอค์ แต่สุดท้ายบาร์บี้ก็กลับใจเพราะเห็นแก่ความดีที่ไอค์ทำให้เธอ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครทำให้ผู้อ่านรู้สึกขบขันกับการกระทำของบาร์บี้ และติดตามเนื้อเรื่องว่าไอค์จะรอดจากการถูกทำร้ายหรือไม่ และสุดท้ายเรื่องจะลงเอยอย่างไร

16. เรื่องยัยเวอร์จิเนียรักนักเพลย์บอย เป็นเรื่องราวความรักระหว่างริบบิ้นและจีซัส ทั้งสองมีความแตกต่างกันมาก ริบบิ้นเป็นนักเรียนมัธยมซึ่งไม่เคยใกล้ชิดเพื่อนต่างเพศ ส่วนจีซัสเป็นนักดนตรีชื่อดังและมีนิสัยเจ้าชู้ เมื่อทั้งสองพบกันทุกครั้งริบบิ้นต้องปกป้องตัวเองจากการลวนลามจากจีซัส เธอพยายามอธิบายให้เขาฟังว่าการชิงสุกก่อนห่ามเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำ และ

สอนให้เขารู้จักให้เกียรติผู้หญิงมากขึ้น ต่อมาเรบินได้เข้ามาเป็นนักร้องค่ายเดียวกับจีซัส จึงเกิดเรื่องวุ่นวายตามมา ทั้งเรื่องจีซัสหึงหวงเรบิน และมีหญิงสาวมากมายมาตามตื้อจีซัสและทำร้ายเรบิน เนื้อหาให้ความสนุกสนานตรงตามความสนใจของผู้่านที่อยู่ในวัยรุ่น เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักและเรื่องในวงการบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจติดตามอ่าน

17. เรื่องรักเธอชั๊น เป็นเรื่องราวความรักระหว่างเรจิน่าและไบรอัน เรจิน่าย้ายโรงเรียนจากประเทศไทยมาเรียนที่ประเทศอังกฤษ เธอได้นั่งคู่กับไบรอัน ทำให้นักเรียนหญิงคนอื่นที่หมายปองไบรอัน ไม่พอใจเรจิน่า คอยกลั่นแกล้งเธอเสมอ หลายครั้งไบรอันต้องช่วยเรจิน่าด้วยความกล้าหาญที่เห็นเธอร้องไห้ ทำให้ทั้งคู่เริ่มสนิทกันจนเกิดเป็นความรัก สุดท้ายพ่อของเรจิน่าให้เธอกลับไปเรียนต่อที่ประเทศไทย ทั้งสองจึงสัญญาว่าจะรอจนกว่าต่างคนจะเรียนจบและกลับมาพบกันอีกครั้ง เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนาน ชวนติดตามว่าตัวละครจะฝ่าฟันอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้หรือไม่

18. เรื่องรักสุดเซอร์ไพรส์ของชั๊น เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากพฤติกรรมของตัวละครคือเรนโบว์ เธอมีนิสัยโอ้อวดว่าครอบครัวมีฐานะร่ำรวยและเธอยังอวดเพื่อน ๆ อีกว่าเธอเป็นคู่รักของไอค์ นักร้องนำวงไซโค เรนโบว์จึงต้องหาทางเข้าใกล้ไอค์เพื่อที่จะทำความรู้จักเขาให้ได้ จึงทำให้วงไซโคเกิดเรื่องวุ่นวายหลายครั้ง และแทนที่เรนโบว์จะได้สนิทกับไอค์ กลับกลายเป็นที่กระที่ขายของไอค์แทน นอกจากนี้อารมณ์ขันและนิสัยซุ่มซ่ามของเรนโบว์ยังช่วยให้ผู้อ่านสนุกสนานและเบิกบานใจมากยิ่งขึ้น

19. เรื่องรักหวานมันของฉันทันกับนายสุดหล่อ เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความรักระหว่างพี่น้องคือ พี่สุนเจและเฮยอง ความรักระหว่างเพื่อนคือเทพุน มียองและดองวอน และความรักระหว่างหนุ่มสาวคือ เฮยองและเทพุน เรื่องราวความรักของตัวละครมีทั้งสมหวัง และผิดหวัง นอกจากนี้เนื้อเรื่องบางตอนให้ความซาบซึ้งในความรักระหว่างพี่น้องอีกด้วย

20. เรื่องเรื่องของน้ำพุ เนื้อเรื่องให้ความสะเทือนใจ เนื่องจากเป็นข้อความที่แม่เขียนถึงลูกที่เสียชีวิตไปแล้ว แสดงถึงความรัก ความอาลัย ความทุกข์ที่เกิดขึ้นกับแม่ เป็นความรู้สึกผูกพันตามธรรมชาติที่แม่มีต่อลูกโดยทั่วไป จึงทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับเนื้อเรื่องด้วย

21. เรื่องลูกอีสาน เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินจากฉาก บรรยากาศ และพฤติกรรมของตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในภาคอีสาน ตัวละครต้องต่อสู้กับความแห้งแล้ง ทุกข์กันดาร แต่พวกเขาก็มีความสุขตามอัตภาพของตน ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประหลาดใจและสงสัยว่าตัวละครจะฝ่าฟันความยากลำบากที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ อีกทั้งฉากและบรรยากาศในเรื่องก็ช่วยให้เรื่องมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น ฉากที่บรรยายถึงความอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำชีในอดีต บรรยากาศ

ของผู้คนในสมัยก่อนทั้งการแต่งกาย บ้านเรือน ความเชื่อและค่านิยมพื้นบ้านในสมัยนั้นทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงชีวิตชาวชนบทอีสานมากยิ่งขึ้น

22. เรื่องวิวาห์นี้มีรักแท้ เป็นเรื่องราวความรักของพินาถ เธอแต่งงานกับโรม เจ้าของยี่ห้อเสื้อผ้าชื่อดัง เมื่อทั้งคู่ได้ใช้ชีวิตร่วมกัน แทนที่จะสามารถปรับตัวเข้าหากันอย่างคู่สามีภรรยาทั่วไป กลับกลายเป็นว่ามีเรื่องราววุ่นวายตามมาไม่รู้จบเพราะความเข้าใจผิด ฝ่ายพินาถเข้าใจว่าที่โรมขอเธอแต่งงานเพราะต้องการหลอกหนีข่าวว่าเป็นคู่รักกับนฤนาถ น้องชายของเธอ ส่วนโรมก็เข้าใจว่าพินาถต้องการช่วยน้องชายไม่ให้ตกเป็นข่าวกับเขาจึงยอมแต่งงานด้วย กว่ทั้งคู่จะรู้ความรู้สึกของอีกฝ่ายก็เกือบจะสายเกินไป เนื้อเรื่องจึงให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เนื้อเรื่องบางตอนให้ความซาบซึ้งความรักระหว่างพี่น้องอีกด้วย

23. เรื่องสะอึกสะอื้นนักข่าว เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวของปานตะวัน นักข่าวสาวซึ่งได้เปิดโปงธุรกิจผิดกฎหมาย แต่กลายเป็นว่าเธอตกอยู่ในอันตราย และธุรกิจผิดกฎหมายนั้นพัวพันถึงผู้มีอิทธิพลระดับสูงและขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ ปานตะวันได้พบกับประดาบ เจ้าของธุรกิจที่ถูกแอบอ้างจากคนร้ายและเขายังเป็นหน่วยสืบราชการลับเข้ามาสืบคดีนี้ เขาได้ช่วยชีวิตของปานตะวันหลายครั้ง และในที่สุดทั้งสองก็รักกัน จากเนื้อหาทำให้ผู้อ่านได้ขบคิดถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวละคร รวมถึงต้นตอไปกับการเสี่ยงอันตรายซึ่งมีชีวิตเป็นเดิมพันอีกด้วย

24. เรื่องสืบจากศพ ไม่พบคุณค่าด้านความบันเทิงเนื่องจากเป็นการบอกเล่าประสบการณ์ทำงานของแพทย์และส่วนใหญ่สอดแทรกความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์

25. เรื่องสุมเบอร์เลย์เจอร์ก เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากพฤติกรรมของตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวของปลา นักเรียนหญิงคนหนึ่งตั้งใจคบเบอร์โทรศัพท์มือถือผิดเพื่อสุมเบอร์หาคนคุยแก้เหงา ทำให้เธอรู้จักกับโซ นักเรียนชายต่างโรงเรียน ทั้งสองพูดคุยผ่านโทรศัพท์ที่จนกลายเป็นเพื่อนกันและเมื่อได้พบหน้ากันจึงคบหากันอย่างถูรัก เนื่องจากผู้เขียนนำเอาโทรศัพท์มาผูกเป็นเรื่องราว เพราะคนส่วนใหญ่ในสังคมมีโทรศัพท์มือถือใช้ อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่มีตัวละครอยู่ในวัยรุ่นทำให้ผู้อ่านที่อยู่ในวัยรุ่นเกิดความสนใจเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว

26. เรื่องห้าวโมยแห่งบรามอส เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานและตื่นเต้นไปกับฉากและบทบาทของตัวละคร เนื่องจากเป็นเรื่องราวที่ผู้แต่งจินตนาการขึ้นทั้งหมด ทั้งตัวละครที่มีอิทธิพล มีพลังพิเศษ มีอาวุธซึ่งมีอำนาจวิเศษ และมีสัตว์ประจำตัวซึ่งมีความสามารถเช่นกัน โดยเป็นเรื่องราวของเฟรินซึ่งมาสมัครเป็นนักเรียนในโรงเรียนพระราชา จากแผนการขโมยเจ้าชายของพ่อ แต่เมื่อเข้ามาเป็นนักเรียนแล้ว เขาได้พบเรื่องราวลึกลับเกี่ยวกับของวิเศษของโรงเรียนและได้พบกับ

เพื่อนร่วมห้องซึ่งมีความสามารถพิเศษและมีจุดมุ่งหมายในการมาเรียนต่างกัน นอกจากเนื้อเรื่องจะสนุก ตื่นเต้นแล้วผู้อ่านยังได้ขบคิดปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องเช่น คิดและติดตามเนื้อเรื่องว่าใครเป็นผู้ลอบทำร้ายเฟรินและเพื่อน และเฟรินจะคลายคำสาปและกลับกลายเป็นปกติได้หรือไม่

27. เรื่องเหตุเกิดเพราะแสงจันทร์ เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนานจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวละคร โดยเป็นเรื่องราวความรักระหว่างนวีร์และสนิสา นวีร์ให้การช่วยเหลือสนิสาให้มาหลบหนีที่เกาะของเขาเพราะสนิสาเป็นเพื่อนสนิทกับน้องสาวของเขา ภายหลังตำรวจจับสนิสาได้และสืบสวนจนทราบว่าเธอถูกใส่ร้ายและตามจับคนร้ายตัวจริงได้ ในระหว่างที่เกิดเรื่องทั้งสองได้ใกล้ชิดกัน ทำให้วีร์รู้สึกสนใจเธอมากจนเกิดเป็นความรักในที่สุด เนื้อหาบางตอนเกิดความรู้สึกเศร้า จากการตายของน้องชายของสนิสาซึ่งถูกฆาตกรรมอย่างโหดร้าย เพราะเขาเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับขบวนการค้ายาเสพติด และบางตอนให้ความรู้สึกตื่นเต้นจากการไล่ล่าตามจับคนร้ายที่จับสนิสาเป็นตัวประกัน ผู้อ่านจึงเกิดความสนใจที่จะติดตามเนื้อหาและไม่เกิดความเบื่อหน่าย

28. เรื่องอยู่กับกิ้ง ไม่พบคุณค่าด้านความบันเทิงเนื่องจากเนื้อเรื่องเน้นการสอดแทรกคุณธรรมและคติสอนใจจากพฤติกรรมของตัวละคร

29. เรื่องโอบทะเลไว้ด้วยไอรัก เนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลินจากฉากและบทบาทของตัวละคร โดยเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาฝึกงานในฟาร์มหอยมุกแห่งหนึ่ง โดยมีหัวหน้ากลุ่มชื่อนลิน ต่อมาลินได้พบรักกับนายหัวเจ้าของฟาร์ม และในระหว่างการฝึกงานนั้นได้เกิดเรื่องราวทั้งความสุข ความเศร้า และความซาวซึ่งขึ้นกับลินและเพื่อน ๆ ของเธอ นอกจากนี้ผู้เขียนได้บรรยายฉากชายทะเลและฟาร์มหอยมุกได้อย่างสวยงามไม่ทำให้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย

30. เรื่องฮิสทีเรีย หัวใจนี้ไม่มีพอ ไม่พบคุณค่าด้านความบันเทิงเนื่องจากเนื้อเรื่องไม่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ เพราะเป็นเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของผู้หญิงที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายมากมาย จึงก่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นเรื่องเพศก่อนวัยอันควรแก่ผู้อ่านวัยเด็ก

คุณค่าด้านความคิด เป็นข้อคิด คำสอน คำคม หรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่แทรกอยู่ในเนื้อหา ช่วยยกระดับความคิดของผู้อ่าน จากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง

1. เรื่องเกิดเป็นหมอ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการทำงานเป็นหมอ เนื่องจากหมอที่เรียนจบแล้วส่วนใหญ่จะทำงานในเมืองมากกว่าจะยอมเสียสละความสุขสบายในชนบท เพราะเห็นว่าเป็นหมอในเมืองนั้น โก้ หรูและมีเงินมากกว่า ดังนั้นในชนบทจึงขาดแคลนหมอจำนวนมาก ผู้เขียนจึงเสนอข้อคิดว่าทุกคนในสังคมไม่ควรที่จะกอบโกยผลประโยชน์ใส่ตน แต่ควรที่จะรับใช้สังคมเป็นการตอบแทนบ้าง มิฉะนั้นสังคมนั้นก็จะไปไม่รอด และคนในสังคมก็จะไปไม่รอด

นอกจากนี้ในตอนท้ายยังได้สอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่าการที่เรียนจบมหาวิทยาลัยและได้รับปริญญาบัตร ไม่ได้หมายความว่าผู้นั้นจะเป็นคนดีในสังคม แต่สำคัญที่ว่าผู้ที่ได้รับปริญญาบัตรหรือที่เรียกว่าบัณฑิตนั้นได้ทำตัวเป็นประโยชน์แก่สังคมมากน้อยเพียงไร และใบปริญญาบัตรนั้นเป็นเครื่องยืนยันการมีความรู้เท่านั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งยืนยันความดี

2. เรื่องแก้วจอมแก่น ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดแก่เด็ก ๆ เช่นควรเชื่อฟังผู้ใหญ่ เพราะสิ่งที่ผู้ใหญ่ตักเตือนถือเป็นความปรารถนาดี ถ้าไม่ทำตามอาจเกิดเรื่องร้ายกับตัวได้ ในตอนโฮยปวดท้องจริง แก้วแอบกินอมยิ้มที่มีสีสั่นจุฉุดฉาดมาก ทำให้ปวดท้องมาก ทั้ง ๆ ที่แม่เคยเตือนไม่ให้กินแล้วแต่แก้วไม่เชื่อ

3. เรื่องแก้วจอมชน ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดแก่เด็ก ๆ เช่นสอนให้ใช้ชีวิตอย่างมีสติ คือให้รู้จักประมาณระวังเรื่องของการใช้เงิน ในตอนนักสะสม คุณพ่อสอนลูก ๆ ให้รู้จักใช้เงินอย่างอดออม เพราะเงินทองหามาได้ด้วยความยากลำบาก และในตอนลิ้มไป ทั้งแก้วและคนอื่น ๆ ต่างมีนิสัยขี้ลืม คุณแม่จึงสอนแก้วว่า ต้องมีสติอยู่ตลอดเวลาทั้งการพูดและการกระทำ ถ้ารู้ตัวว่าลืมก็ควรหากระดาษหรือสมุดมาจดไว้

4. เรื่องคนอยู่วัด ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดจากชีวิตที่ด้อยดินรนของเด็กวัดว่า ถึงแม้พวกเขาจะมีฐานะไม่ดี ต้องจากบ้านมาอาศัยอยู่วัด และใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่สุขสบายอย่างเด็กนักเรียนอื่นที่มีฐานะดีกว่า แต่พวกเขาก็ยังดิ้นรนขวนขวายเพื่อที่จะมีเงินเรียนหนังสือ เพื่ออนาคตที่ดีของตัวเอง และเมื่อมาอยู่รวมกันในวัดแล้ว สิ่งหนึ่งที่ทุกคนต้องทำคือต้องช่วยเหลือตัวเอง และมีความอดทนในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัว นอกจากนี้ยังมีเรื่องของความมีน้ำใจไมตรีที่เด็กวัดคอยช่วยเหลือกัน หรือแม้แต่เด็กวัดบางคนที่เห็นแก่ตัว เพราะความยากจน และความละโมภอยากได้ของผู้อื่นจนต้องขโมยของอีกด้วย

5. เรื่องคู่กรรม ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องของความรักว่าไม่ควรตั้งทิฐิเข้าหากัน ควรทำดีและแสดงออกต่อคนที่เรารักในขณะที่ยังมีโอกาส เพราะหากปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปจนแก้ไขอะไรไม่ได้แล้ว จะเสียใจและเสียเวลาที่ไม่ได้ทำดีต่อเขาเมื่อเขายังมีชีวิตอยู่

6. เรื่องเจ้าหญิง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน คือสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งมนุษย์พากันวิ่งตามกระแสนิยมหรือกรอบที่สังคมกำหนดขึ้น โดยลืมตัวตนที่แท้จริงของตัวเอง และไม่กล้าที่จะแตกต่างจากคนอื่น ทั้ง ๆ ที่ความแตกต่างนั้นจะทำให้มนุษย์มีคุณค่ามากกว่าความเหมือน เพราะมนุษย์ขาดความมุ่งมั่นและไม่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงปัญหาครอบครัวไทยที่ถูกมักแต่งงานและแยกบ้านออกไปอยู่กลายเป็นครอบครัวเดียวกันมากขึ้น หรือสภาพสังคมปัจจุบันที่คนในสังคมเมืองมักใช้ชีวิตอยู่คนเดียว ทำให้เกิดความเหงาโดยไม่รู้ตัว และปัญหาเรื่องความขัดแย้งในครอบครัวเป็น

ปัญหาที่เกิดจากการกระทำของผู้ใหญ่ แต่เด็กที่อยู่ในสภาพครอบครัวแตกแยกต้องเป็นผู้รับภาระความแตกแยกไว้กับตนเอง ส่งผลต่อสภาพจิตใจและบุคลิกภาพของเด็กด้วย

7. เรื่องฉันอยู่นี้ศัตรูที่รัก ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดที่ไม่ควรตัดสินคุณค่าของคนด้วยระยะเวลาสั้น ๆ แต่ควรใช้เวลาเพื่อเรียนรู้นิสัยใจคอซึ่งกันและกัน ดังเช่นปอล ลูกสุนัขที่แม่ของมันถูกเจ้าหมีดำ สุนัขล่าเนื้อฆ่าตาย ปอลจึงตั้งใจว่าเมื่อโตขึ้นจะฆ่าเจ้าหมีดำเพื่อแก้แค้นให้แม่ ภายหลังเจ้าหมีดำยอมเสียสละชีวิตตัวเองเพื่อช่วยชีวิตปอล ทำให้ปอลได้รู้ว่าตั้งแต่เจ้าหมีฆ่าแม่ของมัน เจ้าหมีดำได้ติดตามปอลมาตลอด เพราะเป็นห่วงที่ปอลต้องใช้ชีวิตอยู่ตัวเดียวโดยไม่มีแม่

8. เรื่องเดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการประพาดิตนว่าจะจัดตัวเองให้อยู่ในประเภทของมนุษย์ชนิดใด จากคำสอนของพระพุทธเจ้าว่า มนุษย์แบ่งเป็นสี่ประเภทเหมือนกับบัวสี่เหล่า ผู้อ่านสามารถนำไปคิดและทราบว่าตัวเองจัดอยู่ในมนุษย์ประเภทใด และนำคำสอนนี้ไปพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

9. เรื่องเดอะไวท์โรดภาค 1 เล่ม 1 ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการนำความสามารถพิเศษของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น จึงจะถือว่าบุคคลนั้นได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่แล้ว แต่ถ้าใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตัวหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนก็ถือว่าความสามารถนั้นไม่ได้มีความหมายใด ๆ เลย

10. เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

11. เรื่องบอสหน้าตายกะยัยสาวก๊ ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

12. เรื่องบันทึกลีลามิ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยลีลามิที่วัดย่านยาวคือ ท่ามกลางเหตุการณ์เลวร้าย ถ้าคนเรามีน้ำใจและมีความสามัคคีกลมเกลียวกันจะทำให้เหตุการณ์เลวร้ายผ่านไปได้ ดังเช่นอาสาสมัครและธารน้ำใจที่ส่งมาถึงผู้ปฏิบัติงานและผู้ประสบภัย เปรียบเสมือนกำลังใจให้แก่พวกเขาทำงานต่อไปได้ แม้ว่าจะเกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินอันมหาศาลจากเหตุการณ์ครั้งนี้ แต่พลังใจที่ยิ่งใหญ่ของคนไทยทำให้ทุกอย่างผ่านไปได้ด้วยดี

13. เรื่องปลูกลง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดหลายข้อตลอดทั้งเรื่อง ได้แก่

13.1 ข้อคิดเรื่องปัญหาความไม่สงบใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ในสมัยก่อนรวมจังหวัดสตูลด้วย) ว่าศาสนามีไว้เครื่องแบ่งเชื้อชาติ แต่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนทำความดีตามหลักศาสนาของตน ดังนั้นการที่จะพัฒนาชาวมุสลิมใน 4 จังหวัดนี้ด้วยการให้การศึกษาและ

การช่วยให้พวกเขามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสำนึกรักบ้านเกิดให้สมกับที่เกิดมาบนผืนแผ่นดินไทยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นคนไทยคนหนึ่ง ซึ่งมีความต่างกันเพียงแค่ศาสนาเท่านั้น

13.2 ข้อคิดในเรื่องความรักว่า ความรักนั้นเป็นของมีค่า แต่ต้องอยู่ในขอบเขตของความควรหรือไม่ควร จะต้องไม่ใช่อารมณ์ตัดสินความรักเพียงอย่างเดียว การแต่งงานหรือคิดจะล้มหัวจมท้ายกับใครก็เช่นกัน ต้องคิดอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจ ความเหมาะสมเป็นเรื่องสำคัญที่สุด บางคนตัดสินเรื่องเหล่านี้ด้วยอารมณ์และความต้องการของตนเอง ไม่สนใจต่อปัญหาที่ตามมา เพราะมนุษย์ยังอยู่ในสังคม ดังนั้นการที่จะทำอะไรควรที่จะสนใจความรู้สึกของคนรอบข้างด้วย

13.3 ข้อคิดในเรื่องการยึดมั่นในคุณค่า ละเว้นความชั่ว เพราะเมื่อเกิดเป็นมนุษย์แล้ว ไม่มีอะไรแน่นอนในชีวิต ผู้ที่ทำความดีก็ควรได้รับผลดี ผู้ทำชั่วก็ควรได้รับผลเช่นเดียวกับการกระทำ ดังนั้นควรที่จะเร่งทำความดีในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่เพื่อเก็บเป็นทุนต่อไป หากหมดลมหายใจแล้ว โอกาสที่จะทำความดีก็หมดไป

13.4 ข้อคิดในเรื่องการเลี้ยงดูลูก จากเรื่องตัวละครสำคัญเป็นลูกของภรรยาของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่ง เขามีปมในใจในเรื่องนี้ฝังแน่นจนโตเป็นผู้ใหญ่ พ่อของเขาไม่เคยใส่ใจเขาและแม่ ให้แต่ที่อยู่อาศัยและอาหารประทังชีวิตเท่านั้น แต่เมื่อเขาโตขึ้นและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน พ่อกลับให้ความสนใจและยกย่องที่เขาเป็นคนเก่ง แต่เขาก็ไม่สนใจพ่อ เช่นเดียวกับที่พ่อไม่เคยใส่ใจเขา จากเรื่องดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหาเรื่องความรักความอบอุ่น และการเลี้ยงดูเด็กว่าควรที่จะให้ความรัก ความอบอุ่นกับเด็กอย่างเต็มที่ ตัวละครในเรื่องเป็นเด็กที่มีความใฝ่ดี เขาก็จะมีความทะเยอทะยานจนตนเองได้ดี แต่ถ้าหากเด็กใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวเป็นข้ออ้างในการขู่เกี่ยวกับอบายมุข ก็อาจเกิดปัญหาตามมาไม่สิ้นสุด

14. เรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเล่น 1 ผู้แต่งสอดแทรกข้อคิดในการดำรงชีวิตของคนในสมัยก่อน คือในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 7 ว่ามีความขยัน อดออม รู้จักทำของไว้ใช้เองเช่น หมอน น้ำอบน้ำปรุงเพื่อเป็นการประหยัด การสอนมารยาทของผู้หญิงว่าต้องอีกทั้งยังได้รับเทคนิคในการสอนลูกหลานให้รู้จักรักษาสีของเสื้อผ้าให้เช่นเด็ก ๆ ได้รับต้นไม้เป็นมรดก เจ้าของต้นไม้สามารถเก็บผลหรือดอกของมันไปขายเพื่อเป็นการสร้างรายได้ การสอนทางอ้อมเช่นนี้ทำให้ลูกหลานรู้จักบำรุงรักษาต้นไม้ รู้จักค้าขายและเก็บออกตั้งแต่ยังเด็ก สิ่งเหล่านี้เมื่อผู้อ่านสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับการดำเนินชีวิตในปัจจุบันที่ต้องประหยัดให้เข้ากับสถานะเศรษฐกิจใน อีกทั้งเนื้อหายังสะท้อนให้เห็นความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่ยังอุดมสมบูรณ์และยัง

สวยงามอยู่ในอดีต ซึ่งปัจจุบันความอุดมสมบูรณ์เหล่านั้นได้สูญหายไปตามความเจริญของเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น

15. เรื่องยัยตัวแสบหวานใจนายซูเปอร์สตาร์ ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

16. เรื่องยัยเวอร์จินปิ้งรักนักเพลย์บอย ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

17. เรื่องรักเธอยัยชี๊เย่ ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

18. เรื่องรักสุดเซอร์ไพรส์ของยัยชี๊โม้ ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

19. เรื่องรักหวานมันของฉันทันกับนายสุดหล่อ ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

20. เรื่องเรื่องของน้ำพุ เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์จริง ผู้เขียนนำเรื่องของน้ำพุลูกชายของเธอ ซึ่งเสพยาเสพติดจนเสียชีวิตมาเผยแพร่เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่ผู้อ่าน และไม่ต้องกรำให้ใครตกเป็นทาสของยาเสพติดดังเช่นน้ำพุ นอกจากนี้เนื้อหายังได้สะท้อนปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว น้ำพุซึ่งอยู่ในวัยรุ่นจึงหันไปคบเพื่อน แต่โชคร้ายที่เพื่อนของเขาชวนให้เขาทดลองสูบบุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ จนถึงเฮโรอีน จากข้อคิดที่ปรากฏจากเรื่องผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตว่าไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะผลที่ตามมาร้ายแรงเกินกว่าความสุขและความคึกคะนองที่ได้รับ

21. เรื่องลูกอีสาน ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการดำเนินชีวิตด้วยความมานะ อุตสาหะต่อสู้กับความยากลำบากและแห้งแล้งด้วยความขยันอดทน นอกจากนี้ยังต้องตั้งใจจนขวนขวายความรู้ใส่ตัว ไม่เกียจงานหนัก และไม่ควรถืออาชีพและธรรมชาติว่าทำให้เราทำงานไม่ได้ แต่ควรต้องเริ่มต้นทำจากตัวเองจึงจะประสบผลสำเร็จ

22. เรื่องวิวาห์นี้มีรักแท้ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในเรื่องการใช้ชีวิตคู่ว่านอกจากจะมีความสนทนา ความสนิทสนม และความผูกพันแล้ว ยังต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ชีวิตคู่จึงจะมีความราบรื่น

23. เรื่องสะอึกรักนักข่าว ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการใช้ชีวิตว่าตัวของตัวเองเท่านั้นที่เป็นผู้กำหนดชีวิตของเราเอง ไม่ควรเชื่อถือโชคชะตาหรือเชื่อถือในพรลิขิตอย่างมกมาย ถึงแม้ว่าโชคชะตาอาจจะมีอิทธิพลบ้างตรงที่ทำให้บุคคลพบเจอเรื่องราวหรือผู้คน แต่เมื่อได้พบแล้วตัวของ

เราจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเองว่าจะดำเนินชีวิตอย่างไร ดังนั้นควรใช้สติปัญญาในการไตร่ตรองถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังสอดแทรกข้อคิดที่สะท้อนปัญหาครอบครัวแตกแยก ซึ่งผู้ที่ได้รับผลจากความขัดแย้งก็คือลูกนั่นเอง เมื่อเด็กโตขึ้นจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีแผลในใจ ถ้าโชคดียิ่งอาจดำเนินชีวิตไปในทางที่ดี แต่ถ้าไม่สามารถประคองชีวิตไปในทางที่เหมาะสม ก็อาจจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่สร้างปัญหาแก่สังคมต่อไป

24. เรื่องสืบจากศพ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดในการเลี้ยงดูลูกดังเช่นคุณแม่ของผู้เขียน ด้วยการปลูกจิตสำนึกในการยึดหลักแห่งความดีโดยมีมือคดิ ความถูกต้อง มีกรอบที่ค่อนข้างเคร่งครัด แต่ขณะเดียวกันก็ปล่อยให้เด็กมีอิสระในสิ่งที่ตนสนใจ อีกทั้งยังต้องปลูกฝังให้เด็กเข้าถึงศาสนาเพื่อจะได้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจต่อไป นอกจากนี้ยังได้สอดแทรกข้อคิดในการใช้ชีวิตให้มีความสุขในตอนท้ายไว้ว่า “ความสุขจะเกิดขึ้นอยู่ที่ใจเรา ไม่ใช่อยู่ที่สิ่งรอบตัว การปรับสิ่งรอบตัวเพื่อให้เรามีความสุขจะยุ่งยากมีปัญหามากมาย มีปัจจัยเกี่ยวข้องของหลากหลาย หันมาจัดการปิดกั้นใจตัวเอง อะไรที่มันรบกวนใจก็เอาไปทิ้งเสีย อะไรที่จะทำให้มีความสุขโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นก็รู้จักทำเองมันยาก แต่อะไรที่ได้มียากมักยั่งยืนนานกว่าแน่นอน” (คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2546, หน้า 105-106)

25. เรื่องสุมเบอร์เลย์เจอร์รัก ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

26. เรื่องหวัชโมยแห่งบารามอสเล่ม 1 ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

27. เรื่องเหตุเกิดเพราะแสงจันทร์ ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดเรื่องผลจากการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งผู้เสพและผู้ค้า ดังเช่นตัวละครในเรื่อง คือการันต์ น้องชายของสนิสา เขาเป็นเด็กวัยรุ่นที่เริ่มจากเป็นผู้เสพและถลำลึกจนกลายเป็นผู้ค้ายาเสพติด ต่อมาเมื่อคิดจะกลับตัวเป็นคนดี กลับถูกขบวนการที่อยู่เบื้องหลังฆ่าตาย อีกคนหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังคือพลตำรวจเอกนิพนธ์ แม้จะเป็นผู้รักษากฎหมาย แต่กลับกลายเป็นผู้ทำความผิด สุดท้ายเขาก็ได้รับผลจากการกระทำคือ ถูกจับและถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย จะเห็นได้ว่าผู้ที่ทำความผิด ไม่ว่าจะมีความดีใหญ่โตหรือเป็นคนธรรมดา ก็ต้องได้รับโทษที่ได้ทำไว้อย่างแน่นอน

28. เรื่องอยู่กับกัง ผู้เขียนสอดแทรกข้อคิดและทัศนคติต่อชีวิตในเรื่องการยึดมั่นในความดี ดังเช่นกังของหยก กังเป็นคนจีนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ยังหนุ่มจนถึงวัยชรา ถึงแม้กังจะเป็นคนจีนแต่เขาก็เข้าใจความเป็นไทยและรักคนไทย ข้อคิดและคำสอนที่กังกล่าวต่อหยกนั้นได้สอดแทรกไว้ในแต่ละบทแต่ละตอนตลอดทั้งเรื่องเช่น ข้อคิดในเรื่องการตอบแทนคุณผู้มี

พระคุณเมื่อมีโอกาสตามกำลังของตน การขยันอดออมเพื่ออนาคต การยอมรับในสภาพและฐานะของตนเองทำให้อยู่อย่างเป็นสุขได้แม้จะยากจน นอกจากนี้ยังมีข้อคิดที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความเป็นไปของชีวิตเช่น “สิ่งที่เห็นเมื่อวานนี้หรือวันนี้ พอถึงพรุ่งนี้มันก็จะเปลี่ยนไป เพียงแต่ช้าหรือเร็วเพียงบางส่วนหรือโดยสิ้นเชิงเท่านั้นเอง ไม่มีใครจะเห็นยวรั้งความเปลี่ยนแปลงไว้ได้” (หยก บุรพา, 2546, หน้า 159) คำสอนของก่งเหล่านี้นั้นเป็นสิ่งที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมดและยังช่วยยกระดับจิตใจของผู้อ่านให้สูงขึ้น

29. เรื่องโอบทะเลไว้ด้วยไอรัก ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

30. เรื่องฮิสทีเรีย หัวใจนี้ไม่มีพอ ไม่พบคุณค่าด้านความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตในเรื่อง

คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาบรรณ เป็นการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นและช่วยให้เกิดแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้อ่าน โดยการสอดแทรกจริยธรรม และคติสอนใจจากความประพฤติดังกล่าวในการทำความดี ความเลว และความถูกต้อง ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดุสหาหะ การประหยัด ความสามัคคี และการยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1. เรื่องเกิดเป็นหมอ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดุสหาหะและเสียสละ ดังเช่นคุณหมอซึ่งได้ไปเป็นแพทย์ประจำชนบทแห่งหนึ่ง ท่านต้องใช้ความบากบั่น อดทน มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือชาวบ้านที่เจ็บป่วย และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของพวกเขาให้ดีขึ้น นอกจากนี้คุณหมอยังมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่คือ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำหน้าที่ มีความพากเพียร และซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าเรื่องส่วนตัว เห็นได้จากการที่คุณหมอมีความคิดที่จะทำหน้าที่แพทย์ชนบท ได้คำตอบแทนน้อยแต่ได้ช่วยเหลือคน ได้มาก แทนที่จะกลับไปเปิดคลินิกในเมือง ซึ่งสามารถทำรายได้มากกว่า

2. เรื่องแก้วจอมแก่น เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณา เช่น ตอนล้อกั้ง แก้วและเพื่อน ๆ ไปล้อกั้งที่ชายหาดแต่ไม่ได้นำไปประกอบอาหาร ปล่อยให้กั้งลอยตายเป็นแพ ถือเป็นการทรมาณสัตว์ เนื้อเรื่องจึงส่งเสริมให้มีความเมตตาต่อสัตว์ ไม่เบียดเบียนชีวิตผู้อื่น

3. เรื่องแก้วจอมซน เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณา เช่น ตอนเรื่องการกิน แก้วได้พบเพื่อนใหม่ต่างโรงเรียนระหว่างทางไปโรงเรียน และได้รู้ว่าเพื่อนใหม่นี้มีฐานะยากจน มีเพียงข้าวเปล่ากับปลาเค็มเป็นอาหารกลางวัน แก้วรู้สึกสงสารและเห็นใจเพื่อนมากจึงแบ่งกับข้าวที่นำมาจากบ้านให้เพื่อนไป

4. เรื่องคนอยู่วัด ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

5. เรื่องคู่กรรม เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณา เช่น ในตอนที่มิเชลหลบหนีทหารญี่ปุ่นเข้ามาแอบในบ้านของอังศุมาลิน เมื่อโกโบรินำทหารมาค้นบ้าน เธอให้ความช่วยเหลือเชลยคนนั้น เพราะเห็นแก่ความเป็นมนุษย์และไม่ยอมที่จะเห็นใครถูกฆ่าตายทั้ง ๆ เธอสามารถช่วยเขาได้

6. เรื่องเจ้าหญิง ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

7. เรื่องฉันอยู่ที่ศัตรูที่รัก เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเสียสละ ในตอนที่เจ้าหมีดำ สุนัขไล่เนื้อยอมสละชีวิตตนเองเพื่อช่วยปอล ลูกสุนัขซึ่งกำลังถูกสุนัขจิ้งจอกทำร้าย ทั้ง ๆ ที่ปอลคิดว่าเจ้าหมีดำเป็นศัตรูของตนมาตลอด แต่เจ้าหมีดำไม่รู้สึกเช่นนั้น มันรู้สึกสำนึกผิดที่ได้ฆ่าแม่ของปอล จึงชดใช้ความผิดด้วยการสละชีวิตของตัวเอง

8. เรื่องเดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

9. เรื่องเดอะไวท์โรดภาค 1 เล่ม 1 ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

10. เรื่องทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

11. เรื่องบอสหน้าตายกะยัยสาวดำ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

12. เรื่องบันทึกลีลามิ เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความเมตตา กรุณา ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดทน และความสามัคคี คุณธรรมทั้งหมดนี้เกิดร่วมในเหตุการณ์หลังคลื่นยักษ์สึนามิถล่ม 6 จังหวัดชายฝั่งอันดามันทำให้มีผู้เสียชีวิตทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ คุณหมอปรัชย์ โรจนสุนันท์เป็นผู้นำหนึ่งที่ได้ลงไปปฏิบัติหน้าที่ในการพิสูจน์ศพและค้นหาเอกลักษณ์ของผู้สูญหาย นอกจากคุณหมอแล้วยังมีอาสาสมัครท่านอื่น ๆ ที่เสียสละเวลาและแรงงานมาช่วยงานคุณหมอโดยไม่หวังผลตอบแทน ทำงานด้วยความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น และความมีน้ำใจไมตรีที่เพื่อนมนุษย์ควรมีให้แก่กัน

13. เรื่องปลากง เนื้อเรื่องส่งเสริมการทำความดีในหลายด้าน ได้แก่เรื่องความเมตตา กรุณา เช่น ในตอนที่สุกรารู้ได้ช่วยเหลือศักดิ์สิทธิ์ อดีตมือขวาของโจรก่อการร้ายในภาคใต้ เพราะเธอเห็นว่าเขาได้รับบาดเจ็บสาหัส เธอจึงช่วยเหลือเขาด้วยการแอบนำยาและอาหารมาให้ป่า จนเขามีอาการดีขึ้น และในตอนที่เราทราบว่ามีแผนตั้งครม.กับวีรยุทธ เธอแสดงความสงสารและเห็นใจมีแผนด้วยการปลอมใจเธอ และเมื่อวีรยุทธเสียชีวิต มีแผนซื้อเงินเสียสัจจนพ่อของเธอคิดว่าเธอถูกผีเข้าและนำหมอมารักษาพิธีขับไล่ผี สุกราก็หาวิธีเพื่อช่วยมีแผนจนสำเร็จ เรื่องความเสียสละ

ดังเช่นศกร เขาเป็นตำรวจหนุ่มที่มีความมุ่งมั่นที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อาชีพตำรวจในสมัยนั้นมีความเสี่ยงอันตรายอย่างมาก ต้องยอมเสียสละความสะดวกสบาย และสละเวลาที่ต้องใช้อยู่กับครอบครัว เรื่องความอดสาเห ดังเช่นศกรและสุกรา ทั้งสองเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำหน้าที่ของตนเองอย่างสุดความสามารถ โดยที่ศกรเป็นตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดทนต่ออุปสรรค และมีความพยายามที่จะปราบปรามผู้ก่อการร้ายให้หมดไป ส่วนสุกราเป็นพัฒนากรซึ่งต้องใช้ความมานะพยายามในการเปลี่ยนความคิดชาวบ้านในเรื่องการดูแลชีวิตความเป็นอยู่ให้ถูกสุขลักษณะ และทำให้ชาวบ้านยอมรับภาษาไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ยาก เพราะพวกเขามีความเป็นอยู่ในลักษณะเดิมมานานแล้ว

14. เรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเล่ม 1 ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

15. เรื่องยัยตัวแสบหวานใจนายซูเปอร์สตาร์ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

16. เรื่องยัยเวอร์จินปิ้งรักนักเพลย์บอย ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

17. เรื่องรักเธอชั่วชี้อยู่ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

18. เรื่องรักสุดเซอร์ไพรส์ของยัยชี้อยู่ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

19. เรื่องรักหวานมันของฉันทกับนายสุดหล่อ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

20. เรื่องเรื่องของน้ำพุ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

21. เรื่องลูกอีสาน เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความอดสาเห ดังเช่นพ่อของคุณ เขาเป็นหัวหน้าครอบครัวที่มีหน้าที่ในการหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องให้แก่คนในครอบครัว แม้ว่าจะอยู่ในชนบทที่แห้งแล้ง และห่างไกลความเจริญ แต่เขาก็ไม่ย่อท้อ พยายามต่อสู้กับความแห้งแล้งด้วยความขยันอดทน และสู้จนหนัก ทั้งการล่าสัตว์ เช่น กิ้งก่า คางคก และการจับปลาเพื่อนำมาเป็นอาหารให้แก่สมาชิกในครอบครัว

22. เรื่องวิวาห์นี้มีรักแท้ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

23. เรื่องสะอึกรักนักข่าว เนื้อเรื่องส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ

ดังเช่นปานตะวัน เธอเป็นตัวอย่างของนักข่าวที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน เสนอข่าวตามความเป็นจริง ไม่ใช้งานนักข่าวในการหาผลประโยชน์ใส่ตน ทั้ง ๆ ที่มีนักข่าวบางคนเขียนข่าวเพื่อหวังผลตอบแทน หรือเขียนข่าวเพื่อให้ร้ายผู้อื่น นอกจากนี้เธอยังมีความรับผิดชอบ และมีความตั้งใจในการทำงาน แม้ว่าจะเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นกับตัวเธอจากข่าวที่เธอนำเสนอ แต่เธอก็ไม่ย่อท้อ ยอมแม้กระทั่งเสี่ยงอันตรายเพื่อให้ได้ข่าวที่เป็นจริง

24. เรื่องสืบจากศพ เนื้อเรื่องส่งเสริมการทำความดีในหลายด้าน ได้แก่ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และความอดสาเห ดังเช่นผู้เขียนคือ แพทย์หญิงคุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ ท่านได้ทำงานด้วยความทุ่มเท เสียสละเวลาส่วนตัว รับผิดชอบต่อหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนี้การที่ผู้เขียนทำงานกับศพมาตลอดระยะเวลาการทำงาน ทำให้ได้ค้นพบสัจธรรมในชีวิต จึงนำสัจธรรมที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตในเรื่องของการยึดมั่น และศรัทธาในความดี เมื่อทำได้ดังนี้แล้ว ชีวิตก็มีความสุข

25. เรื่องสุมเมอร์เลย์เจอร์ก ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

26. เรื่องหวัช โมยแห่งบารามอส เล่ม 1 ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

27. เรื่องเหตุเกิดเพราะแสงจันทร์ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

28. เรื่องอยู่กับกิ้ง เนื้อเรื่องส่งเสริมการทำความดีในหลายด้าน ได้แก่ ความกตัญญู ดังเช่นกิ้งซึ่งได้สอนหยกให้ตอบแทนพระคุณของครูบรรจงตามกำลังและโอกาสที่สามารถทำได้ เพราะครูคอยช่วยเหลือหยกอยู่เสมอ เรื่องการประหยัด เช่นกิ้งสอนให้เฮียเพ็งรู้จักใช้จ่ายเงินแต่พอเพียง รู้จักเก็บออมเงินไว้ภายภาคหน้าจะได้มีเงินทุนไว้สร้างตัวและเป็นที่พึ่งของพ่อแม่ได้ เรื่องความอดสาเห เช่นหยกรู้ว่าเขาและกิ้งมีฐานะยากจน เขาจึงต่อสู้กับความยากจนด้วยความขยัน ตั้งแต่ช่วยงานกิ้งเล็ก ๆ น้อย ๆ รับจ้างปลูกต้นไม้ที่บ้านคุณนายทองห่อ และรับจ้างเลี้ยงหมู

29. เรื่องโอบทะเลไว้ด้วยไอรัก ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

30. เรื่องฮีสทีเรีย หัวใจนี้ไม่มีพ่อ ไม่พบคุณค่าด้านศีลธรรมและจริยธรรมจากพฤติกรรมของตัวละคร

จะเห็นได้ว่าคุณค่าที่ปรากฏจากหนังสือที่เด็กเลือกอ่านนั้น พบเพียงคุณค่าด้านความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ และคุณค่าด้านความคิดรองลงมา ส่วนคุณค่าด้านความรู้และคุณค่าด้านศีลธรรมนั้นพบเป็นส่วนน้อยมาก นอกจากนี้หนังสือบางเล่มปรากฏเพียงคุณค่าด้านความบันเทิง

เท่านั้น เนื่องจากหนังสือที่เด็กเลือกอ่านส่วนใหญ่ให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านมากกว่าสอดแทรกความรู้และคุณธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และจากจำนวนหนังสือทั้ง 30 เล่มมีเพียง 1 เล่มที่ไม่ปรากฏคุณค่าด้านใดเลยคือเรื่องฮิสทีเรีย หัวใจนี้ไม่มีพอ เนื่องจากเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องเล่าจากประสบการณ์จริงของผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งใช้ชีวิตอย่างไม่ถูกต้อง เนื้อหาในเรื่องจึงส่งเสริมให้ผู้อ่านวัยรุ่นนอยากรู้อยากเห็นเรื่องเพศก่อนวัยอันควร อีกทั้งยังมีการใช้คำและมีการบรรยายในเรื่องที่ทำให้เกิดจินตนาการในเรื่องเพศสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมดังนี้

“ระหว่างที่ฉันค่อย ๆ ปลดกระดุมเสื้อเชิ้ตปิงอยู่ เขาก็แสดงท่าทางบางอย่างออกมาให้ฉันรู้ เสียงหายใจถี่ ๆ และลมหายใจที่กระทบกับหน้าอกฉันมันแรงมากจนเดาได้ว่าเขากำลังตื่นเต้น... และเมื่อฉันเลื่อนมือไปปลดเข็มขัดและกำลังจะรูดซิปกางเกงลง มือฉันก็สัมผัสกับความแข็งแกร่งของอะไรบางอย่างได้นั้น

ปิงครางออกมาเบา ๆ เมื่อฉันเชียดไปมาตรงนั้น และเริ่มที่จะปลดเสื้อผ้าของฉันออกบ้าง และเราสองคนก็ไม่เหลืออะไรที่ปกคลุมร่างกาย...ปิงจ้องมองฉันและค่อย ๆ ใช้นิ้วลูบไปตามลำตัวของฉันเรื่อย ๆ แทบจะทุกส่วน ก่อนที่เราสองคนจะจูบกันและสิ่งที่ปิงอยากรู้อยากเห็นก็เกิดขึ้น

ดูปิงจะตื่นเต้นอยู่ไม่น้อย ฉันรับรู้ได้เพราะครั้งแรกของเขาผ่านไปอย่างรวดเร็วมากกว่าที่ควรจะเป็น เขาบ่นกับฉันแล้วว่า “สุดยอด...” แล้วเราก็ก็น้ำด้วยกันต่อ อาจจะเป็นเพราะปิงยังวัยรุ่นอยู่มาก และกำลังสนุกกับสิ่งที่เพิ่งเกิดขึ้น จึงอยากจะลองมันซ้ำแล้วซ้ำอีก...”

(นิรชา เจนวีระนนท์, บรรณาธิการ, 2548, หน้า 77-78)

เปรียบเทียบกลวิธีการประพันธ์ในหนังสือที่ชนะการประกวดกับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน

การเปรียบเทียบกลวิธีการประพันธ์ในหนังสือที่ชนะการประกวดกับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านตามความสนใจนั้น ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบกลวิธีการประพันธ์ในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงเรื่อง ด้านการสร้างฉาก ด้านการสร้างตัวละคร ด้านการสร้างฉาก และด้านบทสนทนา ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบกลวิธีการประพันธ์ในหนังสือที่ชนะการประกวดกับหนังสือที่กลุ่มตัวอย่าง
เลือกอ่าน

กลวิธีการประพันธ์	หนังสือที่ได้รับรางวัล	หนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน
1. ด้านโครงเรื่อง	โครงเรื่องที่แสดงถึงจินตนาการและ ความคิดฝันของตัวละคร และโครง เรื่องที่กล่าวถึงความเป็นอยู่ใน ท้องทุ่ง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	โครงเรื่องที่กล่าวถึงความรัก ระหว่างหนุ่มสาว และ โครงเรื่องที่กล่าวถึงความรัก และการคบเพื่อนในวัยรุ่น
1.1 การเปิดเรื่อง	แบบบรรยาย	แบบบรรยาย
1.2 การดำเนินเรื่อง	-	-
1.2.1 การสร้างความ ขัดแย้ง	ระหว่างมนุษย์กับสาเหตุภายนอก	ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์
1.2.2 เกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง	ผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่อง	ผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่อง
1.2.3 การดำเนินเรื่อง	เล่าเรื่องตามลำดับปฏิทิน	เล่าเรื่องตามลำดับปฏิทิน
1.3 การปิดเรื่อง	แบบหวานชื่นหรือสุขสำเริง	แบบหวานชื่นหรือสุขสำเริง
2. การสร้างตัวละคร	แบบสมจริง	แบบสมจริง
3. การสร้างฉาก	ฉากที่สอดคล้องกับเรื่อง	ฉากที่สอดคล้องกับเรื่อง
4. การสร้างบทสนทนา	ใช้ทุกลักษณะในการแต่ง	ใช้ทุกลักษณะในการแต่ง
5. การใช้ภาษา	-	-
5.1 การใช้คำ	ใช้ทุกลักษณะในการแต่ง	ใช้ทุกลักษณะในการแต่ง
5.2 การใช้ภาษา	ใช้ทุกลักษณะในการแต่ง	ใช้ทุกลักษณะในการแต่ง

จากตารางที่ 2 แสดงถึงหนังสือที่ได้รับรางวัลกับหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านมีความ
แตกต่างและคล้ายคลึงกันดังนี้

1. ด้านโครงเรื่อง ในหนังสือที่ได้รับรางวัลผู้เขียนนิยมใช้โครงเรื่องที่แสดงถึง
จินตนาการและความคิดฝันของตัวละคร ส่วนหนังสือที่เด็กเลือกอ่านผู้เขียนนิยมใช้โครงเรื่องที่
กล่าวถึงความรักระหว่างหนุ่มสาว และโครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักและการคบเพื่อนในวัยรุ่น
นอกจากนี้ผู้เขียนยังใช้โครงเรื่องอื่นอีก 4 โครงเรื่องในหนังสือที่เด็กเลือกอ่านได้แก่ โครงเรื่องแนว

ลึกลับ สยองขวัญ โครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักและการคบเพื่อนของวัยรุ่น โครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักระหว่างหนุ่มสาว และ โครงเรื่องที่สร้างจากชีวิตจริง

1.1 การเปิดเรื่อง ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้การเปิดเรื่องแบบบรรยายเช่นเดียวกัน

1.2 การดำเนินเรื่อง

1.2.1 กลวิธีการสร้างความขัดแย้ง ในหนังสือที่ได้รับรางวัลผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีสร้างความขัดแย้งแบบความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสาเหตุภายนอก ส่วนหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีสร้างความขัดแย้งแบบมนุษย์กับมนุษย์

1.2.2 กลวิธีเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่อง ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีเกี่ยวกับผู้เล่าเรื่องแบบผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องทั้งหมดเช่นเดียวกัน

1.2.3 กลวิธีในการดำเนินเรื่อง ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องแบบลำดับปฏิทินหรือลำดับเหตุการณ์เช่นเดียวกัน

1.3 การปิดเรื่อง ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการปิดเรื่องแบบหวานชื่นหรือสุขสำนึกเช่นเดียวกัน

2. ด้านการสร้างตัวละคร ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการสร้างตัวละครแบบสมจริงเช่นเดียวกัน

3. ด้านการสร้างฉาก ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการสร้างฉากที่สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่องเช่นเดียวกัน

4. ด้านบทสนทนา ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการสร้างบทสนทนาในลักษณะเดียวกัน ได้แก่ บทสนทนาช่วยในการดำเนินเรื่องแทนการบรรยายของผู้เขียน บทสนทนาช่วยแสดงลักษณะนิสัยของตัวละคร บทสนทนาที่สะท้อนขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นของตัวละคร และบทสนทนาที่ให้ข้อคิดคติสอนใจ

5. ด้านการใช้ภาษา ทั้งหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีการใช้ภาษาเช่นเดียวกัน ทั้งการใช้คำและการใช้โวหารและภาพพจน์ดังนี้

5.1 การใช้คำ ได้แก่ คำภาษาปาก คำภาษาถิ่น คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ คำแสดงความรู้สึก และคำภาษาต่างประเทศ มีเพียงคำภาษาปากในหนังสือที่เด็กเลือกอ่านเท่านั้นที่มีส่วนต่างจากคำภาษาปากในหนังสือที่ได้รับรางวัลคือ คำภาษาปากในหนังสือที่เด็กเลือกอ่านนั้นปรากฏคำภาษาปากที่นิยมใช้ในหมู่วัยรุ่น เช่น “โอ้ย ตื่นเต้น ๆ ฮิ้วจ๊วกริ้ว”, “ว้าย! แล้วยัน นั้นอะไรนะ สะหระมาก”

5.2 การใช้โวหารและภาพพจน์ ได้แก่ บรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร อุปมาโวหาร เทศนาโวหาร และบุคลาธิษฐาน

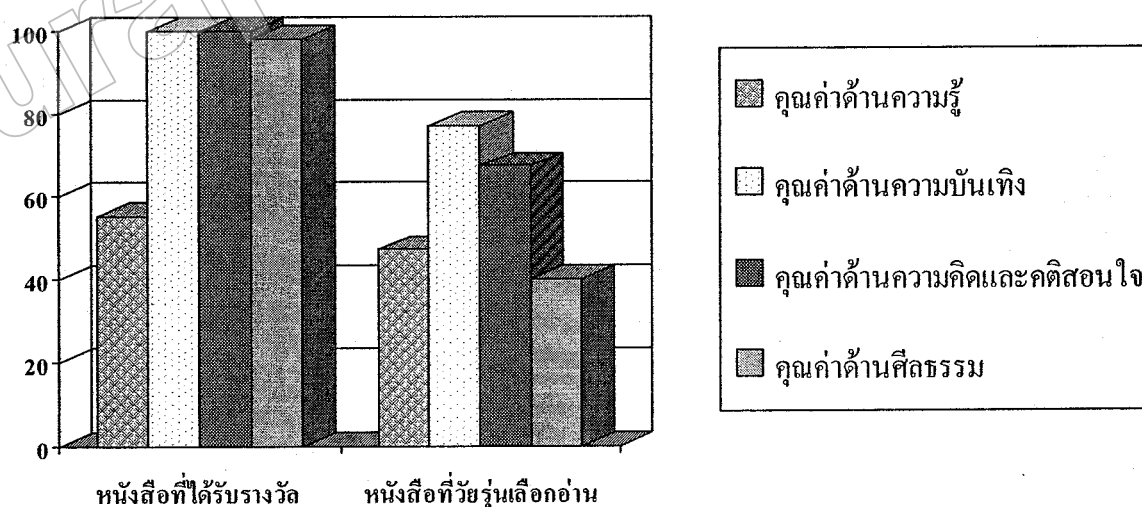
เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ชนะการประกวดกับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน

การเปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ชนะการประกวดกับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านตามความสนใจนั้น ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคุณค่าทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ คุณค่าด้านความรู้ คุณค่าด้านความบันเทิง คุณค่าด้านความคิด และคุณค่าด้านศีลธรรม ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏจากหนังสือที่ได้รับรางวัลกับหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน

คุณค่าที่ปรากฏ	หนังสือที่ได้รับรางวัล		หนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน	
	N = 42	ร้อยละ	N = 30	ร้อยละ
1. คุณค่าด้านความรู้	24	57	15	50
2. คุณค่าด้านความบันเทิง	42	100	23	77
3. คุณค่าด้านความคิด	42	100	20	67
4. คุณค่าด้านศีลธรรม	41	98	12	40

จากตารางที่ 3 สามารถแสดงเป็นแผนภูมิแท่งได้ดังนี้

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน
(แสดงตามค่าร้อยละ)

จากตารางที่ 3 และภาพที่ 1 แสดงว่า

1. คุณค่าด้านความรู้ในหนังสือที่ได้รับรางวัลพบมากกว่าในหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ซึ่งในหนังสือที่ได้รับรางวัลคิดเป็นร้อยละ 57 และหนังสือที่เด็กเลือกอ่านคิดเป็นร้อยละ 50 โดยคุณค่าด้านความรู้ที่พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้รอบตัวทั่วไป ความรู้ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนหรือสังคม ความรู้เฉพาะสาขาวิชาเช่น การแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านกีฬา และความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

2. คุณค่าด้านความบันเทิงในหนังสือที่ได้รับรางวัลพบมากกว่าในหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ในหนังสือที่ได้รับรางวัลคิดเป็นร้อยละ 100 และหนังสือที่เด็กเลือกอ่านคิดเป็นร้อยละ 77 โดยคุณค่าด้านความบันเทิงส่วนใหญ่ให้ความสนุกสนานจากบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับเหตุการณ์ทั้งความสุข ความทุกข์ ความน่าสงสัย ความน่าประหลาดใจ ความซาบซึ้งใจ ความประทับใจ และในบางเรื่องผู้เขียนสร้างฉากขึ้นจากจินตนาการเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น เร้าใจ และเกิดจินตนาการไปกับเรื่องอีกด้วย

3. คุณค่าด้านความคิดในหนังสือที่ได้รับรางวัลพบมากกว่าในหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ในหนังสือที่ได้รับรางวัลคิดเป็นร้อยละ 100 และหนังสือที่เด็กเลือกอ่านคิดเป็นร้อยละ 67 โดยคุณค่าด้านความคิดส่วนใหญ่เป็นข้อคิด คติสอนใจ และแนวทางในการดำเนินชีวิตซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันเช่น เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เรื่องความกล้าที่จะความแตกต่างและไม่ทำตามกระแสสังคมมากเกินไปจนบิดเบือนความเป็นตัวของตัวเอง เรื่องความเจริญทางวัตถุในสังคมเป็นผลให้ความเจริญทางจิตใจของมนุษย์ลดน้อยลง เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เรื่องความอบอุ่นในครอบครัว และเรื่องการเชื่อมั่นในการทำมาหากินโดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นต้น

4. คุณค่าด้านศีลธรรมในหนังสือที่ได้รับรางวัลพบมากกว่าในหนังสือที่เด็กเลือกอ่าน ในหนังสือที่ได้รับรางวัลคิดเป็นร้อยละ 98 และหนังสือที่เด็กเลือกอ่านคิดเป็นร้อยละ 40 โดยคุณค่าด้านศีลธรรมส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่อ่านแล้วสอดแทรกจริยธรรม และสิ่งจรรโลงใจให้แก่ผู้อ่านเช่น สอนแทรกเรื่องความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดสาเห และการศึกษาชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ผลสำรวจการอ่านหนังสือ

ผลสำรวจการอ่านหนังสือจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นวัยรุ่นอายุ 12-18 ปีในจังหวัดชลบุรี จำนวน 364 คน ได้ผลสำรวจดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน เพศ และอายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	N=364	ร้อยละ	N=364	ร้อยละ	N=364	ร้อยละ
12 ปี	3	0.83	7	1.92	10	2.75
13 ปี	16	4.40	39	10.71	55	15.11
14 ปี	27	7.42	63	17.31	90	24.73
15 ปี	17	4.67	43	11.81	60	16.48
16 ปี	18	4.94	49	13.46	67	18.40
17 ปี	26	7.14	30	8.24	56	15.38
18 ปี	16	4.40	10	2.75	26	7.15
รวม	123	33.80	242	66.20	364	100

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวน เพศ และอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 66.20 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 33.8
2. ระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่มากที่สุดคือ อายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.73 อายุ 16 ปีคิดเป็นร้อยละ 18.40 และ อายุ 15 ปีคิดเป็นร้อยละ 16.48 ระดับอายุที่น้อยที่สุดคือ 12 ปีคิดเป็นร้อยละ 2.75

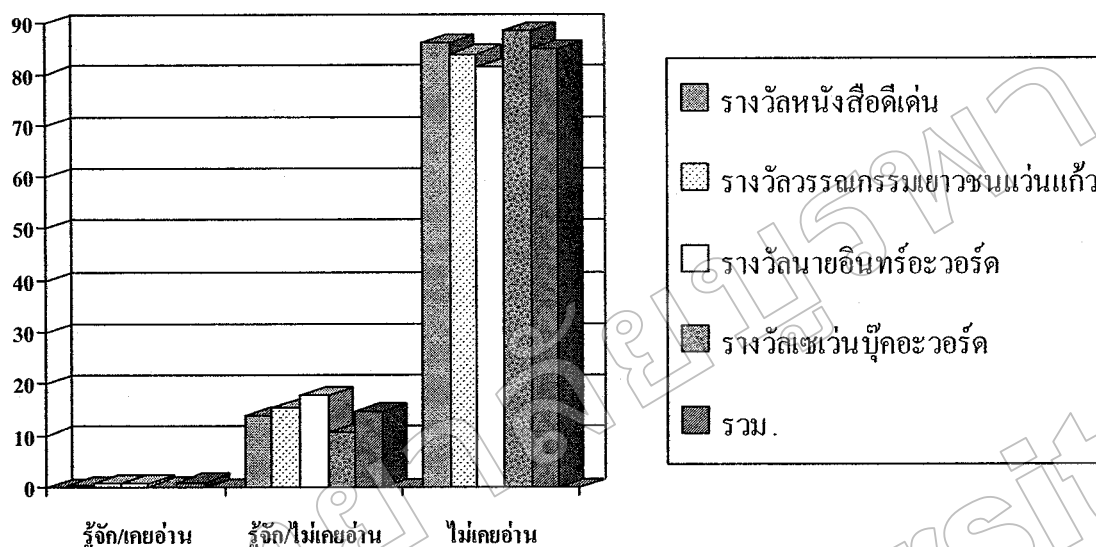
ตารางที่ 5 แสดงผลการสำรวจการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือที่ได้รับรางวัล

รายชื่อหนังสือ	รู้จักและเคยอ่าน		รู้จักแต่ไม่เคยอ่าน		ไม่เคยอ่าน	
	N=364	ร้อยละ	N=364	ร้อยละ	N=364	ร้อยละ
1. รางวัลหนังสือดีเด่น						
1.1 เกวียนเล่มสุดท้าย	1	0.27	66	18.13	297	81.59
1.2 คนตัดไม้	2	0.55	36	9.89	326	89.56
1.3 คุณปู่แวนดาโต	0	0	26	7.14	338	92.86
1.4 เจ้าหนูขลุ่ยผิว	0	0	42	11.54	332	91.21
1.5 ทายาทขนมต้ม	6	1.65	105	28.85	253	69.51
1.6 บ้านนี้มีรัก	4	1.10	69	18.96	291	79.95
1.7 ป้าจ๋า โก้ดีดี นะจ๊ะ	0	0	13	3.57	351	96.43
1.8 พยานปากเอก	3	0.82	104	28.57	257	70.60
1.9 เพื่อนรักริมโขง	1	0.27	53	14.56	310	85.16
1.10 ย่ำสวนป่า	0	0	14	3.85	350	96.15
1.11 สวัสดิ์...ข้างถนน	2	0.55	34	9.34	328	90.11
1.12 สายฝนบนถนนคอนกรีต	0	0	40	10.99	324	89.01
2. รางวัลวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว						
2.1 กระเบนยักษ์คู่อาฆาต	1	0.27	52	14.29	311	85.44
2.2 คำใส	1	0.27	46	12.64	317	87.09
2.3 แจ็ค ฌ ขอบฟ้า	2	0.55	32	8.79	330	90.66
2.4 เจ้าเกอโต้เด็กบ้านคอย	1	0.27	29	7.97	334	91.76
2.5 นีวก้อย นีวโป่ง	4	1.10	65	17.86	295	81.04
2.6 บ้านเรา	0	0	76	20.88	288	79.12
2.7 ใบไม้ในทุ่งหญ้า	1	0.27	80	21.98	283	77.75
2.8 ผีน้อยโลกมายา	3	0.82	69	18.96	292	80.22
2.9 ผู้มาเยือน	6	1.65	87	23.90	271	74.45
2.10 ยายมาลี สัมซ่า ฮ่า..ฮ่า	0	0	41	11.26	323	88.74

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายชื่อหนังสือ	รู้จักและเคยอ่าน		รู้จักแต่ไม่เคยอ่าน		ไม่เคยอ่าน	
	N=364	ร้อยละ	N=364	ร้อยละ	N=364	ร้อยละ
2.11 ลูกแม่น้ำโขง	3	0.82	117	32.14	244	67.03
2.12 โลกใบนี้โคจรรอบกระเพาะ กับหม้อเหล็ก(และต้นไม้ด้วย)	6	1.65	35	9.62	323	88.74
2.13 วันที่โลกไร้แมว	4	1.10	37	10.16	323	88.74
2.14 หมอน้อยกายสิทธิ์	1	0.27	55	15.11	308	84.62
2.15 หัวใจทองในใจเธอ	0	0	24	6.59	340	93.41
3. รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด						
3.1 ครุฑน้อย	2	0.55	45	12.36	317	87.09
3.2 เจ้าชายไมวิเศษ	5	1.37	65	17.86	294	80.77
3.3 เด็กหญิงนางฟ้า	4	1.10	61	16.76	299	82.14
3.4 เด็กหญิงสวนกาแฟ	1	0.27	32	8.79	331	90.93
3.5 ปราสาทกระต่ายจันทร์	4	1.10	69	18.96	291	79.95
3.6 มัจฉาบุญญภัย	0	0	80	21.98	284	78.02
3.7 สัมผัสวัง	3	0.82	101	27.75	260	71.43
4. รางวัลเซเว่นบุ๊คอวอร์ด						
4.1 ณ ที่ซึ่งรุ่งตัดแวง	0	0	25	6.87	339	93.13
4.2 ตะวันทอในทุ่งกว้าง	0	0	44	12.09	320	87.91
4.3 พวกเราไม่ใช่เด็กนะ_ฮับ	0	0	32	8.79	332	91.21
4.4 มลาปรี	0	0	13	3.57	351	96.43
4.5 มือใหม่หัดโอมเพี้ยง	3	0.82	44	12.09	317	87.09
4.6 ยูโตะพลัดถิ่นแห่งท่ายามู	0	0	12	3.30	332	91.21
4.7 แสงทองเหนือขอบฟ้า	0	0	49	13.46	315	86.54
4.8 หมูบินได้	1	0.27	92	25.27	271	74.45

จากตารางที่ 4 สามารถแสดงเป็นแผนภูมิแท่งได้ดังนี้

ภาพที่ 2 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัล (แสดงตามคำร้อยละ)

จากตารางที่ 5 และภาพที่ 2 แสดงว่า

1. หนังสือที่ได้รับรางวัลจำนวน 42 เล่ม มีเด็กวัยรุ่นส่วนน้อยรู้จักและเคยอ่านเพียง 27 เล่มเท่านั้น หนังสือเล่มที่เด็กวัยรุ่นรู้จักและเคยอ่านมากที่สุด 3 เล่มได้แก่ ทายาทขนมต้ม ผู้มาเยือน และโลกใบนี้ โคจรรอบกระต่ายเหล็ก (และต้นไม้ด้วย) คิดเป็นร้อยละ 1.65 รองลงมาคือ เรื่องเจ้าชายไม้วิเศษ คิดเป็นร้อยละ 1.37 นอกจากนี้ยังมีหนังสือที่เด็กวัยรุ่นไม่รู้จักและไม่เคยอ่านเลยถึง 15 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 35.71 ได้แก่ คุณปู่แว่นตาโต, เจ้าหนูขลุ่ยผิว, ป่าจำ ไก่ ตัดดี นะจ๊ะ, ย่ำสวนป่า, สายฝนบนถนนคอนกรีต, บ้านเรา, ยายมาลี สัมผัส อ่า...อ่า, หัวใจทองในใจเธอ, มัจฉาผจญภัย, ณ ที่ซึ่งรู้ตัดแว่น, ตะวันทอในทุ่งกว้าง, พวกเราไม่ใช่เด็กนะ_ฮับ, มลาบรี, ยูโระพลัดถิ่นแห่งท่าขามู และแสงทองเหนือขอบฟ้า จะเห็นได้ว่าจำนวนหนังสือที่เด็กวัยรุ่นรู้จักและเคยอ่านมีถึง 27 เล่ม จากจำนวนหนังสือทั้งสิ้น 42 เล่ม แต่จำนวนเด็กวัยรุ่นที่อ่านหนังสือนั้นมีน้อยมากคือจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 364 คน มีจำนวนเด็กวัยรุ่นที่อ่านหนังสือ 1 เล่มมากที่สุดเพียง 6 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 1.65 และเมื่อจำแนกรางวัลแต่ละรางวัลพบว่า รางวัลนายอินทร์อวอร์ดมีจำนวนหนังสือที่เด็กวัยรุ่นอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาคือรางวัลวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว คิดเป็นร้อยละ 80 รางวัลหนังสือดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 58.33 และรางวัลเชว่นบุ๊คอะวอร์ด คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ

2. มีกลุ่มตัวอย่างรู้จักแต่ไม่เคยอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลคิดเป็นร้อยละ 3.3-32.14 หนังสือเล่มที่กลุ่มตัวอย่างรู้จักแต่ไม่เคยอ่านมากที่สุดคือ ลูกแม่น้ำโขง คิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมาคือ ทายาทขนมต้ม คิดเป็นร้อยละ 28.85 และเล่มที่กลุ่มตัวอย่างรู้จักแต่ไม่เคยอ่านมากที่สุดคือเรื่องยูโซะพลัดถิ่นแห่งท่ายามู คิดเป็นร้อยละ 3.30

3. มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่ไม่รู้จักและไม่เคยอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัล คิดเป็นร้อยละ 67.03-96.43 หนังสือเล่มที่กลุ่มตัวอย่างไม่รู้จักและไม่เคยอ่านมากที่สุดคือ เรื่องป่าจำ ไก่ ตีตตี๋ นะจ๊ะ รองลงมาคือเรื่องมลาปริ คิดเป็นร้อยละ 96.5 และเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างไม่รู้จักและไม่เคยอ่านน้อยที่สุดคือเรื่องลูกแม่น้ำโขง คิดเป็นร้อยละ 67.03 จะเห็นได้ว่าจำนวนหนังสือที่เด็กวัยรุ่นไม่รู้จักและไม่เคยอ่านมากกว่าร้อยละ 90 มีมากถึง 13 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 30.95 ได้แก่ มลาปริ, ป่าจำ ไก่ ตีตตี๋ นะจ๊ะ, ย่ำสวนป่า, หัวใจทองในใจเธอ, ณ ที่รุ่งตัดแวง, คุณปู่แว่นตาโต, เจ้าเกอโคเด็ก บ้านคอย, เจ้าหนูขลุ่ยผิว, พวกเราไม่ใช่เด็กนะ อับ, ยูโซะพลัดถิ่นแห่งท่ายามู, เด็กหญิงสวนกาแฟ, แจ็ค ณ ขอบฟ้า และสวัสดิ์ข้างถนน และเมื่อจำแนกรางวัลแต่ละรางวัลพบว่า รางวัลเชว่นบุ๊คส์ อะวอร์ด มีจำนวนหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างไม่รู้จักและไม่เคยอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ รางวัลหนังสือดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 41.66 รางวัลวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว คิดเป็นร้อยละ 20 และรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด คิดเป็นร้อยละ 14.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงประเภทของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน

ประเภทหนังสือ	จำนวนชื่อเรื่อง
1. หนังสืออ่านนอกเวลา	8
2. หนังสือที่เด็กเลือกอ่านตามความสนใจและเลือกซ้ำเล่มกัน	22
3. หนังสือที่เด็กเลือกอ่านตามความสนใจโดยไม่ซ้ำเล่มกัน	133
รวม	163

จากตารางที่ 6 แสดงประเภทของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน เลือกอ่านหนังสือทั้งสิ้น เล่ม คือมีทั้งหนังสือที่มีการเลือกอ่านซ้ำเล่มและไม่มีการเลือกอ่านซ้ำเล่มกัน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิดในการสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างได้อ่าน ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบรายชื่อหนังสือได้ไม่จำกัด ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คน จึงสามารถเลือกตอบรายชื่อหนังสือได้มากกว่า 1 เล่ม โดยรายชื่อหนังสือที่ได้

แบ่งเป็นหนังสือที่ได้รับความนิยมคือมีผู้อ่านซ้ำกันจำนวน 30 เล่ม ได้แก่ หนังสืออ่านนอกเวลา จำนวน 8 เล่มและหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจจำนวน 22 เล่ม รวมถึงหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจและไม่ซ้ำเล่มกันจำนวน 132 เล่ม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำเนื้อหาโดยย่อและวิเคราะห์กลวิธีการประพันธ์และคุณค่าที่ปรากฏจากวรรณกรรมเฉพาะหนังสือที่มีการเลือกอ่านซ้ำเล่มกันคือ หนังสืออ่านนอกเวลาจำนวน 8 เล่ม และหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจและเลือกซ้ำเล่มกันจำนวน 22 เล่ม รวมทั้งสิ้น 30 เล่มเท่านั้น ซึ่งรายชื่อหนังสือที่เด็กเลือกอ่านทั้งหมด 162 เล่มจะแสดงในตารางที่ 7 ตารางที่ 8 และตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงรายชื่อหนังสืออ่านนอกเวลาที่กลุ่มตัวอย่างอ่านซ้ำแล้วกันและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ

รายชื่อหนังสือ	จำนวนการอ่านซ้ำ		ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ
	N = 364	ร้อยละ	
1. ฉันอยู่นี้ศัตรูที่รัก	25	6.86	เนื้อหาแฝงแง่คิด, มีทั้งอารมณ์เศร้า และสนุก
2. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก	25	6.86	ได้รู้เรื่องราวของคนในสมัยก่อน, ให้ข้อคิดเรื่องความขยัน อดออม
3. คนอยู่วัด	22	6.04	มีคติสอนใจให้รู้จักความอดทน, ได้เรียนรู้เรื่องราวในวัดมากขึ้น
4. ลูกอีสาน	21	5.76	ได้รู้เรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของคนในภาคอีสาน, สอดแทรกข้อคิดเรื่องความขยัน อดทน
5. ปุลาบง	18	4.94	ตัวละครเป็นตัวอย่างของความเสียสละเพื่อส่วนรวม
6. เรื่องของน้ำพุ	17	4.67	ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องขสพติด, เป็นตัวอย่างสะท้อนปัญหาวัยรุ่น ครอบครัวและสังคม
7. เกิดเป็นหมอ	12	3.29	สนุก, ได้รู้วิถีการทำงานของคนหมอที่ดีในชนบท
8. อยู่กับกัง	12	3.29	สอนให้เป็นคนดี ขยัน อดทน

จากตารางที่ 7 แสดงรายชื่อหนังสืออ่านนอกเวลาที่กลุ่มตัวอย่างอายุ 12-18 ปี จำนวน 364 คน ได้อ่านหนังสือนอกเวลาตามที่โรงเรียนกำหนดจำนวน 8 เล่ม ในแต่ละชื่อเรื่องมีจำนวนผู้อ่านแตกต่างกันไม่มากนัก โดยเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างอ่านมากที่สุดคือ เรื่องฉันอยู่นี้ศัตรูที่รัก และเรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก คิดเป็นร้อยละ 6.86 รองลงมาคือเรื่องคนอยู่วัด คิดเป็นร้อยละ 6.04 และเรื่องที่มีกลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านน้อยที่สุดคือเรื่องอยู่กับกิ้ง คิดเป็นร้อยละ 3.29

ตารางที่ 8 แสดงรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจซ้ำเล็กน้อยและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ

รายชื่อหนังสือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ
	N = 364	ร้อยละ	
1. เดอะไวท์โรด	45	12.36	เป็นเรื่องแนวแฟนตาซีทำให้เนื้อหาสนุกน่าติดตาม
2. หัวขโมยแห่งบารามอส	30	8.24	ให้ความเพลิดเพลิน
3. เจ้าหญิง	15	4.12	เนื้อหาสนุกและแปลก, ให้ข้อคิด
4. ฮิตที่เรียหัวใจนี้ไม่มีพอ	12	3.29	ได้รู้เรื่องราวที่ไม่เคยรู้
5. แก้วจอมแก่น	11	3.02	เนื้อหาสนุกสนานสอดแทรกความรู้
6. ยัยเวอร์จินปิ้งรักนักเพลย์บอย	11	3.02	ให้ความเพลิดเพลิน
7. สุ่มเบอร์เลยเจอรัก	9	2.47	ให้ความเพลิดเพลิน
8. เดอะเกม เกมร้อยวิญญาน	6	1.64	สนุก, ตื่นเต้นน่าติดตาม, สยองขวัญ
9. โอบทะเลไว้ด้วยไอรัก	6	1.64	ให้ความเพลิดเพลิน
10. แก้วจอมชน	5	1.37	เนื้อหาสนุกสนานสอดแทรกความรู้
11. คู่กรรม	5	1.37	ให้ความเพลิดเพลิน, มีความรักที่ลึกซึ้งกินใจ, ผู้เขียนผูกเรื่องสงครากับความรักได้ดี
12. บันทึกสี่นงมิ	5	1.37	เนื้อหาสะท้อนความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
13. ยัยตัวเสบหวานใจซูเปอร์สตาร์	5	1.37	ให้ความเพลิดเพลิน
14. ลีปจากศพ	5	1.37	ให้ความรู้เรื่องนิติวิทยาศาสตร์, ให้ข้อคิดเรื่องการทำความดี

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายชื่อหนังสือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ
	N = 364	ร้อยละ	
15. รักเธอ ยี่สิบแปด	4	1.09	ให้ความเพลิดเพลิน
16. รักสุดซอร์ไพรส์ของยัยซี่ไม่	4	1.09	ให้ความเพลิดเพลิน
17. วิวหนี่มีรักแท้	3	0.82	ให้ความเพลิดเพลิน
18. สะดุดรักนักข่าว	3	0.82	ให้ความเพลิดเพลิน
19. เหตุเกิดเพราะแสงจันทร์	3	0.82	ให้ความเพลิดเพลิน
20. ทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า	3	0.82	ให้ความเพลิดเพลิน, สอดแทรกความรู้เรื่องการทำประมง
21. บอสหน้าตายกะยัยสาวกั้	3	0.82	ให้ความเพลิดเพลิน
22. รักหวานมันของฉันกับนายสุดหล่อ	3	0.82	ให้ความเพลิดเพลิน

จากตารางที่ 8 แสดงรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจและเลือกซ้ำ
 เล่นกันพบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 12-18 ปี จำนวน 364 คน เลือกอ่านหนังสือซ้ำเล่มกันจำนวน 22 เล่ม
 โดยรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างนิยมอ่านมาก คือเรื่องเดอะไวท์โรด คิดเป็นร้อยละ 12.36 รองลงมา
 คือเรื่องหวัช โมยแห่งบารามอส คิดเป็นร้อยละ 8.24 และเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านซ้ำกันน้อย
 ที่สุดคือเรื่องรักหวานมันของฉันทกับนายสุดหล่อ คิดเป็นร้อยละ 0.82 นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าความ
 คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือที่เลือกอ่านเองตามความสนใจ มิใช่หนังสือที่ทางโรงเรียน
 บังคับให้อ่านนั้น ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าได้รับเนื้อหา
 สารที่เป็นความรู้หรือข้อคิด คติสอนใจจากหนังสือ

จากจำนวนหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านซ้ำเล่มกันทั้งหมด 30 ชื่อเรื่อง สามารถนำมา
 จัดกลุ่มประเภทของหนังสือได้ดังนี้

1. นวนิยายรัก ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

1.1 นวนิยายรักในวัยรุ่น มีจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ ยัยตัวแสบหวานใจซูเปอร์สตาร์,
 ยัยเวอร์จิ้นปิ้งรักนักเพลย์บอย, รักเธอยัยจี๊แย, รักสุดเซอร์ไพรส์ของยัยจี๊ม่, รักหวานมันของฉันทกับ
 นายสุดหล่อ, สุ่มเบอร์เลยเจอรัก

1.2 นวนิยายรักทั่วไป มีจำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ ลูกกรรม, ทะเลหัวใจที่ปลายฟ้า,
 บอสหน้าตาจะยัยสาวจ๋า, วิว้าห์นี้มีรักแท้, สะดุดรักนักข่าว, เหตุเกิดเพราะแสงจันทร์, โอบทะเลไว้
 ด้วยไอรัก

2. หนังสือแนวแฟนตาซี เหนือธรรมชาติและการผจญภัย มีจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่
 เจ้าหญิง, เดอะไวท์โรด, หวัช โมยแห่งบารามอส

3. หนังสือสารคดี ซึ่งเป็นสารคดีที่สอดแทรกความรู้ด้านอาชีพ มีจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่
 บันทึกสินามิ, สืบจากศพ

4. หนังสือแนวลึกลับ สยองขวัญ มีจำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ เดอะเกม เกมร้อยวิญญาณ

5. หนังสือที่มีเนื้อหาจรรโลงใจ มีจำนวน 10 เรื่อง ได้แก่ เกิดเป็นหมอ, แก้วจอมแก่น,
 แก้วจอมชน, คนอยู่วัด, ฉันทอยู่ที่ศัตรูที่รัก, ปลาทอง, ลูกอีสาน, เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก, เรื่องของน้ำพุ
 และอยู่กับกัง

6. หนังสือที่มีเนื้อหาไม่จรรโลงใจ มีจำนวน 1 เรื่อง ได้แก่ ฮีตที่เรีย หัวใจนี้ไม่มีพ
 (เนื่องจากมีเนื้อหาที่ชกุงทำให้เด็กอยากรู้อยากเห็นเรื่องเพศก่อนวัยอันควร)

ตารางที่ 9 แสดงรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจและเลือกไม่ซ้ำเล่มกัน
(โดยแยกตามประเภทของเนื้อหา)

ประเภทเนื้อหา	ชื่อเรื่อง	ผู้ประพันธ์	ปีพิมพ์
1. นวนิยาย	1.1 กระต่ายหลงจันทร์	โสภิี พรรณราย	2546
	1.2 กระต่ายในเงาจันทร์	นราเกศต์	2548
	1.3 กรุงแตก	หลวงวิจิตรวาทการ	2514
	1.4 เก็บรักไว้...ได้ผืนดิน	ฟ้าปรายฝน	2548
	1.5 ขอรักเธออีกครั้งจะได้ไหม	ไซเพีย	2548
	1.6 ขอโทษครับผมเป็นมาเฟีย	ฟองฟาง	2548
	1.7 ขอเพียงใจจันทร์	ยายยู่ย	2548
	1.8 ความทรงจำแห่งรัก	ชินทัย	2548
	1.9 ความรักรสไอศกรีม	ญาณิน	2548
	1.10 คำพิพากษา	ชาติ กอบจิตติ	2547
	1.11 คือทุกสิ่งเพื่อเธอ	อโนทัย	2547
	1.12 คือเธอ	พิมพ์พัทธ์	2548
	1.13 คือหัตถ์ครองพิภพ	น้ำอบ	2539
	1.14 เงาใจ	ชูวงศ์ ฉายะจินดา	2544
	1.15 จอมปราชญ์จอมราชัน	โอชาเก้า	2548
	1.16 จูบครั้งแรก...ขอให้เป็นเธอ	ชีวะเวอร์ริง	2548
	1.17 เจ้าหญิงตัวร้ายกับนายจอมเวทย์	ไซเรนน่า	2548
	1.18 เจ้าหญิงในดวงใจ	พีฟ้า	2548
	1.19 ช็อค	ประภัสสร เสวิกุล	2545
	1.20 เซอร์รี่หวานกับนายกะล่อน	พรานน้ำค้าง	2548
	1.21 ณ ที่ปลายฟ้าจรดพื้นน้ำ	ลิปีการ์	2547
	1.22 ดอกแก้วการะบูนหิน	แก้วแก้ว	2548
	1.23 ดอกไม้เล่าเรื่อง	ปริญญ์	2548
	1.24 ดอกไม้ในป่าหนาว	ปิยะพร ศักดิ์เกษม	2542
	1.25 ค้างคาวหลุ่ย	ลักษณวดี	2544
	1.26 เด็กหนุ่มหน้าใสหัวใจซาตาน	สวอนแมนแห่งไอริส	2548

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเภทเนื้อหา	ชื่อเรื่อง	ผู้ประพันธ์	ปีพิมพ์
1. นวนิยาย	1.27 ใต้ฟ้าพร่างดาว	ยายย้อย	2548
	1.28 ทวิภพ	ทมนันตี	2532
	1.29 ทะเลนี้มีรัก	เด็กทะเล	2546
	1.30 ทางเดินแห่งรัก	วลีวิไล	2548
	1.31 TSUYU...คือฤดูฝนของหัวใจ	เด็กทะเล	2547
	1.32 นมัสเตความรัก	ปริญญ์	2548
	1.33 นิกกับพิม	พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดี รังสิต	2512
	1.34 นิราศสองภพ	จฺจนา-นวลดี	2545
	1.35 น้ำใสใจจริง	ว.วินิจัยกุล	2536
	1.36 ในฝัน	โรสลาเรน	2546
	1.37 บ้านร้อยดอกไม้	ปิยะพร ศักดิ์เกษม	2546
	1.38 บ้านไร่ปลายเมฆ	กิริติ ชนา	2547
	1.39 บุญบาร้อยรัก	นราเกตุต์	2548
	1.40 ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่	วัธนา บุญยัง	2543
	1.41 ปฏิบัติการป่วนหัวใจขัยจอมเซ่อ	หนุ่มกรุงโซล	2548
	1.42 ปฏิบัติการรักฉบับนางฟ้า	นายน้อย	2547
	1.43 ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน	วินทร์ เลียววาริน	2540
	1.44 ปิ้งรักร้ายนายตัวแสบ	เจ้าหญิงผู้เลอโฉม	2548
	1.45 ปีกแดง	วินทร์ เลียววาริน	2545
	1.46 เปรี้ยว ๆ ของเสียงมาลูนรัก	พรานน้ำค้าง	2548
	1.47 ผมรักสาวไฮสกูล	โมโมโกะ	2548
	1.48 เพชรพระอุมา	พนมเทียน	2547
	1.49 เพลิงพายุ	พลอยน้ำผึ้ง	2535
	1.50 ฟ้ากระจ่างดาว	กิ้งกัตร	2548
	1.51 มหารानी	ลักขณวดี	2544

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเภทเนื้อหา	ชื่อเรื่อง	ผู้ประพันธ์	ปีพิมพ์
1. นวนิยาย	1.52 มาเฟียที่รัก	นุ้ผักบุ้ง	2548
	1.53 Miracle...ปาฏิหาริย์นี้แค่เธอ	อัญชรี	2548
	1.54 ยิ่งเกลียด(เธอ)ยิ่งเจอรัก	คิตภา	2548
	1.55 รักนี้เปรี้ยวบาดจิต หวานบาดใจ	ผักบุ้ง	2548
	1.56 รักสุด ๆ หยุคไม่อยู่	มิถุนา	2548
	1.57 รักใสใสของยัยตัวแสบ	ทิวลิปสีฟ้า	2548
	1.58 รักไม่ได้ตั้งใจของยัยซินเดอเรลล่า	เจ้าปลาน้อย	2548
	1.59 รากนครา	ปิยะพร ศักดิ์เกษม	2543
	1.60 ร้ายสุดชั่วชั่วสุดขีด	ไบสน	2548
	1.61 เรือกระดาษ	ประภัสสร เสวิกุล	2543
	1.62 เรือนไม้สี่เบง	ว.วินิจฉัยกุล	2544
	1.63 ล่องไพร	น้อย อินทนนท์	2540
	1.64 ลอดลายมังกร	ประภัสสร เสวิกุล	2543
	1.65 สะดุดรักสาวนักสู้	เจ้าหญิงผู้เลอโฉม	2548
	1.66 สายโลหิต	โสภาค สุวรรณ	2538
	1.67 สาวน้อยในตะเกียงแก้ว	โสภิี พรรณราย	2545
	1.68 สาวเปื้อนเจอรักไม่ธรรมดา	ปลาน้อยร้อยชั่ง	2548
	1.69 สาวสุดเซอร์กับโปรแกรมเมอร์	สิรินดา	2548
	1.70 สาวใสตัวดีกับหนุ่มเกาหลี	หนุ่มกรุงโซล	2548
	1.71 สี่แผ่นดิน	ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	2531
	1.72 หนึ่งในร้อย	ดอกไม้สด	2541
	1.73 หนุ่มน้ำพริกเผากับสาว	มดตะนอย	2548
	1.74 หลายชีวิต	ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	2543

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเภทเนื้อหา	ชื่อเรื่อง	ผู้ประพันธ์	ปีพิมพ์
1. นวนิยาย	1.75 หัวใจชายหนุ่ม	พระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	2517
	1.76 หัวใจสั่งให้รัก	ศิริวรา	2548
	1.77 หาดทรายหนุ่มจี๋ฝั่งบตที่หนึ่ง ของความรัก	ยายฮุย	2548
	1.78 อมตะ	วิมล ไทรนันทนวล	2543
	1.79 Itoshii hito สุดที่รักของหัวใจ	เด็กทะเล	2548
	1.80 Aroma...กลิ่นอุ่นหัวใจ	อัญชรี	2548
	1.81 โอ้โอความรัก	โอ้โห	2547
	1.82 ไอศกรีมรัก	วลีวิไล	2548
	1.83 แสงจันทร์ซัมเมอร์	ทวิลิปส์ฟ้า	2548
2. เรื่องสั้น	2.1 ก่อกองทราย	ไพฑูรย์ รัชญา	2530
	2.2 ครอบครัวกลางถนน	ศิลา โคมฉาย	2546
	2.3 ซอยเดียวกัน	วณิช จรุงกิจอนันต์	2542
	2.4 ถนนนี้กลับบ้าน	ไพฑูรย์ รัชญา	2536
	2.5 เพ(ร)าะรัก	กุดจี	2538
	2.6 สฟ้างบ้าน	สรจักร	2536
	2.7 สฟ้ายรถ	สรจักร	2546
	2.8 สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน	วินทร์ เลียววาริน	2543
	2.9 หนึ่งวันเดียวกัน	วินทร์ เลียววาริน	2544
	2.10 หันหน้าเข้าหากัน	ต้นกล้า นัยนา	2546
	2.11 เหตุเกิดในเมืองหลวง	สิงห์เทพ	2546
	2.12 เหมือนแสบบับสมบุญ	อาจินต์ ปัญจพรรค์	2548
	2.13 เหมือนทะเลมีเจ้าของ	อัศศิริ ธรรมโชติ	2548
	2.14 อาเพศกำสรวล	วินทร์ เลียววาริน	2546
3. วรรณกรรมเยาวชน	3.1 เจ้าชายไม้พุด	ปรีดา อัครจันทโชติ	2548
	3.2 เจ้าชายไม้วิเศษ	ปรีดา อัครจันทโชติ	2548

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเภทเนื้อหา	ชื่อเรื่อง	ผู้ประพันธ์	ปีพิมพ์
3. วรรณกรรมเยาวชน	3.3 เจ้าตัวน้อยของแม่จ๋า	วดีลดา เพียงศิริ	2542
	3.4 เด็กหญิงนางฟ้า	คาราราย	2548
	3.5 ทายาทขนมต้ม	จิต ชยากร	2547
	3.6 บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย	ชมัยกร แสงกระจ่าง	2540
	3.7 ใบไม้ในทุ่งหญ้า	วันทนี วิบูลศิริ	2547
	3.8 ปราสาทกระต่ายจันทร์	จันทร์เจ้า	2545
	3.9 มือใหม่หัดโอบอ้อม	กิตติ	2544
	3.10 โลกของจอม	ทินกร หุตางกูร	2546
	3.11 โลกใบนี้โคจรรอบกระเพาะ เหล็ก(และต้นไม้ด้วย)	คณา คชา	2546
	3.12 วันที่โลกไร้แมว	สุริยัน สุคศรีวงศ์	2546
	3.13 สัมผัสวัง	ดาวกระจาย	2548
4. จรรโลงใจและ ให้ข้อคิด	4.1 คุณทองแดง	พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช	2546
	4.2 ฉันมีความสุข	ต้นกล้า นัยนา	2545
	4.3 เณรพยอมจอมขี้ขลาด	พระพยอม กัลยาโณ	2548
	4.4 บันทึกเพื่อนชีวิตใหม่	เสรี พงศ์พิศ	2540
	4.5 ใบไม้ที่หายไป	จิระนันท์ พิตรปรีชา	2532
	4.6 ปลาที่ว่ายในสนามฟุตบอล	วินทร์ เลียววาริน	2548
	4.7 พระคุณแม่	พระมหาประมวณโกวิโก	2546
	4.8 เพียงความเคลื่อนไหว	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	2535
	4.9 รอยเท้าเล็กๆ ของเราเอง	วินทร์ เลียววาริน	2548
	4.10 ห้องนั่งเล่นของความคิด	ลูกปัด	2548
5. ชีวิตประวัติกุศล และประสบการณ์ชีวิต	5.1 ก็แค่อกหัก	กนกพร พงศ์ทัต	2547

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ประเภทเนื้อหา	ชื่อเรื่อง	ผู้ประพันธ์	ปีพิมพ์
5. ชีวิตประวัติกุศลและ ประสบการณ์ชีวิต	5.2 คำสารภาพสุดท้ายจาก นักโทษแดนประหาร	ยุทธ บางขวาง	2546
	5.3 หม้ามุกเบิก	เพชรทาย วงษ์คำเหลา	2548
	5.4 หักหลังผู้ชาย	กึกกะจิบ	2547
	5.5 หะ... โหม่งมาแว้วว	เนตรนภา แก้วแสงธรรม และ งามอาจ สุวรรณโชติ, ผู้เรียบเรียง	2548
	5.6 เรื่องเล่าสาวไซค์ไลน์	บุ๊คกิ้ง	2548
6. ศาสนาและความเชื่อ	6.1 เกิดแต่กรรม แม่ชีชนพร	บุรพา ผดุงไทย	2548
	6.2 ชีวิตหลังความตาย	กิริติพร การนต์พิทักษ์	2544
	6.3 ตายแล้วไปไหน	บุญเสมอ แดงสังวาลย์	2548
	6.4 ผี... สีนามิ	ไพฑูรย์ ยอศรี	2548
	6.5 เสียคนตายไม่ได้อ่าน	ดั่งตฤณ	2547
7. ความรู้รอบตัว	7.1 ชีวิตต้องสู้	กรมวิชาการ	2539
	7.2 มหาลัยเหมืองแร่	ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา, บรรณาธิการ	2548

จากตารางที่ 9 แสดงรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจโดยไม่ซ้ำเล่ม
กันจำนวน 133 เล่ม สามารถจำแนกตามประเภทได้ 7 ประเภทคือ นวนิยาย, เรื่องสั้น, วรรณกรรม
เยาวชน, จรรโลงใจและให้ข้อคิด, ชีวิตประวัติกุศลและประสบการณ์ชีวิต, ศาสนาและความเชื่อ
และความรู้รอบตัว โดยประเภทของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างสนใจอ่านมากที่สุดคือนวนิยาย
รองลงมาคือเรื่องสั้น และวรรณกรรมเยาวชน ตามลำดับ ส่วนประเภทที่กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจ
ในการอ่านน้อยที่สุดคือหนังสือที่ให้ความรู้รอบตัวด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 10 วิธีการได้มาของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน

วิธีการได้มาของหนังสือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
	N = 364 คน	ร้อยละ
1. ยืมจากห้องสมุดโรงเรียน	112	30.77
2. ซื้อด้วยตนเอง	102	28.02
3. ยืมจากเพื่อน	67	18.41
4. เช่าจากร้านเช่าหนังสือ	24	6.59
5. อาจารย์บังคับให้อ่าน	23	6.32
6. ผู้ปกครองจัดหาให้อ่าน	19	5.22
7. อาจารย์แนะนำให้อ่าน	17	4.67
8. ผู้ปกครองบังคับให้อ่าน	0	0
9. ยืมจากห้องสมุดประชาชน	0	0
10. ยืมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย	0	0
รวม	364	100

จากตารางที่ 10 แสดงว่าเด็กวัยรุ่นอายุ 12-18 ปี ยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมาคือ ซื้อด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 28.02 และยืมจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 18.41 ส่วนวิธีที่ไม่พบคือ ผู้ปกครองบังคับให้อ่าน ยืมจากห้องสมุดประชาชน และยืมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ประเภทของวรรณกรรมไทยที่เด็กต้องการอ่าน

แนวเรื่องที่ต้องการอ่าน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
	N = 364 คน	ร้อยละ
1. เรื่องเหนือธรรมชาติและการผจญภัย หรือเรื่องแนวแฟนตาซี	105	28.85
2. เรื่องลึกลับ สยองขวัญ	56	15.38
3. เรื่องเกี่ยวกับวัยรุ่น ทั้งด้านการใช้ชีวิต การศึกษา และความรัก	50	13.73
4. เรื่องสืบสวน สอบสวน และฆาตกรรม	40	10.98
5. เรื่องที่มีปรัชญาสอดแทรก และให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต	35	9.61
6. เรื่องตลก ขบขัน	22	6.04
7. เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอวกาศ	16	4.40
8. เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	12	3.30
9. เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติและชีวิตในชนบท	9	2.50
10. เรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย	7	1.92
11. เรื่องการต่อสู้ และการใช้พลังกำลัง	5	1.37
11. เรื่องชีวประวัติบุคคลสำคัญ	5	1.37
12. เรื่องเพศศึกษา	2	0.55
รวม	364	100

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามวัย 12-18 ปีจำนวน 364 คนมีความต้องการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาแนวเหนือธรรมชาติและการผจญภัยหรือแนวแฟนตาซีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.85 รองลงมาคือเรื่องลึกลับสยองขวัญคิดเป็นร้อยละ 15.38 และแนวที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการอ่านน้อยที่สุดคือเรื่องเพศศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.55